

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SEANCE PLENIERE

Donderdag

Jeudi

18-02-2016

18-02-2016

Namiddag

Après-midi

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	centre démocrate Humaniste
VB	Vlaams Belang
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PTB-GO!	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture!
PP	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :		Abréviations dans la numérotation des publications :	
DOC 54 0000/000	Parlementair stuk van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 54 0000/000	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA	Questions et Réponses écrites
CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)
CRABV	Beknopt Verslag (witte kaft)	CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture blanche)
CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (witte kaft)	CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (couverture blanche)
PLEN	Plenum	PLEN	Séance plénière
COM	Commissievergadering	COM	Réunion de commission
MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)	MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be	Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be
--	---

INHOUD

Berichten van verhindering	1
VRAGEN	1
Samengevoegde vragen van - de heer Marco Van Hees aan de eerste minister over "de vennootschapsbelasting" (nr. P0997)	1
- de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "de vennootschapsbelasting" (nr. P0998)	1
<i>Sprekers: Marco Van Hees, Kristof Calvo, Charles Michel, eerste minister</i>	
Samengevoegde vragen van - de heer Olivier Maingain aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P0999)	6
- mevrouw Zuhal Demir aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P1002)	6
- de heer Egbert Lachaert aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P1000)	6
- de heer Stefaan Vercamer aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P1003)	6
<i>Sprekers: Olivier Maingain, Zuhal Demir, Egbert Lachaert, Stefaan Vercamer, Charles Michel, eerste minister</i>	
Vraag van mevrouw Catherine Fonck aan de eerste minister over "het eindeloopbaanbeleid en het brugpensioenbeleid (BNP Paribas, Proximus)" (nr. P1001)	11
<i>Sprekers: Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Charles Michel, eerste minister</i>	
Samengevoegde vragen van - de heer Michel de Lamotte aan de vice- eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de veiligheid in en rond de kerncentrales" (nr. P1004)	13
- de heer Jean-Marc Nollet aan de vice- eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de veiligheid in en rond de kerncentrales" (nr. P1005)	13
- de heer Philippe Pivin aan de vice- eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de veiligheid in en rond de kerncentrales" (nr. P1006)	13
<i>Sprekers: Michel de Lamotte, Jean-Marc Nollet, voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Philippe Pivin, Jan Jambon, vice- eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen</i>	
Vraag van de heer Franky Demon aan de vice-	16

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS	1
Questions jointes de - M. Marco Van Hees au premier ministre sur "l'impôt des sociétés" (n° P0997)	1
- M. Kristof Calvo au premier ministre sur "l'impôt des sociétés" (n° P0998)	1
<i>Orateurs: Marco Van Hees, Kristof Calvo, Charles Michel, premier ministre</i>	
Questions jointes de - M. Olivier Maingain au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P0999)	6
- Mme Zuhal Demir au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P1002)	6
- M. Egbert Lachaert au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P1000)	6
- M. Stefaan Vercamer au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P1003)	6
<i>Orateurs: Olivier Maingain, Zuhal Demir, Egbert Lachaert, Stefaan Vercamer, Charles Michel, premier ministre</i>	
Question de Mme Catherine Fonck au premier ministre sur "les politiques de fin de carrière et de prépension (BNP Paribas, Proximus)" (n° P1001)	11
<i>Orateurs: Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Charles Michel, premier ministre</i>	
Questions jointes de - M. Michel de Lamotte au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "la sécurité dans les installations nucléaires et autour de celles-ci" (n° P1004)	12
- M. Jean-Marc Nollet au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "la sécurité dans les installations nucléaires et autour de celles-ci" (n° P1005)	13
- M. Philippe Pivin au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "la sécurité dans les installations nucléaires et autour de celles-ci" (n° P1006)	13
<i>Orateurs: Michel de Lamotte, Jean-Marc Nollet, président du groupe Ecolo-Groen, Philippe Pivin, Jan Jambon, vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments</i>	
Question de M. Franky Demon au vice-premier	16

eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "extra politieagenten voor de kustregio" (nr. P1007)

Sprekers: Franky Demon, Jan Jambon, vice- eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen

Vraag van de heer Gautier Calomne aan de vice- eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post over "de voordelige fiscale regeling voor start-ups" (nr. P1008)

Sprekers: Gautier Calomne, Alexander De Croo, vice- eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking - Digitale Agenda - Telecommunicatie - Post

Vraag van de heer Filip Dewinter aan de minister van Justitie over "het penitentiair verlof" (nr. P1009)

Sprekers: Filip Dewinter, Koen Geens, minister van Justitie

Vraag van de heer André Frédéric aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de geneeskunde met twee snelheden" (nr. P1010)

Sprekers: André Frédéric, Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Jan Vercammen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de reclamestunts van ziekenfondsen op kosten van de sociale zekerheid" (nr. P1011)

Sprekers: Jan Vercammen, Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Dirk Janssens aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de Levensschool" (nr. P1012)

Sprekers: Dirk Janssens, Maggie De Block, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid

Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het BBI-dossier over Electrabel" (nr. P1013)

Sprekers: Peter Vanvelthoven, Johan Van Overtveldt, minister van Financiën, belast met de Bestrijding van de fiscale fraude

Samengevoegde vragen van
- mevrouw Gwenaëlle Grovonijs aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de tarieven van de NMBS" (nr. P1014)

- de heer David Geerts aan de minister van

ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "des policiers supplémentaires pour la région côtière" (n° P1007)

Orateurs: Franky Demon, Jan Jambon, vice- premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments

Question de M. Gautier Calomne au vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, sur "la fiscalité avantageuse à l'égard des start-up" (n° P1008)

Orateurs: Gautier Calomne, Alexander De Croo, vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement - Agenda numérique - Télécommunications - Poste

Question de M. Filip Dewinter au ministre de la Justice sur "le congé pénitentiaire" (n° P1009)

Orateurs: Filip Dewinter, Koen Geens, ministre de la Justice

Question de M. André Frédéric à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la médecine à deux vitesses" (n° P1010)

Orateurs: André Frédéric, Maggie De Block, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Jan Vercammen à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "des actions promotionnelles des mutualités aux dépens de la sécurité sociale" (n° P1011)

Orateurs: Jan Vercammen, Maggie De Block, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Dirk Janssens à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la Levensschool" (n° P1012)

Orateurs: Dirk Janssens, Maggie De Block, ministre des Affaires sociales et de la Santé publique

Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le dossier de l'ISI à propos d'Electrabel" (n° P1013)

Orateurs: Peter Vanvelthoven, Johan Van Overtveldt, ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale

Questions jointes de
- Mme Gwenaëlle Grovonijs à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les tarifs de la SNCB" (n° P1014)

- M. David Geerts à la ministre de la Mobilité,

Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de tarieven van de NMBS" (nr. P1015)		chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les tarifs de la SNCB" (n° P1015)	
- de heer Jef Van den Bergh aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de tarieven van de NMBS" (nr. P1016)	29	- M. Jef Van den Bergh à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les tarifs de la SNCB" (n° P1016)	29
<i>Sprekers: Gwenaëlle Grovonijs, David Geerts, Jef Van den Bergh, Jacqueline Galant, minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen</i>		<i>Orateurs: Gwenaëlle Grovonijs, David Geerts, Jef Van den Bergh, Jacqueline Galant, ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges</i>	
Agenda	33	Ordre du jour	33
ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	34	PROJETS ET PROPOSITIONS	34
Wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht (1442/1-7)	34	Projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et diverses dispositions de droit pénal social (1442/1-7)	34
<i>Algemene bespreking</i>	34	<i>Discussion générale</i>	34
<i>Sprekers: Egbert Lachaert, rapporteur, Monica De Coninck, Stefaan Van Hecke, Bart Tommelein, staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, Koen Geens, minister van Justitie</i>		<i>Orateurs: Egbert Lachaert, rapporteur, Monica De Coninck, Stefaan Van Hecke, Bart Tommelein, secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, à la Protection de la vie privée et à la Mer du Nord, Koen Geens, ministre de la Justice</i>	
Bespreking van de artikelen	43	<i>Discussion des articles</i>	43
Wetsontwerp houdende instemming met het Avenant tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot wijziging van de Overeenkomst van 28 augustus 1978 tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gedaan te Brussel op 10 april 2014 (1574/1-3)	44	Projet de loi portant assentiment à l'Avenant entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse modifiant la Convention du 28 août 1978 entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, fait à Bruxelles le 10 avril 2014 (1574/1-3)	44
<i>Algemene bespreking</i>	44	<i>Discussion générale</i>	44
<i>Sprekers: Dirk Van der Maelen, Benoit Hellings, Marco Van Hees, Elke Sleurs, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden</i>		<i>Orateurs: Dirk Van der Maelen, Benoit Hellings, Marco Van Hees, Elke Sleurs, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes</i>	
Bespreking van de artikelen	47	<i>Discussion des articles</i>	47
Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg inzake de integratie van de beveiliging van het luchtruim tegen dreigingen die uitgaan van niet-militaire luchtvaartuigen (renegades), gedaan te 's-Gravenhage op 4 maart 2015 (1575/1-3)	48	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique, le Royaume des Pays-Bas et le Grand-duché de Luxembourg concernant l'intégration de la sécurité aérienne en vue de répondre aux menaces posées par des aéronefs non militaires (renegade), fait à La Haye le 4 mars 2015 (1575/1-3)	48
<i>Algemene bespreking</i>	48	<i>Discussion générale</i>	48
<i>Spreker: Sébastien Pirlot, rapporteur</i>		<i>Orateur: Sébastien Pirlot, rapporteur</i>	
Bespreking van de artikelen	49	<i>Discussion des articles</i>	49
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Volksrepubliek China inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken, gedaan te Brussel op 31 maart 2014 (1595/1-3)	50	Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République populaire de Chine sur l'entraide judiciaire en matière pénale, faite à Bruxelles le 31 mars 2014 (1595/1-3)	50
<i>Algemene bespreking</i>	50	<i>Discussion générale</i>	50

<i>Spreker: Sarah Claerhout, rapporteur</i>		<i>Orateur: Sarah Claerhout, rapporteur</i>	
<i>Besprekking van de artikelen</i>	50	<i>Discussion des articles</i>	50
Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatie-sector wat de administratieve boetes betreft (1002/1-4)	50	Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les amendes administratives, la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges (1002/1-4)	50
<i>Algemene besprekking</i>	50	<i>Discussion générale</i>	51
<i>Spreker: Roel Deseyn</i>		<i>Orateur: Roel Deseyn</i>	
<i>Besprekking van de artikelen</i>	51	<i>Discussion des articles</i>	51
Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer van 16 maart 1968 wat betreft het rijden tijdens de periode waarin de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs werd verlengd (616/1-7)	52	Proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la conduite durant la période de prolongation du retrait immédiat du permis de conduire (616/1-7)	52
<i>Algemene besprekking</i>	52	<i>Discussion générale</i>	52
<i>Sprekers: Jef Van den Bergh, Marcel Cheron</i>		<i>Orateurs: Jef Van den Bergh, Marcel Cheron</i>	
<i>Besprekking van de artikelen</i>	54	<i>Discussion des articles</i>	54
Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (1584/1-8)	54	Projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance (1584/1-8)	54
<i>Algemene besprekking</i>	54	<i>Discussion générale</i>	54
<i>Spreker: Griet Smaers, rapporteur</i>		<i>Orateur: Griet Smaers, rapporteur</i>	
<i>Besprekking van de artikelen</i>	56	<i>Discussion des articles</i>	56
Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de gerechtelijke stage betreft (1632/1-4)	57	Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le stage judiciaire (1632/1-4)	57
<i>Algemene besprekking</i>	57	<i>Discussion générale</i>	57
<i>Spreker: Goedele Uyttersprot, rapporteur</i>		<i>Orateur: Goedele Uyttersprot, rapporteur</i>	
<i>Besprekking van de artikelen</i>	58	<i>Discussion des articles</i>	58
Inoverwegningneming van voorstellen	58	Prise en considération de propositions	58
Urgentieverzoeken vanwege de regering	59	Demandes d'urgence de la part du gouvernement	59
<i>Sprekers: Elke Sleurs, staatssecretaris - Armoede - Gelijke Kansen - Personen met een beperking - Wetenschapsbeleid - Grote Steden, Daniel Bacquelaine, minister van Pensioenen</i>		<i>Orateurs: Elke Sleurs, secrétaire d'État - Pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées - Politique scientifique - Grandes villes, Daniel Bacquelaine, ministre des Pensions</i>	
NAAMSTEMMINGEN	60	VOTES NOMINATIFS	60
Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:	61	Motions déposées en conclusion des interpellations de:	60
- de heer Marcel Cheron over "het GEN-fonds en het mogelijk opschorten van de GEN-werkzaamheden in Wallonië" (nr. 109)		- M. Marcel Cheron sur "le fonds RER et le possible arrêt du chantier RER wallon" (n° 109)	
- mevrouw Catherine Fonck over "het GEN" (nr. 112)		- Mme Catherine Fonck sur "le RER" (n° 112)	
- de heer Olivier Maingain over "de ontoereikende financiële middelen van het GEN-fonds en de gevolgen ervan voor de verdere afwerking van de lijnen 124 en 161" (nr. 113)		- M. Olivier Maingain sur "l'insuffisance du fonds RER et ses conséquences au niveau de la finalisation des travaux sur les lignes 124 et 161" (n° 113)	
<i>Sprekers: Marcel Cheron, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Olivier Maingain, Emmanuel Burton, Karine Lalieux, Gilles Foret</i>		<i>Orateurs: Marcel Cheron, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Olivier Maingain, Emmanuel Burton, Karine Lalieux, Gilles Foret</i>	
Moties ingediend tot besluit van de interpellatie	64	Motions déposées en conclusion de l'interpellation	64

van mevrouw Catherine Fonck over "de beschikbaarheid van jodiumtabletten bij een kernongeval" (nr. 107)		de Mme Catherine Fonck sur "la disponibilité d'iode en cas d'accident nucléaire" (n° 107)	
Aangehouden amendementen en artikel van het wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en houdende diverse bepalingen van sociaal strafrecht (nieuw opschrift) (1442/1-7)	64	Amendements et article réservés du projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et portant des dispositions diverses de droit pénal social (nouvel intitulé) (1442/1-7)	64
Geheel van het wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en houdende diverse bepalingen van sociaal strafrecht (nieuw opschrift) (1442/6)	65	Ensemble du projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et portant des dispositions diverses de droit pénal social (nouvel intitulé) (1442/6)	65
Wetsontwerp houdende instemming met het Avenant tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot wijziging van de Overeenkomst van 28 augustus 1978 tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gedaan te Brussel op 10 april 2014 (1574/1)	66	Projet de loi portant assentiment à l'Avenant entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse modifiant la Convention du 28 août 1978 entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, fait à Bruxelles le 10 avril 2014 (1574/1)	66
Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg inzake de integratie van de beveiliging van het luchtruim tegen dreigingen die uitgaan van niet-militaire luchtvaartuigen (renegades), gedaan te 's-Gravenhage op 4 maart 2015 (1575/1)	66	Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique, le Royaume des Pays-Bas et le Grand-duché de Luxembourg concernant l'intégration de la sécurité aérienne en vue de répondre aux menaces posées par des aéronefs non militaires (renegade), fait à La Haye le 4 mars 2015 (1575/1)	66
Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Volksrepubliek China inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken, gedaan te Brussel op 31 maart 2014 (1595/1)	67	Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République populaire de Chine sur l'entraide judiciaire en matière pénale, faite à Bruxelles le 31 mars 2014 (1595/1)	67
Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector wat de administratieve boetes betreft (1002/4)	67	Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les amendes administratives, la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges (1002/4)	67
Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer van 16 maart 1968 wat betreft het rijden tijdens de periode waarin de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs werd verlengd (616/7)	67	Proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la conduite durant la période de prolongation du retrait immédiat du permis de conduire (616/7)	68
Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (1584/7)	68	Projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance (1584/7)	68
Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen wat bepaalde versnelde beroepsprocedures bij de Raad van State betreft (nieuw opschrift) (1584/8)	68	Projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance en ce qui concerne certaines procédures accélérées de recours auprès du Conseil d'Etat (nouvel intitulé) (1584/8)	68
Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk	69	Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en	69

Wetboek wat de gerechtelijke stage betreft (1632/1)		ce qui concerne le stage judiciaire (1632/1)	
Goedkeuring van de agenda	69	Adoption de l'ordre du jour	69
DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	71	DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	71
BIJLAGE		ANNEXE	
De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 54 PLEN 098 bijlage.		L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 54 PLEN 098 annexe.	

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 18 FEBRUARI 2016

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 18 FEVRIER 2016

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door de heer Siegfried Bracke.
 La séance est ouverte à 14.18 heures et présidée par M. Siegfried Bracke.

De voorzitter: De vergadering is geopend.
 La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.
 Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
 Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
 Charles Michel, Kris Peeters.

Berichten van verhinderung
Excusés

Julie Fernandez Fernandez, Benoît Lutgen, wegens ambtsplicht / pour devoirs de mandat;
 Véronique Caprasse, Maya Detière, Vanessa Matz, Evita Willaert, wegens gezondheidsredenen / pour raisons de santé;
 Benoît Dispa, buitenslands / à l'étranger.

Federale regering / gouvernement fédéral:
 Pieter De Crem, handelsmissie / mission économique.

Vragen
Questions

01 Questions jointes de

- M. Marco Van Hees au premier ministre sur "l'impôt des sociétés" (n° P0997)
- M. Kristof Calvo au premier ministre sur "l'impôt des sociétés" (n° P0998)

01 Samengevoegde vragen van

- de heer Marco Van Hees aan de eerste minister over "de vennootschapsbelasting" (nr. P0997)
- de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "de vennootschapsbelasting" (nr. P0998)

01.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, les États-Unis ont menacé de taxer les sociétés américaines qui verseraient des intérêts aux filiales belges qui bénéficient de niches fiscales comme les intérêts notionnels. On peut donc dire qu'une véritable épée de Damoclès pèse sur ces derniers. Cela s'inscrit dans un contexte plus vaste où toutes les niches fiscales belges sont dans le collimateur des organisations internationales ou

01.01 Marco Van Hees (PTB-GO!): De Verenigde Staten dreigen ermee Amerikaanse bedrijven die van de Belgische fiscale maatregelen gebruik zouden maken, te belasten. Die regelingen worden trouwens

de l'Union européenne.

Il est assez étonnant de voir les États-Unis venir – si je puis m'exprimer ainsi, monsieur le premier ministre – en soutien aérien à un vieux combat du PTB pour la suppression des intérêts notionnels. En effet, en janvier, nous avons déposé une proposition de loi visant à supprimer ces derniers. En février, nous apprenons que cette volonté est partagée par les États-Unis. Il s'agit évidemment d'une coïncidence, mais je tenais néanmoins à souligner ce fait.

Toujours est-il que, depuis dix ans, le PTB dénonce les intérêts notionnels qui permettent aux multinationales de payer zéro euro d'impôt ou presque, ce sans création d'emploi et même en procédant à des licenciements, comme cela a été le cas de multinationales comme AB InBEV, Arcelor, Electrabel, etc. Selon nous, il est inconcevable que la Belgique soit un paradis fiscal pour les multinationales et un enfer fiscal pour la population et les travailleurs.

J'ai entendu la position de certains membres du gouvernement. Selon le CD&V, il faut faire attention, il ne faut pas menacer les finances publiques, position que je rejoins totalement. Cependant, ce parti a également fait savoir que, comme stipulé dans l'accord de gouvernement, la stabilité des entreprises devait être assurée. Il est bizarre de constater qu'il n'est jamais question de la situation des travailleurs qui doivent subir le saut d'index, l'augmentation de la TVA et qui voient leur pouvoir d'achat attaqué tous les jours. Autrement dit, les travailleurs n'ont pas besoin de stabilité, contrairement aux multinationales. Selon la N-VA, il faut revoir les intérêts notionnels, position qu'évidemment je partage. Toutefois, pour ce parti, il faut également aller plus loin en termes de concurrence fiscale, aspect sur lequel j'ai certains doutes.

Monsieur le premier ministre, quelle est votre position sur la question des intérêts notionnels? Doivent-ils être ou non revus? La question des intérêts notionnels est-elle à l'ordre du jour de l'agenda des prochaines réunions du gouvernement? L'impôt des sociétés est-il à l'ordre du jour du prochain Conseil des ministres? Suivez-vous la position du ministre des Finances qui est favorable à la concurrence fiscale, position qu'il souhaite que la Belgique défende au sein de l'Union européenne ou estimez-vous que notre pays doit défendre l'harmonisation fiscale au sein de cette dernière?

De **voorzitter**: Collega's, mag ik u vragen om op zijn minst de beleefdheid te hebben om naar de andere collega's te luisteren?

Veuillez avoir la politesse d'écouter les collègues qui posent des questions.

Het geluid dat van op de banken uitstijgt is immers werkelijk ontoelaatbaar en ik wil dat dit ophoudt. Als u wilt praten, heb ik daar alle begrip voor, maar doet u dat alstublieft in de *buvette* of in de wandelgangen, maar niet hier. Gelieve alstublieft de nodige aandacht op te brengen voor de collega's die, zoals de heer Calvo aanstonds zal doen, het beste van zichzelf geven.

Mijnheer Calvo, u krijgt het woord.

01.02 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Ik ben bijna ontroerd, mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: En onder de indruk ook, merk ik.

geviseerd door de internationale instellingen.

De Verenigde Staten steunen dus onrechtstreeks onze strijd voor de afschaffing van de notionele-interestafrek waarmee multinationals zeer weinig belastingen moeten betalen, zonder dat ze banen scheppen.

CD&V wil niet dat de overheidsfinanciën in het gedrang komen. De partij verlangt wel stabiliteit voor de bedrijven, maar niet in dezelfde mate voor de werknemers, die nochtans een indexsprong, een btw-verhoging, enz. in de maag gesplitst krijgen. Volgens N-VA moet de notionele-interestafrek worden herzien, maar moet er meer nadruk op de fiscale concurrentie worden gelegd.

Moet de notionele-interestafrek worden herzien of niet? Staat dat op de agenda van de ministerraad? Is de vennootschapsbelasting er geagendeerd? Volgt u de minister van Financiën en zijn fiscale concurrentie of verdedigt u de harmonisatie in de Europese Unie?

01.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, ik denk dat vele landgenoten zich steeds vaker afvragen waarom zij netjes hun belastingen betalen. Vooral heel wat kmo's in dit land vragen zich volgens mij af waarom zij quasi of helemaal de volle pot betalen inzake vennootschapsbelasting.

Wij moeten er de kranten van de afgelopen week maar op nalezen. Dit weekend konden wij lezen dat de Europese Groenen naar buiten brengen dat de Zweedse meubelgigant Ikea onder andere door de notionele-intrestafrek amper belastingen betaalt in dit land en overal fiscaal gaat shoppen in Europa. Gisteren bleek dat Electrabel ontsnapt aan een miljoenenboete die het eigenlijk zou moeten betalen omdat het — hou u vast — nog 700 miljoen euro aan aftrek heeft openstaan.

Dat zijn volgens mij signalen genoeg om onze fiscaliteit aan te pakken en om de vennootschapsbelasting eerlijker en eenvoudiger te maken, meer op maat van de kmo's.

Maar wat doet uw regering? Zij probeert precies deze week het Parlement ervan te overtuigen om Electrabel, een van de hoofdrolspelers inzake fiscale optimalisatie, een extra cadeautje te geven, namelijk de conventie van Doel 1 en Doel 2. Ondertussen lacht men u en uw regering in andere dossiers eigenlijk in uw gezicht uit.

Wat de vennootschapsbelasting betreft, liet minister van Financiën Van Overtveldt een aantal weken geleden een ballonnetje op — kostprijs 3,5 miljard euro — om de vennootschapsbelasting te hervormen. Sindsdien hoorden wij de ene na de andere verklaring van de regeringspartijen, met totale onduidelijkheid tot gevolg. De kmo's vragen zich af of de vennootschapsbelasting effectief eerlijker en eenvoudiger zal worden.

Ik heb dus twee vragen, mijnheer de eerste minister, in de hoop dat dit een thema is dat meerderheid en oppositie met elkaar kan verbinden.

Ten eerste, meent u niet dat het tijd wordt om van strategie te veranderen met betrekking tot Electrabel? Na het dossier van de afgelopen week kan men de nucleaire deal over Doel 1 en Doel 2 toch niet meer voortzetten? Dat kan men toch niet hard maken?

Ten tweede, bent u er, samen met Ecolo-Groen, van overtuigd dat er een hervorming van de vennootschapsbelasting moet komen, eerlijker, eenvoudiger en op maat van de kmo's?

Het komt u als eerste minister toe om ter zake eindelijk duidelijkheid te verschaffen.

01.04 Charles Michel, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, je tiens à vous faire part de mon appréciation de la force de conviction du PTB-GO!. Monsieur Van Hees, réussir en quelques semaines à convaincre les États-Unis de déposer un nouveau modèle de convention fiscale qui servira de base à l'avenir pour toutes les négociations fiscales au départ des États-Unis: je suis extrêmement impressionné par cette capacité d'influence!

01.03 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Nombreux sont nos compatriotes qui se demandent de plus en plus souvent pourquoi ils continuent à payer sagement leurs impôts. D'autre part, beaucoup de PME cherchent à comprendre pourquoi elles paient un maximum d'impôts de société. En effet, une grande entreprise comme IKEA n'acquitte aucun impôt en Belgique et fait son shopping fiscal en Europe. Grâce à 700 millions d'euros d'intérêts notionnels qui doivent encore lui être octroyés, Electrabel échappe à une amende de plusieurs millions d'euros. On pourrait penser que les exemples précités sont perçus comme des signaux indiquant la nécessité d'instaurer une plus grande justice dans l'impôt des sociétés. Mais nonobstant tout cela, le gouvernement Michel tient à offrir un petit cadeau supplémentaire à Electrabel, sous la forme de la convention conclue avec l'entreprise pour la prolongation de Doel 1 et 2.

Voici quelques semaines, le ministre Van Overtveldt a lancé un ballon d'essai au sujet de la réforme de l'impôt des sociétés. Les déclarations des partis de la coalition se sont ensuite succédé dans une véritable cacophonie.

Quand le gouvernement se décidera-t-il enfin à changer de stratégie à l'égard d'Electrabel? N'est-il pas vraiment devenu impensable de maintenir l'accord nucléaire relatif à Doel 1 et Doel 2? Le gouvernement s'attellera-t-il réellement à instaurer un impôt des sociétés plus simple et surtout plus équitable?

01.04 Eerste minister Charles Michel: Ik ben onder de indruk van de invloed die de PTB-GO! heeft: zij heeft de Verenigde Staten ertoe gebracht een nieuw belastingovereenkomstmodel uit te werken voor hun komende

Un peu plus sérieusement, à quels faits sommes-nous confrontés? Nous avons effectivement été informés que les États-Unis avaient décidé d'élaborer une nouvelle base pour leurs futures négociations dans le cadre des conventions fiscales de double imposition. Il s'agit de processus pouvant durer plusieurs années. Pour le moment, nous n'avons pas été informés d'une démarche officielle des États-Unis qui viserait à remettre en question les conventions existantes avec la Belgique pour négocier une nouvelle convention.

AmCham, la chambre de commerce concernée, a même considéré qu'il fallait relativiser l'urgence d'une révision des dispositions fiscales en Belgique.

Quelle est la position du gouvernement en matière de fiscalité et de stratégie économique et sociale?

Wij hebben een paar maanden geleden een belangrijke beslissing genomen, de taxshift.

Onze prioriteit is de competitiviteit van onze bedrijven. Onze bedoeling is de afschaffing van de loonhandicap ten opzichte van onze buurlanden. Op dat vlak zitten wij op het goede spoor, met meer middelen voor onze bedrijven, voor de tewerkstelling, voor jobcreatie en voor meer koopkracht voor mensen die werken.

Tegelijkertijd, en dat is niet gemakkelijk of evident, hebben wij ook een grote ambitie, met name de sanering van onze publieke financiën, van ons budget.

Ce sont les deux priorités au départ desquelles nous travaillons. Nous voulons également garantir de la stabilité et de la sécurité juridique pour les investisseurs, afin de favoriser la confiance dans le modèle économique et fiscal que nous défendons.

Par conséquent, on peut toujours envisager et proposer au Conseil des ministres des améliorations de notre modèle fiscal, y compris en termes d'impôt des sociétés. L'accord de gouvernement a choisi de se concentrer sur la mise en œuvre du *tax shift*. Ce n'est que dans l'enceinte du gouvernement que nous examinerions, si des propositions étaient faites, toutes les suggestions pour tenter de renforcer l'attractivité pour les investissements, de renforcer la capacité à créer des emplois. Voilà la situation!

Un dernier point sur le plan européen.

Op Europees niveau ben ik ervan overtuigd dat de versterking van de monetaire unie en van onze eurozone een prioriteit is.

Straks, over een paar uur, zal ik aanwezig zijn op het belangrijke debat over de Brexit. Een van de belangrijke punten bij dat debat is de vraag of het mogelijk zal zijn om ter versterking van de eurozone de instrumenten te versterken. Dat betekent dus een versterking van de convergentie en de harmonisering op fiscaal vlak, ook op Europees niveau.

C'est aussi de cette manière-là que l'on se positionne. Nous allons

onderhandelingen.

Nu in ernst: de Verenigde Staten zouden momenteel een nieuwe basistekst opstellen voor hun toekomstige dubbelbelasting-verdragen. Tot op heden is er ons niet officieel meegedeeld dat de bestaande overeenkomsten met België ter discussie worden gesteld. AmCham, de Amerikaans kamer van koophandel, relativeert de hoogdringendheid van die herziening.

Wat is het standpunt van de regering in dit dossier?

Il y a quelques mois à peine, nous avons pris des mesures importantes dans le cadre du virage fiscal. La compétitivité de nos entreprises constitue une priorité pour le gouvernement. La réduction de notre handicap salarial nous permet de donner un coup de fouet à l'emploi et au pouvoir d'achat. Dans le même temps, nous avons l'ambition d'assainir le budget.

We willen de rechtszekerheid garanderen, opdat de investeerders vertrouwen zouden hebben in ons economische en fiscale model.

De regering focust op de tenuitvoerlegging van de taxshift. Wie wil mag de ministerraad altijd voorstellen doen voor een betere fiscaliteit, met inbegrip van de vennootschapsbelasting, zodat we meer investeringen kunnen aantrekken en jobs kunnen creëren.

Sur le plan européen, le renforcement de l'union monétaire constitue une priorité. Ce thème sera d'ailleurs abordé tout à l'heure lors du sommet européen. L'harmonisation fiscale est un élément important à cet égard.

We zullen de uitvoering van het

très sereinement continuer à exécuter la politique économique qui a été décidée. C'est autour de la table du gouvernement que nous regarderons, semaine après semaine, mois après mois, comment renforcer les mesures prises.

La priorité absolue sera de créer des emplois et de favoriser les investissements car c'est la meilleure façon de garantir les protections sociales qui nous tiennent à cœur.

01.05 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le premier ministre, je prends bonne note de votre réponse. Dans le différend qui oppose le CD&V et la N-VA au sein du gouvernement, vous avez clairement pris position pour le CD&V puisque vous dites que vous restez dans les lignes de l'accord de gouvernement et que vous ne toucherez pas à l'impôt des sociétés. Par ailleurs, vous désavouez votre ministre des Finances qui nous dit quasiment lors de chaque commission des Finances que la Belgique doit être à l'avant-garde de la concurrence fiscale. Vous dites que la Belgique doit être à l'avant-garde de l'harmonisation fiscale.

Je suis content de vos réponses mais je note la contradiction avec la N-VA.

Par contre, en ce qui concerne votre décision de ne pas remettre en cause les intérêts notionnels, je suis beaucoup plus critique car la Belgique va rester un paradis fiscal pour les multinationales et un enfer fiscal pour la population. Les multinationales continueront à payer moins d'impôt qu'une femme de ménage! Quand je vois qu'Ikea ne paie pratiquement pas d'impôt, je sais pourquoi on appelle ce gouvernement "la Suédoise"!

01.06 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, ik stel eerst en vooral vast dat u op geen enkele manier ingaat – ik begrijp dat ook, want het is eigenlijk een schande – op het dossier van Electrabel en op het feit dat u het Parlement op dit eigenste moment probeert te overtuigen van een extra cadeautje. Wij zullen er als ecologisten alles aan doen om die deal, samen met de Raad van State en de Europese Commissie, tegen te houden, want dit is een absolute schande.

Het is vooral een schande ten aanzien van onze kmo's. Op een moment dat er een ongelooflijk maatschappelijk en economisch, en een groeiend politiek draagvlak is om de vennootschapsbelasting eerlijker en eenvoudiger te maken, meer op maat van de kmo's, zou men van een liberale eerste minister toch verwachten dat hij dit zou omarmen? U hebt dat vandaag niet gedaan. U hebt gezegd dat u het zult bekijken.

De vennootschapsbelasting moet worden hervormd. Ze moet eenvoudiger en eerlijker.

Collega's van CD&V, ik begrijp heel goed dat u zenuwachtig wordt van de minister van Financiën, Johan Van Overtveldt. Veel te vaak kloppen zijn cijfers niet. Veel te vaak staat zijn partijprogramma een eerlijke fiscaliteit in de weg. Ik begrijp echter niet dat CD&V volhardt in haar protest tegen een hervorming van de vennootschapsbelasting. Die hervorming kan budgetneutraal worden doorgevoerd. Die belasting moet eenvoudiger en vooral eerlijker.

economische beleid waartoe werd beslist onverstoord voortzetten.

Maatregelen ten gunste van werkgelegenheid en investeringen blijven prioritair om de sociale bescherming vrijwaren.

01.05 Marco Van Hees (PTB-GO!): In het geschil tussen CD&V en N-VA binnen de regering, kiest u duidelijk voor CD&V, want u wilt binnen de grenzen van het regeerakkoord blijven en niet raken aan de vennootschapsbelasting. Bovendien trekt u de handen af van uw minister van Financiën door te zeggen dat België het voortouw moet nemen voor fiscale harmonisatie.

Ik ben gekant tegen uw beslissing om de notionele-interestafrek niet te herzien. Ons land zal zo een belastingparadijs voor multinationals blijven en een fiscale hel voor de bevolking.

01.06 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Le premier ministre n'ose pas évoquer le petit cadeau supplémentaire que le gouvernement veut accorder à Electrabel. Les verts continueront à tout mettre en œuvre pour empêcher ce marché scandaleux.

Le premier ministre se contente de dire qu'il étudiera la proposition de réforme de l'impôt des sociétés, alors que l'on attendrait d'un premier ministre libéral qu'il accueille une telle proposition avec un enthousiasme immédiat.

Je comprends que les membres du CD&V supportent de moins en moins le ministre des Finances mais je ne comprends pas qu'ils s'opposent à la réforme de l'impôt des sociétés. Cet impôt doit, en toute hypothèse, devenir plus simple et plus juste.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Questions jointes de

- M. Olivier Maingain au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P0999)
- Mme Zuhal Demir au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P1002)
- M. Egbert Lachaert au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P1000)
- M. Stefaan Vercamer au premier ministre sur "la concertation sociale sur le droit de grève" (n° P1003)

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Olivier Maingain aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P0999)
- mevrouw Zuhal Demir aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P1002)
- de heer Egbert Lachaert aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P1000)
- de heer Stefaan Vercamer aan de eerste minister over "het sociaal overleg over het stakingsrecht" (nr. P1003)

02.01 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, en début de semaine, le Groupe des Dix n'a pu trouver un accord pour actualiser le *gentlemen's agreement* de 2002 organisant notamment le droit de grève. À entendre les partenaires sociaux, l'accord n'était pourtant pas très éloigné. On cherche à identifier les causes réelles de l'échec, même si on a quelques éléments qui transpercent de-ci, de-là. Des réactions se sont également fait entendre au sein de votre majorité, dont celle du vice-premier ministre, M. Peeters, qui souhaite relancer la négociation. Et puis, il y en a d'autres qui souhaitent tout de suite voir le gouvernement et le Parlement se saisir de cette matière et légiférer.

Monsieur le premier ministre, le gouvernement va-t-il prendre l'initiative pour relancer la concertation sociale pour tenter de dégager un accord en la matière? Si oui, sous quelle forme et dans quel délai? Le gouvernement a-t-il identifié les points de désaccord qui méritent un investissement particulier de l'autorité gouvernementale pour tenter de réconcilier les points de vue? Le gouvernement écarte-t-il fermement l'hypothèse de ceux qui plaignent pour une forme de régionalisation de cette matière de manière implicite, puisque certains ont invité le gouvernement flamand à prendre une initiative en la matière? Le gouvernement fédéral veille-t-il à maintenir ses prérogatives? S'il n'y avait pas d'accord possible grâce à une intervention de l'autorité gouvernementale, le gouvernement prendrait-il l'initiative ou laisserait-il au Parlement le soin de légiférer sur initiative parlementaire?

02.02 Zuhal Demir (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, wij hebben het afgelopen jaar bijna maandelijks stakingen gehad, behalve tijdens de zomermaanden, terwijl deze regering enorm veel werk heeft gemaakt van jobcreatie; denk maar aan de taxshiftmaatregelen. Die stakingen hadden alle te verwachten gevolgen, niet alleen voor onze economie, maar ook voor de mensen die niet op het werk geraken.

Naar aanleiding van die staking stonden wij hier met een aantal collega's. Minister Peeters heeft gezegd dat het herenakkoord, waarover hij destijds nog heeft onderhandeld, zou moeten worden herbekeken, en best door de sociale partners. Niemand hier in het

02.01 Olivier Maingain (DéFI): De Groep van Tien is het niet eens geworden over de actualisering van het herenakkoord. Volgens de sociale partners stond men nochtans vrij dicht bij een akkoord.

Zal de regering het sociaal overleg op eigen houtje nieuw leven inblazen? Weet ze waar het mis is gegaan? Sluit ze een zekere regionalisering van deze materie uit, nu sommigen de Vlaamse regering gevraagd hebben het voortouw te nemen op dit vlak? Als er geen akkoord bereikt kan worden als de regering haar gezag doet gelden, zal de regering dan zelf het initiatief nemen, of zal ze het Parlement op eigen initiatief wetgevend laten optreden?

02.02 Zuhal Demir (N-VA): L'année dernière, les grèves se sont succédé quasiment chaque mois. Ces actions ont non seulement causé un énorme préjudice à l'économie nationale, mais elles ont également empêché des personnes de rejoindre leur travail. Lorsque nous avons interrogé le ministre de l'Emploi à ce sujet, il a indiqué que les partenaires sociaux devaient revoir

halfronde kan zeggen dat de sociale partners niet de tijd hebben gehad om te bekijken hoe men het herenakkoord en het daarin vervatte stakingsrecht kan actualiseren.

Deze week, na maanden overleg, geeft men aan dat men niet tot een akkoord komt. Men zegt er niet uit te geraken. De werkgeversorganisaties smeken de regering bijna om zelf met een oplossing te komen.

Mijn vraag is dan: wat nu? Nog mijn fractie noch de mensen hier in het Parlement stellen het stakingsrecht ter discussie. Niemand hier, dat wil ik onderstrepen, wil het stakingsrecht afschaffen. Daar gaat het debat niet over. Het debat gaat over het feit dat de mensen die willen gaan werken moeten kunnen gaan werken.

Mijn vraag is heel concreet: wat gaan wij nu doen? Het sociaal overleg heeft geen resultaat opgeleverd. De mensen die willen gaan werken, verwachten een resultaat. Gaat de regering dit belangrijk dossier naar zich toetrekken?

02.03 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Werk, in december 2014 stond ik hier samen met een aantal collega's voor de eerste keer om over de stakingsacties in ons land te praten.

Ik weet dat de minister van Werk toen een papier bovenhaalde en stelde dat hij dat heel goed kent, omdat hij in 2002 mee aan tafel zat bij de onderhandelingen over het herenakkoord tussen de sociale partners, en dat dat voor hem volstaat om de rust en vrede in ons land te behouden.

Dat bleek helaas niet het geval te zijn, want in de acties die wij de maanden nadien zagen werd dat herenakkoord, voor zover het al duidelijk is, met voeten getreden. Dat hebben wij het voorbije jaar meermaals kunnen zien.

Ik heb toen in een resolutie, die ik vorig jaar heb ingediend, gevraagd om dat herenakkoord te evalueren. Ik was dan ook heel blij dat de minister van Werk de sociale partners samenbracht om dat daadwerkelijk te doen.

Ik ben vandaag dus ontgoocheld dat een en ander helaas niet is gelukt. Wij hebben verklaringen met positieve signalen op de scène gehoord, maar achter de scène moesten wij afgelopen week vaststellen dat men, toen men teksten moest opstellen, nergens raakte. De vraag is nu hoe wij hiermee verder gaan. Zolang wij geen oplossing hebben, betekent dat in ons land dat wie werkt, er niet zeker van is dat hij effectief naar zijn werk zal kunnen gaan.

Er moeten stakingen kunnen zijn. Dat is geen probleem, voor alle duidelijkheid. Men kan echter onder het mom van een staking in België heel wat dingen doen die niets met een staking te maken hebben. Men kan bedrijfsterreinen volledig afzetten, men kan bedrijven en havens volledig blokkeren, men kan mensen gijzelen. Dat wordt allemaal verkocht onder het mom van het stakingsrecht, waar dergelijke feiten eigenlijk niets mee te maken hebben.

De vraag is nu wie het initiatief moet nemen om verder te werken aan

les termes du *gentlemen's agreement*. Or cette semaine, après des mois de concertation, il est apparu que les partenaires sociaux n'ont pas réussi à s'accorder. Les organisations patronales demandent à présent au gouvernement de reprendre la main et de proposer une solution.

Personne dans cet hémicycle ne souhaite supprimer le droit de grève, mais il est impératif que les personnes qui souhaitent se rendre à leur travail puissent le faire en toute liberté. Le gouvernement va-t-il se saisir de ce dossier?

02.03 Egbert Lachaert (Open Vld): Le problème des grèves a été abordé ici en décembre 2014. À l'époque, le ministre de l'Emploi estimait que le *gentlemen's agreement* de 2002 suffirait pour régler les problèmes. Mais force est de constater qu'au cours des mois qui ont suivi, les termes de cet accord ont été bafoués à plusieurs reprises. J'ai alors insisté par la voie d'une résolution, pour que ledit accord soit soumis à une évaluation et je n'ai pu que me réjouir de la demande adressée aux partenaires sociaux par le ministre de l'Emploi de se livrer à cet exercice.

Cette concertation sociale n'a malheureusement pas donné de résultat. Tant qu'aucune solution n'aura été trouvée, les personnes souhaitant se rendre sur leur lieu de travail durant des actions de grève n'auront jamais la certitude d'arriver à bon port.

L'organisation de grèves doit demeurer possible. Cependant, des pratiques telles que l'occupation de terrains industriels, le blocage de ports ou la prise en otage de personnes n'ont rien à voir avec le droit de grève.

Nous proposons de procéder à une audition des partenaires

een oplossing. Wij stellen voor om de sociale partners te horen in de commissie voor de Sociale Zaken van de Kamer om duidelijkheid te krijgen over het standpunt van eenieder, om vervolgens te proberen een constructieve oplossing uit te werken.

Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, ziet u andere wegen? Zult u zelf iets anders doen? Wij hopen dat u ons voorstel kunt steunen of wij kijken uit naar uw alternatieven.

02.04 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister van Werk, iedereen had er goede hoop op dat de sociale partners het eens zouden worden over de modernisering van het herenakkoord, over nieuwe afspraken bij stakingen en over een manier van organisatie om de afspraken te laten naleven. Een aantal incidenten hadden immers de noodzaak van een nieuw afsprakenkader aangetoond.

Laten we daar heel duidelijk over zijn: wat u en ik niet mogen doen, mag niemand doen. Wat verboden is, is verboden, voor iedereen. Het maakt niet uit of het nu taxichauffeurs zijn, truckers of stakers die wegen blokkeren en vernielingen aanrichten: dat mag niet en het mag ook niet worden aanvaard. Daar bestaan wetten voor, die moeten worden toegepast.

Het beste is natuurlijk ontspringen te vermijden en daarvoor is een goed afsprakenkader nodig tussen de sociale partners, met engagementen om de afspraken te laten naleven. Over dat afsprakenkader is vier maanden onderhandeld met de wil om te slagen. De sociale akkoorden van de voorbije maanden en de discrete inspanningen van de minister van Werk hadden echt de hoop gevoed, maar in het zicht van de meet is er blijkbaar iets fout gegaan. Toch vinden wij het zeer belangrijk dat er bij een sociaal conflict afspraken bestaan die gemaakt zijn in een onderhandeld akkoord. Zoets zomaar vlug opleggen door de wetgever, zonder de sociale partners, ligt niet voor de hand en is niet evident. Wie dat denkt, dwaalt.

De beste waarborg om gemaakte afspraken te laten respecteren, is ze door partners samen te laten afspreken. Premier, daarom vragen wij dat de regering de sociale partners toch nog wat tijd zou geven. De regering moet in alle discretie luisteren naar die partners, ontwarren wat er mis is gegaan en nagaan welke wegen er bewandeld kunnen worden om tot een onderhandelde oplossing te komen. Collega's, alle initiatieven die daartoe kunnen bijdragen zijn welkom en verdienen onze steun. Polarisatie en provocatie zullen daar echter niet bij horen.

Mijnheer de premier, wat zult u doen om ervoor te zorgen dat de sociale partners toch opnieuw rond de tafel komen en we tot een onderhandelde oplossing kunnen komen?

02.05 Charles Michel, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, je veux commencer par remercier les parlementaires de la majorité et de l'opposition qui se sont exprimés, parce que le sujet est important. Permettre de donner de l'espace au dialogue social, à la concertation et à la paix sociale contribue à l'attractivité du pays dans une stratégie de développement économique et social.

sociaux au sein de la commission des Affaires sociales de la Chambre afin de travailler conjointement à l'élaboration d'une solution constructive. Le premier ministre envisage-t-il d'autres pistes ou apportera-t-il son soutien à notre proposition?

02.04 Stefaan Vercamer (CD&V): Nous espérons tous vivement la conclusion d'un accord entre les partenaires sociaux à propos de l'actualisation du *gentlemen's agreement*. Un certain nombre d'incidents ont en effet démontré la nécessité d'élaborer un nouveau cadre d'accord.

La nécessité de respecter la législation est une évidence, mais idéalement, il conviendrait surtout d'éviter tout dérapage. Les négociations qui ont eu lieu durant quatre mois en vue de mettre en place un nouveau cadre d'accords étaient manifestement à deux doigts d'aboutir lorsque des difficultés sont apparues. Nous estimons cependant qu'il est important que les accords appliqués en cas de conflit social soient le fruit d'un accord négocié. Il est erroné de penser que le législateur peut imposer des règles en la matière en un tournemain. C'est pourquoi nous insistons pour que le gouvernement donne encore un peu de temps aux partenaires sociaux et qu'il s'enquière discrètement des moyens d'aboutir tout de même à une solution négociée. Nous soutenons toute initiative capable de contribuer à cet objectif, excepté s'il s'agit de stigmatiser ou de provoquer les uns et les autres. Comment le premier ministre compte-t-il ramener les partenaires sociaux à la table des négociations?

02.05 Eerste minister Charles Michel: Het is een belangrijk onderwerp. De sociale dialoog, het overleg en de sociale vrede dragen bij tot de aantrekkelijkheid van het land.

Il y a quelques semaines, des incidents sérieux ont été constatés à l'occasion d'actions de grève et cela a suscité, au gouvernement mais aussi chez les partenaires sociaux, le choix d'évaluer et de renégocier le *gentlemen's agreement* de 2002. Le gouvernement a suivi de manière discrète et informelle les travaux sur le sujet au sein du Groupe des Dix ces dernières semaines.

Dans les heures qui ont suivi l'information selon laquelle une suspension des négociations était intervenue, nous avons veillé, le ministre de l'Emploi et moi, à avoir des premiers contacts discrets, informels, avec des membres du Groupe des Dix afin de vérifier si cet échec est définitif ou s'il ne l'est pas, s'il y a encore la possibilité dans les heures ou les jours qui viennent, mais en tout cas très rapidement, d'obtenir un accord entre les partenaires sociaux.

Het kernkabinet heeft vandaag beslist de volgende dagen te gebruiken om snel vast te stellen of het mogelijk is tot een akkoord te komen binnen de Groep van Tien. Wij zijn van plan eind volgende week de situatie in de regering te bekijken en te evalueren. Wij zullen alles doen om het sociaal akkoord een kans te geven.

Het is in ieder geval duidelijk, en ik spreek in naam van de regering, dat het stakingsrecht een recht is dat niemand betwist. Dat viel hier ook ondubbelzinnig te horen.

Dans le même temps, la liberté de travailler et celle de se déplacer constituent aussi des droits qui doivent être garantis. Nous allons tout mettre en œuvre pour conjuguer ces libertés et ces droits qu'il faut respecter, selon des modalités pratiques susceptibles de restaurer la séénité dans la concertation sociale. De la sorte, nous pourrons poursuivre les réformes économiques et sociales avec les partenaires sociaux.

02.06 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le premier ministre, je comprends que vous soyez très prudent dans ce dossier. L'impatience serait en effet mauvaise conseillère.

J'ai observé que les partis de la majorité s'étaient abstenus de s'applaudir réciproquement. C'est dire combien votre chemin est miné, du moins si le gouvernement devait le parcourir à vitesse accélérée. Il est bien plus sage de permettre aux partenaires sociaux de s'asseoir à la même table pour reprendre les négociations sur cette question. En effet, la meilleure manière d'éviter des mouvements excessifs consiste à en rendre conscients les partenaires sociaux, de sorte qu'ils assument la bonne exécution de leurs accords. C'est ce que je souhaite au nom de mon parti.

02.07 Zuhal Demir (N-VA): Mijnheer de premier, ik heb goed geluisterd. U hebt gezegd dat het een kwestie van dagen is. U zult proberen om toch met de sociale partners tot een akkoord te komen. Ik hoop dat.

Tijdens stakingen vielen er reeds ernstige incidenten te betreuren. De regering en de sociale partners hebben ervoor gekozen om het herenakkoord te evalueren en er opnieuw over te onderhandelen. De regering heeft de werkzaamheden van de Groep van Tien discreet en informeel gevolgd.

Vanaf de opschoring van de onderhandelingen hebben de minister van Werk en ik een aantal eerste discrete en informele gesprekken met de Groep van Tien gehad om na te gaan of er nog een kans is om zeer snel een akkoord te bereiken.

Le comité ministériel restreint a décidé aujourd'hui d'examiner dans les prochains jours s'il est encore possible d'obtenir un accord au sein du Groupe des 10. Nous procéderons ensuite à une évaluation de la situation, à la fin de la semaine prochaine. Nous mettrons tout en œuvre pour donner une chance à l'accord social. Nul ne conteste le droit de grève, que cela soit clair.

De vrijheid om te werken en zich te verplaatsen moet worden gewaarborgd. We zullen alles in het werk stellen om die vrijheden en rechten met elkaar te verzoenen.

02.06 Olivier Maingain (DéFI): U gaat omzichtig te werk want uw weg is met valkuilen bezaaid. De sociale partners de mogelijkheid bieden de onderhandelingen te hervatten, is de beste manier om buitensporige acties te voorkomen.

02.07 Zuhal Demir (N-VA): J'espère que le premier ministre parviendra à un accord avec les partenaires sociaux dans quelques

Als er over enkele dagen echter geen akkoord bereikt is, dan is het volgens mij geen optie om niets te doen.

Ik wil twee zaken onderstrepen, die iedereen in dit land verwacht. Ten eerste, niemand staat boven de wet. Als er schade of vernielingen toegebracht worden, zoals een in brand gestoken auto, dan moet er opgetreden worden en moet de dader worden aangepakt. Een oproep tot een syndicale actie kan niet zonder een collectieve verantwoordelijkheid.

Ten tweede, wij gaan akkoord met het recht op staken, maar dat recht op staken is niet absoluut. Wie wil gaan werken, moet ook absoluut kunnen gaan werken.

02.08 Egbert Lachaert (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, ik heb begrepen dat u nog een laatste poging zult doen, samen met de minister van Werk, in de komende dagen. Ik hoor dat u eind volgende week een akkoord wilt bereiken. Daar zal ik u ook aan houden. Immers, zoals ik al zei, eind 2014 heb ik daarover hier ook al de minister van Werk ondervraagd. Toen werd gezegd dat enig initiatief ter zake helemaal niet nodig was, maar we zijn nu al meer dan een jaar verder.

Er is dus nog tijd. Ik denk dat wij moeten proberen om de partijen constructief terug rond de tafel te krijgen.

Net als collega Demir ben ik van mening dat wij, als dat niet lukt, ook allemaal onze verantwoordelijkheid moeten dragen. Wij zijn parlementsleden. Wij moeten ervoor zorgen dat werknemers kunnen staken op een correcte manier. Evengoed moeten wij ervoor zorgen dat wie wil gaan werken, dat ook kan doen. Dat is onze verantwoordelijkheid.

Met het Parlement en met de leden van de commissie voor de Sociale Zaken dienen wij dat verhaal op te nemen, ook al staat het niet in het regeerakkoord. Dat moeten we niet doen met oekazes of met veto's tegen het ene of het andere voorstel. Wel moeten we op een constructieve manier luisteren naar blokkeringen en samen tot oplossingen komen. Wij zullen ons constructief opstellen, maar ons geduld is natuurlijk niet eindeloos. Het recht op werken moet gegarandeerd worden. Voor ons als liberalen is dat cruciaal.

02.09 Stefaan Vercamer (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw antwoord en vooral ook voor uw engagement om opnieuw een poging te doen om de sociale partners nog rond de tafel te krijgen. Daar ligt immers de sleutel. De beste staking is de staking die er niet komt, omdat er een sociaal akkoord is. Wij hopen samen met u dat wij hier een nieuw sociaal akkoord zullen kunnen verwelkomen de komende dagen of, indien nodig, weken, zolang het maar een onderhandelde oplossing is.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

03 Question de Mme Catherine Fonck au premier ministre sur "les politiques de fin de carrière et de prépension (BNP Paribas, Proximus)" (n° P1001)

03 Vraag van mevrouw Catherine Fonck aan de eerste minister over "het eindeloopbaanbeleid en het brugpensioenbeleid (BNP Paribas, Proximus)" (nr. P1001)

jours. S'il échoue, il n'est plus question de rester les bras croisés. En effet, nul n'est au-dessus des lois. Un appel à l'action syndicale n'est possible que moyennant une responsabilité collective. De surcroît, le droit de grève n'est pas absolu: les personnes qui le souhaitent doivent pouvoir continuer à travailler.

02.08 Egbert Lachaert (Open Vld): J'espère, moi aussi, que le premier ministre et le ministre de l'Emploi parviendront à un accord d'ici la fin de la semaine prochaine. En cas d'échec, le Parlement devra prendre ses responsabilités. Les grévistes doivent pouvoir mener leur action correctement, mais il n'y a pas lieu d'empêcher ceux qui désirent travailler de le faire. Nous adopterons une attitude constructive, mais notre patience a des limites.

02.09 Stefaan Vercamer (CD&V): Je me félicite de la détermination exprimée ici par le premier ministre. La meilleure grève est celle qui n'a finalement pas lieu parce qu'un accord a pu être trouvé au terme d'une concertation sociale.

03.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, BNP Paribas Fortis envisage de se défaire de plusieurs centaines de collaborateurs. Leur solution vise les collaborateurs de plus de 55 ans, soit dans un système de congés payés à mi-temps agréémenté d'une prépension à mi-temps, soit en assumant le salaire plein et entier pour ceux qui ne répondraient pas aux conditions de la loi. Les collaborateurs seraient, dans ce cas, en congé payé jusqu'à l'âge de la pension.

Je constate que, sur ce dossier, c'est le silence radio de la part du gouvernement. Or, l'État est le principal actionnaire de la banque, puisqu'il détient 10 % du capital. Ce n'est pas la première fois que le gouvernement présente une forme de schizophrénie: d'un côté, une loi portant la pension à 66 puis à 67 ans et des conditions de prépension à nouveau verrouillées; de l'autre, Proximus pour lequel le gouvernement a donné son feu vert à un plan de départ volontaire des employés dès 60 ans et la police au sein de laquelle le gouvernement a instauré un régime de congés préalables.

Monsieur le ministre, j'aimerais vous entendre sur ces deux poids, deux mesures du gouvernement, d'abord pour les travailleurs – certains ont droit à des conditions franchement plus favorables, hors-la-loi par rapport aux autres – ensuite pour les entreprises. Les grosses entreprises qui ont les reins suffisamment solides sur le plan financier peuvent les proposer mais les PME qui ne seront évidemment pas en mesure de le faire seront, quant à elles, laissées de côté. Pouvez-vous nous expliquer ces mesures différentes, aussi incompréhensibles qu'injustes pour les citoyens et les entreprises?

03.02 Charles Michel, premier ministre: Madame Fonck, je vous remercie pour votre question qui me permettra de rétablir quelques informations à l'égard du Parlement. Je voudrais distinguer les situations de Proximus et de BNP Paribas, car elles sont différentes.

Premier point, en ce qui concerne Proximus, nous sommes effectivement informés, depuis quelques mois, de la tenue d'une concertation sociale interne à Proximus qui n'est pas encore finalisée. Hier encore, des réunions internes avaient lieu, dans le cadre desquelles des remarques complémentaires ont été formulées. Aussi le gouvernement et le ministre responsable ont-ils donné des indications très claires à Proximus, consistant d'abord à privilégier la mobilité interne au sein de l'entreprise ou les capacités de mobilité vers d'autres services publics, par exemple les pouvoirs locaux. Ce message est très clair, très cohérent et très conséquent de la part du gouvernement vers Proximus.

J'en viens au deuxième point. En fonction d'une dynamique de concertation sociale interne qui n'a pas encore abouti, nous avons indiqué que nous prendrions deux paramètres en compte. Le premier est la question de l'éventuel impact d'une décision sur les finances publiques. Le deuxième est un paramètre extrêmement important. Il s'agit du relèvement de l'âge du départ à la retraite, ce qui correspond bien sûr à la philosophie et à la détermination de ce gouvernement. Nous avons là un point de fragilité lorsque nous nous comparons à d'autres pays européens. Nous sommes donc conséquents: il n'y a pas deux poids et deux mesures. Le gouvernement sera probablement amené à choisir des orientations sur le sujet en

03.01 Catherine Fonck (cdH): BNP Paribas Fortis wil honderden werknemers laten afvloeien en stelt daartoe onder meer betaald verlof tot de pensioenleeftijd voor aan 55-plussers. De overheid, die de voorwaarden voor de toegang tot het pensioen en het brugpensioen onlangs heeft verscherpt, staat toe dat werkgevers die onder haar bevoegdheid vallen voor een tegenovergestelde aanpak opteren.

Kmo's kunnen hun personeel natuurlijk niet dezelfde voorwaarden laten genieten als zulke grote firma's. Vanwaar die verschillende behandeling van werknemers en bedrijven?

03.02 Eerste minister Charles Michel: Sta me toe dat ik enkele dingen verduidelijk. Er zijn twee verschillende situaties.

Bij Proximus heeft de regering, in het kader van intern sociaal overleg dat nog niet is afgerond, aangegeven dat ze voorrang wil geven aan personeelsmobilitéit, hetzij intern, hetzij naar andere overheidsdiensten.

In reactie op het nog lopende interne sociaal overleg, heeft de regering laten weten dat er rekening zou worden gehouden met de eventuele impact van een beslissing op de publieke financiën en – conform de filosofie van deze regering – met het optrekken van de pensioenleeftijd.

BNP Paribas zou, in het geval van herstructurering, mogelijkwijs een beroep willen doen op de regeling voor ondernemingen in moeilijkheden en daartoe een

fonction d'une concertation sociale qui n'est pas finalisée au moment où je vous parle. Je souhaitais clarifier ces quelques informations qui manifestement n'avaient pas été transmises correctement.

En ce qui concerne BNP Paribas, nous nous trouvons dans la situation où cette entreprise souhaiterait peut-être, dans le cas d'une restructuration, utiliser le recours à la notion d'entreprise en difficulté pour introduire un dossier auprès du gouvernement, plus précisément auprès du ministre de l'Emploi. Au moment où je vous parle, et ici aussi je clarifie les faits, aucun dossier n'a été introduit auprès du ministre de l'Emploi. Si c'était le cas, nous l'examinerions sur la base de la réglementation en vigueur.

Je peux vous confirmer – car il s'agit là de l'essentiel – que nous avons décidé, dans l'accord de gouvernement, que nous voulions progressivement allonger la durée des carrières et donc retarder l'âge à partir duquel les départs à la retraite sont possibles, ce qui a été confirmé dans des accords avec les partenaires sociaux.

Je le rappelle, il est prévu que ce soit 60 ans à partir de 2020. Nous sommes donc dans une période de transition où a lieu un recul progressif de l'âge du départ à la retraite. Pour chaque dossier, le gouvernement est conséquent, il analyse la situation et voit, en conformité avec son ambition d'allonger la durée des carrières, quelles sont les meilleures décisions possibles qu'il convient de prendre.

03.03 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour vos réponses. Je rappelle que, pour Proximus, le gouvernement avait donné le feu vert au lancement des négociations alors que chacun savait ce qui se dessinait. Je pense que nous sommes dans une situation de deux poids, deux mesures avec des effets pervers qui sont la conséquence d'une gestion du dossier des pensions à l'envers. Il aurait d'abord fallu travailler sur les mesures pour alléger les fins de carrière et sur la prise en compte des métiers pénibles. Vous avez travaillé sur l'âge de 66 puis 67 ans et sur le resserrement des conditions de prépension, alors qu'une série d'entreprises se précipitent pour obtenir des systèmes dérogatoires en essayant de contourner l'État.

Nous verrons ce que décidera le gouvernement mais il serait choquant que l'État puisse contourner la loi quand cela l'arrange. In fine, beaucoup de travailleurs ne pourront pas en bénéficier et beaucoup de petites entreprises, qui n'ont pas les reins aussi solides que ces grosses boîtes, ne pourront pas mettre en place ce type de congé payé préalable à la pension et qui ne respecte pas les lois.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Questions jointes de

- M. Michel de Lamotte au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "la sécurité dans les installations nucléaires et autour de celles-ci" (n° P1004)
- M. Jean-Marc Nollet au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "la sécurité dans les installations nucléaires et autour de celles-ci" (n° P1005)
- M. Philippe Pivin au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la

dossier indienen bij de minister van Werk. Tot op heden werd er nog geen dossier ingediend.

Het is de bedoeling de duur van de loopbanen geleidelijk op te trekken: dat staat zo in het regeerakkoord en werd ook bevestigd in de akkoorden met de sociale partners. We bevinden ons momenteel in een overgangsperiode, waarin de pensioenleeftijd geleidelijk wordt verhoogd.

De regering is consequent, analyseert de situatie en zoekt naar de best mogelijke oplossingen.

03.03 Catherine Fonck (cdH): De regering heeft met kennis van zaken haar fiat gegeven voor de onderhandelingen bij Proximus. Men meet wel degelijk met twee maten.

De regering had eerst het loopbaaneinde lichter moeten maken en rekening moeten houden met de zware beroepen, en had daarna pas de voorwaarden mogen aanscherpen.

Het zou stuitend zijn dat de overheid de wet kan omzeilen wanneer dat haar uitkomt.

Régie des Bâtiments, sur "la sécurité dans les installations nucléaires et autour de celles-ci"
 (n° P1006)

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Michel de Lamotte aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de veiligheid in en rond de kerncentrales" (nr. P1004)
- de heer Jean-Marc Nollet aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de veiligheid in en rond de kerncentrales" (nr. P1005)
- de heer Philippe Pivin aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "de veiligheid in en rond de kerncentrales" (nr. P1006)

04.01 Michel de Lamotte (cdH): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, cette semaine, la presse nous annonçait la découverte d'une vidéo, pas un simple clip, mais une vidéo d'une dizaine d'heures de prises de vue d'un responsable d'installation nucléaire. Avouez que c'est un peu surprenant!

Les installations nucléaires sont des sites sensibles. Cela évoque les centrales nucléaires qui produisent de l'électricité, mais aussi le centre de recherche de Mol ou bien l'IRE à Fleurus qui sont importants. D'après nos informations, mais je souhaiterais que vous les complétriez, le niveau de menace sur ces installations nucléaires serait de 2, sauf si de nouveaux éléments peuvent être apportés.

Je pense que ce fait n'est pas bénin et nécessite une réflexion approfondie et une évaluation circonstanciée des risques et de la menace. Cela revient à poser la question de la présence de l'armée auprès de ces installations. À titre d'exemple, rappelons qu'en France, il existe un peloton de gendarmerie dédié à cette mission.

La culture de la sûreté a été mise à mal à l'intérieur de la centrale de Tihange, par exemple. Je pose la question: comment cette culture de la sûreté est-elle développée à l'extérieur? Rappelons que la ville de Huy a sollicité à deux reprises votre intervention auprès de la centrale. Vous avez toujours répondu par la négative. Elle demande aujourd'hui davantage de concertation sur le sujet. La démarche est que la police devrait faire ce travail.

J'en viens à ma question. Monsieur le vice-premier ministre, la protection physique des installations nucléaires et des infrastructures critiques est-elle suffisante aujourd'hui en Belgique, au vu des risques et des analyses de l'OCAM?

04.02 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, vous vous souviendrez de nos échanges en commission du 13 janvier dernier. Je vous interrogeais alors à la suite d'une demande de la ville de Huy en faveur d'un renforcement des mesures de sécurité autour de la centrale de Tihange. Vous m'aviez répondu: "Rien n'indique une menace spécifique visant les centrales nucléaires, que ce soit à Doel ou à Tihange."

Or, un mois plus tard, nous apprenons qu'un des plus hauts responsables du nucléaire belge était surveillé, filmé et suivi de manière très professionnelle, notamment par celui qui est considéré comme l'un des logisticiens des attentats de Paris. Quels étaient les intentions et objectifs de ce groupe? Quelle était sa cible? Nous n'en savons rien. En revanche, nous savons que vos services possèdent cette vidéo depuis le 30 novembre. En outre, l'Agence fédérale de

04.01 Michel de Lamotte (cdH): Men heeft recentelijk bekendgemaakt dat men een bewakingsvideo in beslag heeft genomen waarop enkele terreurdachters te zien zijn die het huis van een topman uit de nucleaire sector bespioneerden. Kan u bevestigen dat er voor de nucleaire installaties dreigingsniveau 2 geldt? Het risico en de dreiging moeten grondig geëvalueerd worden. Moet het leger die installaties niet bewaken, zoals in Frankrijk?

De stad Hoei heeft u twee keer gevraagd versterking naar de centrale te Tihange te sturen. U heeft telkens geweigerd. De stad vraagt dat er ter zake meer overleg gepleegd wordt.

Worden, gelet op de risico's en de analyses van OCAD, de nucleaire installaties en voorzieningen in België thans voldoende fysiek beschermd?

04.02 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Een maand geleden vroeg de stad Hoei u de veiligheid rond de kerncentrale van Tihange te versterken. Volgens u was er niets dat wees op een specifieke dreiging tegen de kerncentrales. Nu vernemen we echter dat een van de topmannen van de Belgische nucleaire sector werd bespioneerd en gevolgd door iemand die de aanslagen in Parijs mee beraamde. Welke bedoeilingen gingen daarachter schuil? Wat was het doelwit? Uw diensten zijn sinds 30 november in het bezit

Contrôle nucléaire fut prévenue immédiatement.

Dès lors, je ne comprends pas pourquoi, alors que vous êtes en possession de cet enregistrement depuis le 30 novembre, vous me répondez, le 13 janvier, qu'il n'y a pas de risque ni de menace particulière pesant sur les installations nucléaires. Dois-je vous rappeler, monsieur le vice-premier ministre, que cela fait un an et demi qu'un sabotage a eu lieu à Doel 4 et que, là encore, nous ne savons toujours rien, qu'il s'agisse de son auteur ou de ses intentions? Dois-je vous rappeler qu'un rapport international a récemment désigné nos centrales nucléaires comme étant un point faible en termes de cyberattaque?

Bien entendu, il ne faut pas céder à la panique. Cependant, entre celle-ci et l'ampleur des risques, il y a un écart, que je vous demande de bien vouloir combler aujourd'hui. Désormais, il est notoire que nos installations sont des cibles privilégiées. Quelles mesures précises et complémentaires allez-vous prendre non seulement pour répondre à la requête de la ville de Huy, mais aussi pour protéger et rassurer les travailleurs, les riverains et tous les citoyens?

04.03 Philippe Pivin (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, est-ce vraiment une surprise? Est-ce une surprise que nos installations sensibles, qu'elles soient nucléaires, électriques, chimiques, aéroportuaires – nous en avons déjà parlé voici quelques semaines –, soient l'objet de l'attention particulière de la menace terroriste? Non, évidemment! Déjà en 2001, si on s'en souvient, Al-Qaïda déclarait très clairement que les infrastructures, les installations vitales des pays occidentaux étaient clairement une cible et un objectif. Nous le savons donc depuis longtemps et, depuis un certain temps, les contrôles ont été renforcés. J'ai encore eu l'occasion de questionner hier le ministre des Affaires étrangères à ce sujet. Il m'a répondu: "Oui, bien sûr, au niveau de l'Autorité Nationale de Sécurité (ANS), la Sûreté de l'État, la police fédérale, l'Agence fédérale de Contrôle nucléaire, les contrôles sont renforcés."

Je crois néanmoins que la population a le droit d'être rassurée dans cette situation, ce climat un peu particulier à la lumière des révélations que font les médias sur ce qu'on découvre maintenant. Si les contrôles sont renforcés, monsieur le ministre, pourriez-vous, évidemment dans les limites de ce que vous pouvez divulguer, nous préciser quelles sont les procédures en vigueur dans les infrastructures sensibles en général, pas uniquement nucléaires? Pourriez-vous également nous préciser le monitoring mis en place pour évaluer ces mesures?

04.04 Jan Jambon, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je vais tout d'abord répondre aux questions générales relatives à toutes les installations et, ensuite, j'évoquerai les sites nucléaires.

Au terme d'un processus d'identification spécifique et de désignation prévu dans la loi du 1er juillet 2011 relative à la sécurité et à la protection des installations critiques, l'exploitant d'une infrastructure critique, désignée comme telle, est soumis à un certain nombre d'obligations, telles que la désignation, au sein de son infrastructure, d'un point de contact pour la sécurité joignable en permanence et l'élaboration et la mise en œuvre d'un plan de sécurité interne.

van die video en het FANC werd meteen op de hoogte gebracht. Waarom zei u dan in januari dat er geen bijzonder risico bestaat?

Sinds de sabotage in Doel 4 anderhalf jaar geleden is nog steeds niets bekend over de daders of de oorzaken. In een internationaal rapport staat dat onze kerncentrales blootstaan aan cyberaanvallen.

Paniek is geen goede raadgever, maar men mag de risico's ook niet bagatelliseren. Wat zult u ondernemen om op de vragen van de stad Hoei te antwoorden en om de bevolking gerust te stellen?

04.03 Philippe Pivin (MR): Mag het ons verbazen dat onze kritieke infrastructuur – niet enkel de kerncentrales – het doelwit vormt van een terreur dreiging? Natuurlijk niet! In 2001 noemde Al Qaida de westerse vitale infrastructuur al als mogelijk doelwit.

De controles werden al een tijd geleden verscherpt, zoals de minister van Buitenlandse Zaken gisteren nog vermeldde in de commissievergadering.

In de huidige omstandigheden heeft de bevolking het recht om te worden gerustgesteld. Welke procedures zijn er van kracht voor de kritieke infrastructuur, voor zover u dat mag meedelen? Hoe wordt dat gemonitord?

04.04 Minister Jan Jambon: Krachtens de wet van 1 juli 2011 moet een uitbater van een kritieke infrastructuur een permanent bereikbaar contactpunt aanwijzen en een intern veiligheidsplan uitwerken.

Elke sectorale autoriteit moet een inspectiedienst oprichten, die het beveiligingsplan moet controleren, en in voorkomend geval

Ce plan contient au minimum des mesures de sécurité permanentes mais également graduelles à appliquer en fonction de la menace, telle que définie par l'OCAM.

Toujours en vertu de cette même loi, chaque autorité sectorielle est tenue de mettre en place, pour le secteur ou sous-secteur relevant de sa compétence, un service d'inspection chargé de vérifier l'existence d'un tel plan de sécurité et, le cas échéant, de formuler des recommandations aux fins de l'améliorer.

Les intervalles de ces inspections dépendent du secteur et sont fixés par voie d'arrêté royal. Au-delà de l'approche infrastructure critique, il appartient au Centre de Crise, au nom du ministre de l'Intérieur, de prendre les mesures de précaution et de protection dans le cadre de la circulaire ministérielle MFO-5 du 23 décembre 2002 sur la base d'une évaluation de la menace. Des mesures sont dès lors d'application pour certains sites.

Spécifiquement pour les sites nucléaires, le dossier avec la vidéo dont vous parlez est traité par le parquet fédéral et les détails sont couverts par le secret de l'enquête. Les services de sécurité et de renseignement et l'AFCN, comme vous l'avez dit, monsieur Nollet, ont été mis au courant de l'existence de cette vidéo au début du mois de décembre 2015.

Une évaluation de la menace a été effectuée par l'OCAM. Celle-ci a estimé qu'il y avait en effet une menace sur la personne mais pas sur les sites nucléaires. Il n'y a pas d'indications de menaces directement sur les installations nucléaires. À cette époque et à ce jour, nous n'avons pas d'indications qu'il existe une menace spécifique pour les installations nucléaires en Belgique.

Déjà après les attentats du 13 novembre, à titre de précaution, l'AFCN a demandé au secteur nucléaire d'accroître la vigilance. Vous comprendrez que, pour des raisons de sécurité, je ne puis pas donner les détails de ces mesures publiquement.

Le secteur nucléaire est l'un des secteurs les mieux protégés. La sûreté et la sécurité des matières et des établissements nucléaires font l'objet du suivi permanent de l'AFCN et BelV. Deux types de mesures existent: *safety and security*.

Enfin, dans le cadre du débat sur les tâches clés de la police, nous allons créer un corps de surveillance et de protection. Une des missions de ce corps sera notamment d'assurer la protection extérieure des sites sensibles dont font partie les installations nucléaires. Ce corps viendra en remplacement de la police locale qui assure actuellement cette surveillance et qui fait des patrouilles très régulières autour des sites nucléaires.

De plus, la semaine prochaine, je présenterai au sein du gouvernement une proposition pour délibérer de capacités pour cette protection extérieure en attendant l'opérationnalité de ce corps.

Les organisations compétentes, l'AFCN, l'OCAM et la police, travaillent en étroite collaboration pour assurer la protection des établissements nucléaires. Ils procèdent à une réévaluation régulière des mesures de sécurité en fonction des nouvelles informations,

aanbevelingen moet formuleren om het te verbeteren.

Het staat aan het Crisiscentrum om de nodige voorzorgs-maatregelen te nemen op grond van de evaluatie van de dreiging. Die maatregelen gelden voor bepaalde sites.

Het dossier met betrekking tot de voornoemde video wordt behandeld door het federaal parket, en valt dus onder het onderzoeksgeheim. De inlichtingendiensten hebben die video in december ontdekt. OCAD heeft geoordeeld dat de video-opname een dreiging inhield voor de persoon, niet voor de sites. Er zijn nog altijd geen specifieke aanwijzingen dat de nucleaire inrichtingen bedreigd zijn.

De maatregelen die het FANC na 13 november van de nucleaire sector heeft gevraagd, mogen om veiligheidsredenen niet openbaar worden gemaakt. Die sector is een van de best beschermde sectoren. De veiligheid en beveiliging van de grondstoffen worden permanent opgevolgd.

We zullen een korps oprichten voor de bewaking en bescherming van de gevoelige sites, dat die taak van de lokale politie zal overnemen. Volgende week zal ik de regering een voorstel voorleggen om tijdelijk mensen vrij te maken voor die beschermingsopdracht.

De bevoegde instanties werken nauw samen om de beveiliging van de nucleaire sites te verzekeren en evalueren regelmatig de veiligheidsmaatregelen in functie van de informatie waarover ze beschikken.

comme des menaces concrètes ou leurs expériences sur le terrain.

04.05 Michel de Lamotte (cdH): Merci, monsieur le ministre, pour ce rappel de la procédure. Permettez-moi quand même d'attirer vraiment votre attention sur l'urgence et la nécessité de surveiller convenablement les installations et de rassurer les riverains.

Rappelons tout de même que cette vidéo a été retrouvée dans le cadre de l'enquête faisant suite aux attentats du 13 novembre à Paris. C'est un élément important. Je prends acte des nouvelles mesures mises en place et de l'existence du groupe spécial de la police. Mais permettez-moi d'attirer à nouveau votre attention sur la nécessité d'une vigilance accrue pour les sites sensibles que vous évoquez dans votre réponse.

04.06 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, enfin vous allez bouger! Enfin des mesures nouvelles! Vous déposez une note la semaine prochaine au Conseil des ministres, si j'ai bien compris, afin de prendre des mesures temporaires dans l'attente de l'arrivée de ce nouveau corps. Enfin! Je dois vous dire que je ne vous comprenais pas, vous qui êtes si prompt à intervenir quand il s'agit de Bruxelles. Vous alliez presque aller vous-même à Molenbeek voir dans chacune des maisons. Mais pour aller dans les installations nucléaires, "on avait tout le temps, il fallait voir". Vous disposiez pourtant de cette information essentielle! Franchement, je ne comprenais pas ces deux poids et deux mesures.

Mais vous avez bougé. Par contre, j'ai du mal à vous suivre quand vous dites que nos installations nucléaires sont parmi les mieux protégées. Vous ne m'avez pas répondu par rapport à Doel 4. On ne sait toujours rien du sabotage, considéré comme terroriste par l'ancien responsable de l'OCAM, ni qui en est l'auteur, ni quelles en sont les raisons et mobiles: non, rien. Vous dites alors que nos installations sont les mieux protégées, mais elles sont aussi les plus faibles sous l'angle de la cyberattaque, au niveau du Kazakhstan et de la Corée du Nord. Vous y allez fort en disant qu'elles sont les mieux protégées. Sur ce sujet, vous devez encore avancer et évoluer, et vous le savez bien.

04.07 Philippe Pivin (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van de heer Franky Demon aan de vice-eersteminister en minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met de Regie der Gebouwen, over "extra politieagenten voor de kustregio" (nr. P1007)

05 Question de M. Franky Demon au vice-premier ministre et ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé de la Régie des Bâtiments, sur "des policiers supplémentaires pour la région côtière" (n° P1007)

05.01 Franky Demon (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stelde u reeds enkele vragen over de problematiek van de transitmigranten en mensensmokkelaars aan de Belgische kust. U weet dat in de lokale zones het water de politie aan de lippen staat. De gouverneur van West-Vlaanderen vroeg eerder om veertig extra agenten en u reageerde onmiddellijk door acht extra agenten te

04.05 Michel de Lamotte (cdH): Het is urgent en noodzakelijk dat de installaties worden bewaakt en dat de omwonenden worden gerustgesteld.

Ik neem nota van de nieuwe maatregelen die u aankondigt.

04.06 Jean-Marc Nollet (Ecolo-Groen): Eindelijk neemt u maatregelen! Ik begreep niet waarom u niets deed voor de kerncentrales, terwijl u in Molenbeek zelf van deur tot deur leek te willen gaan!

U beweert dat onze nucleaire installaties bij de best beschermde zijn, maar in werkelijkheid zijn ze bij de meest kwetsbare voor cyberaanvallen. Er is nog veel werk aan de winkel, dat weet u maar al te goed.

05.01 Franky Demon (CD&V): Le flux migratoire ne tarit pas à la côte. Les zones de police locale sont sur les genoux, les entreprises sont pénalisées et le secteur touristique est inquiet pour

beloven. In plenaire vergadering vroeg ik u om een extra ambtenaar aan te stellen voor de afhandeling van de vreemdelingendossiers en om actie te ondernemen ten aanzien van de mensensmokkelaars in Zeebrugge. U hebt toen onmiddellijk actie ondernomen. Dat is goed, want wij moeten er alles aan doen om een onderscheid te kunnen maken tussen de transitmigranten en de oorlogsvluchtelingen die onze ondersteuning verdienen.

De migrantenstroom stopt niet, integendeel. Tot voor dit weekend waren er 318 illegalen bestuurlijk aangehouden, van wie 60 procent zich in Zeebrugge bevond en de overigen in De Panne, Veurne en Middelkerke. Het is dweilen met de kraan open. De illegalen worden opgepakt en onmiddellijk weer vrijgelaten om hun weg naar Groot-Brittannië te zoeken. Bedrijven lijden schade. Zo worden er bijvoorbeeld dekzeilen van vrachtwagens opengesneden. Ook voor de illegalen zijn de halsbrekende toeren die zij uithalen zeer gevaarlijk. Nu vraagt de toeristische sector in de streek zich af welke extra inspanningen moeten worden geleverd inzake veiligheid.

U beloofde acht extra agenten, maar dat is onvoldoende. Voor de vakantie kondigde u aan tachtig extra agenten te zullen inzetten. Tot op heden hoor ik van de scheepvaartpolitie en van de lokale politie dat er nog geen enkele extra agent is bijgekomen. Ik vrees dat dit op de lange baan wordt geschoven. Het spreidingsplan dat werd aangekondigd en waarbij oorlogsvluchtelingen over de verschillende steden en gemeenten zouden worden verdeeld, is nog altijd niet in werking getreden. Het water staat de scheepvaartpolitie aan de lippen. Ik hoop dat u actie zult ondernemen.

In 2015 kreeg u 25 miljoen euro om extra personeel aan te werven. Dat is goed voor ongeveer 255 fulltime equivalenten. Zullen de tachtig beloofde agenten van die 255 worden genomen? Werden deze al in 2015 aangeworven en hebben zij al een opleiding gekregen of is dat nog niet gebeurd? Wanneer mogen wij aan de kust rekenen op die tachtig extra agenten?

05.02 Minister Jan Jambon: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Demon, u mag niet alleen rekenen op politieagenten, u mag ook rekenen op politie-inspecteurs, en misschien zelfs hoofdinspecteurs. Agenten is één categorie, maar er zijn nog andere categorieën bij de politie.

In uw eerste vraag verwees u waarschijnlijk naar de begrotingscontrole van begin april 2015, toen wij inderdaad een budget hebben vrijgemaakt voor de aanwerving van exact 244 personen. Die aanwervingen zijn ook gestart. Ik kan u zeggen dat er op dit moment bij de speciale eenheden 48 mensen zijn bijgekomen, bij de FGP-Terro 101 en in Zaventem 23. Kortom, 172 van de 244 personen zijn al aangeworven. Een aantal aanwervingen loopt nog, voor specifieke taken als mobiliteit en voor specialisten. De rest van de vacatures wordt via de interne mobiliteit opgevuld. Die aanwervingen lopen verder.

De tachtig personen waarover u sprak, zijn hier niet inbegrepen. Wij hebben 400 miljoen aan interdepartementale voorzieningen vrijgemaakt, waarvan veertien dagen geleden door de regering 300 miljoen toegeewezen werd. Aan de kust werd inderdaad het equivalent van tachtig fulltime politiemensen toegeewezen. Veertig personen zijn bestemd voor de scheepvaartpolitie en veertig voor het

la sécurité des visiteurs. Le ministre a mis du personnel supplémentaire à la disposition des zones de police, une initiative bienvenue, car il est primordial de faire la différence entre les migrants en transit et les réfugiés de guerre, auxquels nous devons apporter notre aide.

Le ministre a promis 8 policiers supplémentaires, qui viennent s'ajouter au renfort de 80 agents annoncé avant les vacances. Mais ces 8 policiers ne sont pas encore opérationnels et le plan de répartition des réfugiés de guerre n'a pas encore été activé.

En 2015, 25 millions d'euros ont été libérés pour 255 ETP supplémentaires. Les 80 policiers promis seront-ils prélevés sur ces 255 ETP? Ont-ils été recrutés en 2015 et ont-ils déjà été formés? Quand les zones de police locale de la côte peuvent-elles espérer voir arriver ce renfort de 80 policiers?

05.02 Jan Jambon, ministre: Seront mis à disposition non seulement des policiers supplémentaires mais également des inspecteurs de police, voire des inspecteurs en chef. M. Demon fait sans doute référence au contrôle budgétaire de début avril 2015, lorsque nous avions effectivement dégagé un budget pour l'engagement de 244 personnes. Sur ces 244 personnes, 172 ont été engagées et les engagements se poursuivent.

Les 80 personnes dont il est question ne sont pas comprises ici. Ces personnes-là relèvent de l'enveloppe des 400 millions d'euros que le gouvernement a dégagés après les attentats de

CIK en voor de reserve.

Deze mensen zullen worden aangeworven. Wij zijn nu alles in stelling aan het brengen voor hun rekrutering. In mei zal de opleiding starten. Intussen zullen wij de vacatures via mobiliteit en via de interne reserve verder opvullen. De bedoeling is de bijkomend aangeworven personen op te leiden, maar dat kost tijd. Intussen wordt er via de interne mobiliteit capaciteit aangetrokken.

De beslissing werd veertien dagen geleden genomen. U kunt mij verwijten dat er vandaag nog slechts acht mensen op het terrein zijn. Dat is trouwens niet waar, er zijn er al meer. Tachtig zijn er inderdaad nog niet. Dit zal gradueel opgevolgd worden.

Ik heb dezelfde doelstellingen als u, met name ervoor zorgen dat er aan de kust geen situatie ontstaat zoals in Calais en dat het toeristisch seizoen kan starten onder een gunstig gesternte.

Paris. Il y a deux semaines, le gouvernement a procédé à l'affectation de 300 millions d'euros. 80 ETP ont effectivement été affectés à la région côtière. Cette procédure de recrutement est en cours et leur formation débutera en mai. Dans l'intervalle, nous tenterons d'attirer une capacité supplémentaire par la voie de la mobilité interne.

La décision a été prise il y a deux semaines. On ne peut me reprocher le fait qu'il n'y ait aujourd'hui que 8 personnes sur le terrain. Il y en a déjà plus même s'ils sont encore loin d'être 80. Je partage l'opinion de M. Demon: il faut éviter à tout prix un autre Calais sur notre littoral et la saison touristique doit absolument démarrer sous les meilleurs auspices.

05.03 Franky Demon (CD&V): Mijnheer de minister, ik hoop dat u besef dat u zegt. U antwoordt dat u extra politiemensen wil inzetten aan de kust. U kondigt ook extra maatregelen aan tegen rondtrekkende motorbendes. Bovendien kondigde u deze week aan, naar aanleiding van de inbraken bij Media Markt, dat u actie wil ondernemen tegen inbraken in winkels en ook dat is goed. Uiteraard moeten wij ook actie zien. Moeten wachten tot midden mei 2016, dat is niet goed. U wil stelselmatig bijkomende politiemensen inzetten, wat goed is. Ik hoop echter dat wij snel aan het beloofde aantal van tachtig politiemensen komen, want onze kust heeft die mensen absoluut nodig.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05.03 Franky Demon (CD&V): Les mesures annoncées par le ministre sont nombreuses et c'est très bien, mais il faut également des actions concrètes. Nous ne pouvons pas attendre jusqu'à la mi-mai. Le ministre entend fournir les renforts graduellement. J'espère qu'il le fera rapidement.

06 Question de M. Gautier Calomne au vice-premier ministre et ministre de la Coopération au développement, de l'Agenda numérique, des Télécommunications et de la Poste, sur "la fiscalité avantageuse à l'égard des start-up" (n° P1008)

06 Vraag van de heer Gautier Calomne aan de vice-eersteminister en minister van Ontwikkelingssamenwerking, Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post over "de voordelijke fiscale regeling voor start-ups" (nr. P1008)

06.01 Gautier Calomne (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce matin, la presse faisait état de votre intention de lancer un plan en faveur d'une simplification et d'un allègement de la fiscalité pour les start-up, en particulier pour les prestations ponctuelles des citoyens dans le cadre de l'économie numérique collaborative. Il s'agit le plus souvent de plates-formes en ligne qui servent d'intermédiaires entre des citoyens. Ces plates-formes génèrent des prestations ponctuelles ainsi que des revenus.

Pour l'instant, ces revenus doivent être déclarés en revenus divers et sont donc taxés à 33 %. L'idée serait de créer un tremplin pour

06.01 Gautier Calomne (MR): Volgens persberichten wilt u bij de regering een belastingverlaging bepleiten voor start-ups in de sector van de deeleconomie en de digitale economie. Doorgaans gaat het om onlineplatforms waarop consumenten en dienstverleners met elkaar in contact worden gebracht. De inkomsten uit hun activiteiten moeten worden

l'entrepreneuriat. Une fiscalité avantageuse pourrait susciter l'envie auprès d'un grand nombre d'utilisateurs de se lancer à leur tour, éventuellement de se découvrir un talent, une vocation et de pérenniser cette activité, peut-être sous un statut d'indépendant complémentaire ou autre.

C'est la preuve que ce gouvernement travaille concrètement en faveur de l'emploi et de la croissance économique. Il s'agit là aussi d'un signal clair envers les indépendants et les PME de notre pays.

Monsieur le ministre, je souligne l'importance de votre initiative. L'économie numérique collaborative est un secteur d'avenir qui doit être encouragé. De plus, plutôt que des contraintes ou de l'insécurité, les acteurs de ce secteur d'avenir attendent que les règles soient clarifiées pour pouvoir coexister harmonieusement avec l'économie dite classique.

Monsieur le ministre, pouvez-vous nous donner davantage de précisions quant à ce plan ainsi que les objectifs poursuivis? Quels sont les domaines d'activités qui seront principalement visés par votre plan? Quel est l'état des concertations avec le secteur et avec le ministre des Finances? Peut-on avoir une idée du délai dans lequel vous souhaitez mettre ce plan en œuvre?

06.02 Alexander De Croo, ministre: Monsieur le président, cher collègue, comme vous, je constate que notre économie est en pleine mutation. De nouveaux modèles économiques se développent à l'étranger mais aussi dans notre pays. Ces nouveaux modèles sont souvent basés sur l'économie collaborative. Elle a pour caractéristique de diminuer le seuil d'entrée pour les consommateurs au niveau de certains services - notamment de transport - qui sont encore limités à un public très restreint, mais aussi pour les entrepreneurs. Il n'a jamais été aussi facile de se lancer en tant qu'entrepreneur grâce à ce système d'économie collaborative.

Pour l'instant, notre législation n'est pas du tout adaptée à ce genre d'économie. Quand une personne veut se lancer dans ce système, elle doit déclarer ses revenus de diverses manières, se plier à une administration très lourde et à une fiscalité pas du tout adaptée.

Je négocie actuellement avec les secteurs et mes collègues du gouvernement en vue de mettre en place un cadre clair et stable basé sur deux éléments. Les personnes qui se lancent dans l'offre de services occasionnels et réduits doivent pouvoir avoir accès à un système simple, transparent, avec une fiscalité très légère. Les gens dont l'activité est croissante et qui commencent à avoir des caractéristiques professionnelles doivent travailler de la même manière que les indépendants à temps plein, ce pour que la concurrence se situe au même niveau. C'est cet équilibre que je cherche à trouver, sachant qu'en dessous d'un certain seuil, l'activité sera considérée comme occasionnelle alors qu'au-delà d'un certain seuil, l'activité sera soumise aux mêmes règles que celles auxquelles sont soumis les indépendants.

Cela dit, ce qui est important c'est que les paiements puissent se faire de manière électronique, ce qui permet d'avoir une fiscalité très

aangegeven als diverse inkomsten en worden tegen 33 procent belast.

Het is uw bedoeling het ondernemerschap een boost te geven en een voordelige fiscale regeling voor te stellen. Dat voornemen toont aan dat deze regering de zelfstandige activiteit, de werkgelegenheid en de economische groei in ons land wil aanzwengelen.

De deeleconomie is een toekomstgerichte sector die een duwtje in de rug moet krijgen. De actoren wachten op duidelijker regels. Kunt u ons meer details bezorgen over dat plan? Welke doelen worden er nastreefd, wat zijn de activiteitsdomeinen en wat is het tijdpad? Hebt u daarover al contact opgenomen met de sector en met de minister van Financiën?

06.02 Minister Alexander De Croo: Onze economie is volop aan het veranderen. De deeleconomie, die booming is, maakt bepaalde diensten toegankelijker voor de burgers, maar verlaagt ook de drempel voor het ondernemerschap. Onze wetgeving loopt achter de feiten aan: de aldus gegenereerde inkomsten moeten worden aangegeven als 'diverse inkomsten'. De administratieve formaliteiten zijn zeer omslachtig.

Ik onderhandel met de sector en met mijn collega's in de regering over een duidelijk en stabiel kader. Occasionele kleine dienstverleners moeten toegang krijgen tot een eenvoudig en transparant belastingssysteem zonder administratieve rompslomp, terwijl personen met een regelmatige activiteit beschouwd moeten worden als voltijdse zelfstandigen. We proberen een activiteitsdrempel te bepalen. Dankzij de elektronische betalingen kan er een efficiënte en transparante fiscaliteit worden opgezet.

efficace et transparente.

Comme je l'ai dit, l'heure est à la concertation avec les secteurs et mes collègues, l'objectif étant d'assurer le développement de ce nouveau genre d'économie et d'entrepreneuriat dans notre pays.

06.03 Gautier Calomne (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

Je l'ai dit et je le répète, l'économie collaborative ou participative est une économie d'avenir. Elle doit être encouragée. Comme vous l'avez dit, ces acteurs doivent être soutenus et les règles doivent impérativement être clarifiées.

On a vu le fiasco et le chaos auxquels on peut assister quand les politiques ne prennent pas leurs responsabilités. Chacun connaît le cas d'Uber en Région bruxelloise, dont l'application internet a dû être fermée du jour au lendemain malgré sa popularité notamment auprès des jeunes, ce, en raison d'un manque de volonté politique. C'est regrettable.

Monsieur le ministre, nous sommes prêts à vous soutenir pour défendre ce secteur. Nous resterons évidemment très attentifs à ce plan d'avenir. Vous pouvez compter sur nous pour revenir avec des propositions concrètes et constructives à ce sujet.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Vraag van de heer Filip Dewinter aan de minister van Justitie over "het penitentiair verlof" (nr. P1009)

07 Question de M. Filip Dewinter au ministre de la Justice sur "le congé pénitentiaire" (n° P1009)

07.01 Filip Dewinter (VB): Mijnheer de minister, u hebt een uitgaansvergunning verleend aan iemand die in de volksmond de "vampier van Muizen" wordt genoemd. De naam alleen al doet het ergste vermoeden en dat is in de praktijk ook zo. De man heeft tussen 1971 en 1972 drie bijzonder gewelddadige verkrachtingen gepleegd met moord. Toen hij 21 jaar was, is hij daarvoor ook gearresteerd. Daarna is hij ook nog veroordeeld voor negen andere verkrachtingen en voor vijf pogingen tot verkrachting. Hij heeft daarvoor de doodstraf gekregen die omgezet is in levenslang.

Ondanks het feit dat de gevangenisdirectie en andere instanties in een advies duidelijk gesteld hadden dat de man geen uitgaansvergunning mocht krijgen, hebt u toch beslist om hem op stap te laten gaan. Zo'n uitgaansvergunning wordt normaal verleend op basis van juridische, sociale of familiale redenen. In dit geval is daar geen sprake van, zo is ook gebleken in de pers. Het ging om een uitstap naar een bevriende priester, die weliswaar ziek is maar de betrokkenen niettemin twee maanden geleden in de gevangenis heeft bezocht. Hij heeft achteraf in de krant verklaard dat hij even goed met de auto naar de gevangenis had kunnen rijden, geen enkel probleem.

De vraag is dus waarom u dat doet. U bent de vorige weken en maanden al een paar keer in opspraak gekomen wat de scheiding tussen de rechterlijke en de uitvoerende macht betreft. Ik weet wel dat dit uw recht is, een bevoegdheid die de minister toekomt, maar ik

06.03 Gautier Calomne (MR): Bij gebrek aan politieke wil moesten succesvolle diensten, zoals de autodeelapp Uber, worden stopgezet. De deeleconomie moet worden aangemoedigd. We zijn bereid u te steunen en zullen concrete en constructieve voorstellen aanreiken.

07.01 Filip Dewinter (VB): Le ministre a octroyé une permission de sortie à celui que l'on appelle le "Vampire de Muizen". Cet homme a été condamné à la peine de mort, commuée en détention à perpétuité. En le laissant sortir, le ministre a fait fi de l'avis de la direction de la prison et d'autres instances. Pourquoi a-t-il pris cette décision? Ne ferait-il pas mieux de suivre l'avis des instances juridiques et des directions de prisons? Ne se discrédite-t-il pas à nouveau au regard de la séparation entre les pouvoirs judiciaire et exécutif?

meen dat we na de affaire-Dutrux met strafuitvoeringsrechtbanken en de commissie voor de voorwaardelijke invrijheidstelling uiteindelijk juist hebben willen vermijden dat een minister hierin nog ingrijpt. Herinner u de zaak-Dutrux. Ook daar ging de minister uiteindelijk over tot dit soort initiatieven, terwijl Dutrux daarvan misbruik maakte om vreselijke misdaden te plegen die het hele land hebben geschokt. Toch doen ministers dat nog altijd.

Mijnheer de minister, zou u niet beter overwegen om in te gaan op de adviezen van juridische instanties en gevangenisdirecties en u afzijdig houden bij het verlenen van dit soort verloven voor gevangenen?

07.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, collega Dewinter, het gaat hier dus wel degelijk om een occasionele uitgaansvergunning, geen penitentiair verlof. Ik heb als voorwaarde voor deze uitgaansvergunning gesteld dat de uitstap, zoals u dat noemt, zou geschieden onder begeleiding van twee personen die de gevangene goed kennen en gewoon zijn om met gedetineerden om te gaan, in het bijzonder met de betrokkenen.

Het uitgaan is vlekkeloos verlopen, ik heb daarover een verslag gekregen. De strikte voorwaarden waaraan ik het uitgaan had onderworpen, hebben dat ook gewaarborgd. Men mocht bijvoorbeeld geen alcohol of drugs gebruiken, men mocht op geen enkele wijze publiek verschijnen en er was een verbod om op enigerlei wijze contact te hebben met slachtoffers in ruime zin.

Mijnheer Dewinter, dit is inderdaad mijn bevoegdheid, zoals u zegt, en die wordt mij toegekend door de wet betreffende de externe rechtspositie van 2006. Op basis van het detentiedossier, de meer dan tachtig voorheen goed verlopen uitgaansvergunningen en de analyse van de tegenindicaties heb ik een gemotiveerde en waldoordachte beslissing genomen. Ik ben niet over één nacht ijs gegaan. Ik beschikte trouwens, anders dan u aangeeft, over een goed onderbouwd positief advies van een gevangenisdirecteur, die de legaliteit en de opportuniteit van de uitgaansvergunning beoordeelde. Dit positief advies werd echter kort nadien omgezet in een negatief advies, zonder dat dit negatief advies was gestaafd met nieuwe elementen, noch van juridische, noch van feitelijke aard. De laatste keer werd de gevangene vrijgelaten voor een dagje occasioneel in 2011, niet in 2006, en ik heb dit gedaan, mijnheer Dewinter, om te handelen in overeenstemming met de humane behandeling van gedetineerden, in het bijzonder langgestrafte gedetineerden, die de basiswet gevangeniswezen als filosofie heeft, om sociale en om morele redenen.

07.02 **Koen Geens**, ministre: Il s'agissait en l'occurrence d'une autorisation de sortie occasionnelle et non d'un congé pénitentiaire. Cette autorisation était soumise à des conditions strictes et la sortie s'est déroulée sans problèmes.

Cette décision ressortit à ma compétence, conformément à la loi relative au statut juridique externe des personnes condamnées. Ma décision, qui a été prise sur la base du dossier de détention, de plus de 80 sorties autorisées précédemment et qui se sont déroulées sans incidents, ainsi que de l'analyse des contre-indications, a été mûrement réfléchie et motivée. Je disposais d'ailleurs d'un avis positif dûment motivé d'un directeur de prison. Cet avis a toutefois été converti peu après en un avis négatif sans que de nouveaux éléments soient apparus. L'intéressé était sorti de prison pour la dernière fois, pour une sortie d'un jour, en 2011.

Ma décision s'inscrit dans le cadre du traitement humain des détenus de longue durée, qui constitue la philosophie de la loi de principe concernant l'administration pénitentiaire.

07.03 **Filip Dewinter (VB)**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt zopas aangeraakt wat in ons rechtssysteem essentieel fout loopt. Het is maar zeer de vraag of de vrouw van achttien, de vrouw van negentien en de moeder van drie kinderen – de drie slachtoffers van de betrokkenen – en hun families het eens zijn met de interpretatie die u geeft aan de sociale invulling van de levensomstandigheden van gevangenen.

De betrokken gevangene zegt dat hij zich mens moet kunnen voelen

07.03 **Filip Dewinter (VB)**: La question est de savoir si les trois victimes et leur famille approuveraient le raisonnement du ministre à ce sujet. Le détenu en question veut pouvoir se sentir "humain", mais nous parlons ici d'un meurtrier sexuel qui a de nombreuses victimes à son actif.

en dat hij met dergelijke uitstappen de uitzichtloosheid van de levenslange gevangenisstraf moet kunnen doorbreken. In hemelsnaam, wij spreken hier over een lustmoordenaar, die dertien vrouwen heeft verkracht, drie vrouwen heeft vermoord en nog vijf andere pogingen tot verkrachting heeft gedaan. Als minderjarige heeft hij wellicht nog een hele hoop andere vrouwen verkracht, waarvoor hij nooit werd veroordeeld, omdat hij minderjarig was.

Dergelijke mensen verdienen in mijn ogen en in de ogen van een groot deel van de bevolking geen uitgaansverloven of uitstapjes en verdienen het niet taart te gaan eten in abdijen. Dergelijke mensen verdienen de doodstraf, die, indien het van mij zou afhangen, ook zou worden uitgevoerd. In ons rechtssysteem kan dat niet, maar zij verdienen dan minstens levenslange gevangenisstraf, die ook werkelijk op die manier moet worden geïnterpreteerd. Voor mij is die interpretatie: achter de tralies.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de M. André Frédéric à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la médecine à deux vitesses" (n° P1010)

08 Vraag van de heer André Frédéric aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de geneeskunde met twee snelheden" (nr. P1010)

08.01 André Frédéric (PS): Monsieur le président, mes collègues féminines sont majoritaires pour me soutenir dans ma question, ce qui attriste les collègues de l'Open Vld. Que voulez-vous, nous avons toujours été plus attentifs à la parité chez nous que chez vous!

Madame la ministre, j'ai très souvent eu l'occasion de vous interroger. Je le faisais, il y a quelques semaines encore, sur ce qui me semblait être – et vous l'aviez confirmé – des pratiques inacceptables en milieu hospitalier avec des médecins qui facturaient ou refusaient simplement d'intervenir auprès du patient qui ne pouvait s'offrir une chambre privée. Nous avions convenu que c'était inadmissible.

Ces derniers jours, les médias ont diffusé un certain nombre de reportages qui ont attiré notre attention. J'ai constaté que vous aviez réagi dans une émission, laquelle non seulement confirme que ces pratiques sont toujours d'actualité mais en a mis d'autres en lumière: le patient qui paye plus cher peut, en synthèse, accéder plus rapidement à une entrevue médicale, ce qui, vous en conviendrez, est assez interpellant. Plus on a de moyens, plus vite on peut être soigné et inversement. Si cela s'avère exact, cela me semble tout à fait anormal car cela va à l'encontre du principe même d'équité et de solidarité qui sont les fondements de notre sécurité sociale et de notre système de remboursement des soins de santé.

Vous avez, comme moi, participé ce jour à la Fondation Roi Baudouin à un échange de vues citoyen à cet égard. Vous avez entendu combien nos concitoyens sont attachés à cette notion de solidarité. Pratiques commerciales inacceptables, disais-je donc!

Nous ne devons pas nous voiler la face. Nous savons que les institutions hospitalières sont en difficulté financière et peut-être imagine-t-on parfois que de telles pratiques soient tolérées, étant donné la pénurie de spécialistes. La question des rétrocessions

À mes yeux et à ceux d'une grande partie de la population, un tel individu ne mérite aucune sortie. Il mérite la peine de mort. Exécutée, en ce qui me concerne, mais muée en prison à vie s'il le faut. Sa place est derrière des barreaux. Pour toujours.

08.01 André Frédéric (PS): We hebben het al over onaanvaardbare ziekenhuispraktijken gehad. Sommige artsen rekenen te veel aan of te weigeren patiënten te behandelen die niet in een eenpersoontkamer verblijven. Volgens recente reportages bestaan die praktijken nog altijd en zijn er nog andere misbruiken. Als men meer betaalt, kan men sneller een afspraak krijgen. Dat is niet normaal, en het gaat in tegen de beginselen van solidariteit en billijkheid die de hoeksteen vormen van onze sociale zekerheid.

Net zoals ik heeft u deelgenomen aan de gedachtewisselingen bij de Koning Boudewijnstichting. Daar is gebleken dat dat standpunt door veel burgers gedeeld wordt.

De financiële problemen van de ziekenhuisinstellingen, een tekort aan bepaalde specialisten en de retrocessieregeling met betrekking tot de honoraria kunnen aan de basis liggen van die praktijken, waartegen we ons blijven verzetten.

d'honoraires pose aussi un problème majeur qui peut vraisemblablement apporter une explication à tout cela.

Dès lors, madame la ministre, êtes-vous au courant de ce type de pratiques, contre lesquelles nous nous insurgeons pour autant qu'elles s'avèrent exactes? Qu'en pensez-vous? Je suis certain que vous partagez ma conviction, elles sont inacceptables. Dès lors, qu'allez-vous mettre en œuvre pour que cela ne se reproduise plus au sein des institutions hospitalières?

Par rapport aux situations budgétaires difficiles, vous avez annoncé un plan de refinancement des hôpitaux. Nous attendons et, comme sœur Anne, nous ne voyons rien venir! Quand allez-vous nous soumettre une proposition concrète en vue d'équilibrer les budgets des hôpitaux et de mettre fin à ce type de pratiques par ce biais?

08.02 Maggie De Block, ministre: Monsieur Frédéric, comme vous l'avez dit, j'ai déjà réagi dans le reportage diffusé hier.

En ce qui concerne les médecins qui refusent de traiter un patient qui ne prend pas de chambre individuelle et les médecins qui demandent un double honoraire parce qu'ils seraient meilleurs que les autres, je répète que c'est inacceptable. Un médecin ne peut pas sélectionner ses patients sur base du choix de la chambre ou sur base de la capacité à payer un tarif double. Chaque citoyen a droit à des soins de santé de la même qualité. C'est sûr. Il s'agit donc d'une faute grave contre la déontologie; l'Ordre des médecins l'a clairement dit dans son avis du 22 février 2014.

Je comprends très bien les difficultés pour les patients dans ces circonstances. Je comprends aussi l'émotion suscitée quand un hôpital ose écrire dans un mail qu'au tarif normal, l'attente est de huit mois alors qu'au tarif double, le rendez-vous peut être pris dans le courant du mois.

Je conçois qu'il soit difficile pour les patients de porter plainte contre l'hôpital où ils se trouvent pour recevoir des soins. Mais il est nécessaire qu'ils déposent plainte auprès de l'Ordre des médecins, auprès de leur mutualité ou chez le médiateur de l'hôpital.

De toute façon, c'est inacceptable. Nous mettrons cela sur la table lors des discussions sur le plan de refinancement des hôpitaux. Un rendez-vous a déjà été fixé avec la présidente de la commission de la Santé publique.

08.03 André Frédéric (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour votre réponse. Nous avons au moins une même préoccupation: nous condamnons, nous considérons que c'est inacceptable. Vous avez dit que chaque citoyen a droit à la même qualité de soins de santé. Je partage cette préoccupation, mais je constate au quotidien que ce n'est malheureusement pas le cas.

En termes d'initiative, vous me dites que nous en reparlerons lors de la discussion sur le refinancement des hôpitaux. J'en prends acte et j'y serai extrêmement attentif. Mais je vous demande dès à présent, en votre qualité de ministre responsable de la Santé, de donner des injonctions au secteur pour que ce type de pratiques ne soient plus

Is u daarvan op de hoogte en hoe staat u ertegenover? Hoe zal u daar een eind aan maken? Wanneer zal u het aangekondigde plan voor de herfinanciering van de ziekenhuizen realiseren? Om die misstanden weg te werken zou het al heel wat helpen indien de ziekenhuizen sluitende begrotingen zouden kunnen voorleggen.

08.02 Minister Maggie De Block:

Ik herhaal dat het onaanvaardbaar is dat geneesheren een dubbel ereloon vragen of een patiënt weigeren te behandelen omdat hij geen eenpersoonskamer neemt. Elke burger heeft recht op dezelfde kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Het gaat hier over ernstige deontologische fouten. Dat stelt de Orde der artsen ook duidelijk in haar advies van 22 februari 2014.

Ik begrijp dat de patiënten emotioneel reageren op dergelijke situaties en er moeite mee hebben om een klacht in te dienen tegen het ziekenhuis waar ze worden verzorgd. Maar ze moeten dat doen, via de ombudsman van het ziekenhuis, bij de Orde der artsen of bij hun ziekenfonds.

We zullen dit punt bespreken in het kader van het herfinancieringsplan voor de ziekenhuizen. De datum voor deze besprekingen ligt al vast.

08.03 André Frédéric (PS): We sluiten ons aan bij de veroordeling van deze praktijken en het principe dat elke burger dezelfde gezondheidszorg moet krijgen. Dat is nu helaas niet het geval.

U zegt dat we dit punt zullen bespreken in het kader van het herfinancieringsplan voor de ziekenhuizen, maar ik wil u vragen de sector nu reeds aan te manen

mises en œuvre dans aucune institution hospitalière de notre pays. Il en va de la santé de nos concitoyens et de l'accès de tous à la santé au quotidien.

dese praktijken stop te zetten. De toegang tot de gezondheidszorg voor iedereen staat op het spel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

09 Vraag van de heer Jan Vercammen aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de reclamestunts van ziekenfondsen op kosten van de sociale zekerheid" (nr. P1011)

09 Question de M. Jan Vercammen à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "des actions promotionnelles des mutualités aux dépens de la sécurité sociale" (n° P1011)

09.01 Jan Vercammen (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, artsenorganisaties en een vijftal kranten melden ons dat een groot deel van de ziekenfondsen sinds begin dit jaar het remgeld terugbetaald aan ouders die met hun kind op consultatie gaan bij de kinder- of huisarts. Met andere woorden, de consultatie wordt gratis.

Collega's, gratis bestaat niet! Driekwart van die kostprijs wordt gedragen door onze federale gezondheidszorg, door u en ik. Een kwart ongeveer komt uit de zak van de patiënt, maar dit gedeelte gaan de ziekenfondsen nu bij wijze van commercieel cadeau zelf betalen. Diezelfde ziekenfondsen maakten tot enkele weken geleden nog luid misbaar over de beperkte reductie van hun werkingskosten door een maatregel van de minister. Plots hebben ze dan blijkbaar toch geld gevonden.

Cui bono? Wie wordt hiervan beter? We weten uit internationale vergelijkende studies dat de gezondheidszorg in België een van de meest bereikbare is en een van de snelste services biedt op deze aardbol. Onze huisartsen en specialisten zijn wereldkampioenen in bereikbaarheid en service.

De Christelijke Mutualiteiten opperen dat tot 20 % van de patiënten hun zorg uitstellen om financiële redenen. Cijfers en statistiek... Mijn oude professor Statistiek zei ooit tegen me: "Vercammen, les statistiques, c'est comme le bikini: ça provoque les idées, mais ça cache l'essentiel." Iemand kan gezondheidszorg uitstellen omdat hij 's middags geen eten heeft, maar het kan even goed gaan over een veertiger die een borstreconstructie of een facelift uitstelt.

Mevrouw de minister, ik weet dat u de handen vol heeft met onze zachte sector, de zogenaamde non-profitsector. Wat zult u ondernemen om dit soort commercieel geïnspireerde reclamestunts op kosten van onze sociale zekerheid, die al kraakt in al haar voegen, tegen te gaan?

09.01 Jan Vercammen (N-VA): Depuis le début de l'année, une grande partie des mutualités remboursent le ticket modérateur aux parents qui consultent un pédiatre ou un médecin généraliste avec leur enfant, rendant ainsi la consultation gratuite. Cependant, rien n'est réellement gratuit puisque les coûts sont financés à 75 % par le budget fédéral des soins de santé. Or ces mêmes mutualités ont récemment protesté énergiquement contre la réduction limitée de leurs frais de fonctionnement. Manifestement, elles disposent soudain de fonds suffisants pour offrir des cadeaux répondant à une logique commerciale.

Des études comparatives internationales nous apprennent que la Belgique dispose d'un des systèmes de soins de santé les plus accessibles et les plus rapides du monde. Pourtant, la Mutualité chrétienne présente des statistiques censées montrer qu'un patient sur cinq reporte des soins pour des raisons financières. J'oserai émettre quelques doutes quant à ces statistiques car il pourrait par exemple également s'agir du report d'un lifting.

Quelles mesures la ministre prendra-t-elle pour lutter contre ces actions publicitaires d'inspiration commerciale réalisées aux dépens d'une sécurité sociale déjà mal en point?

09.02 Minister Maggie De Block: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vercammen, het gaat hier niet over bikini's, maar over remgeld dat door de aanvullende verzekeringen van verschillende ziekenfondsen

09.02 Maggie De Block, ministre: Il s'agit en l'espèce de tickets modérateurs remboursés par les

wordt terugbetaald voor consultaties bij een huisarts of een specialist. Soms is dit beperkt tot kinderen met de leeftijd van zes jaar, maar soms ook tot kinderen van 18 jaar.

Ik ben geen voorstander van deze tussenkomsten van de ziekenfondsen. Het remgeld heeft immers een duidelijk doel. Het remgeld is er gekomen om de overconsumptie van de zorg te ontmoedigen en de patiënten naar de meest geschikte zorg te begeleiden. Zo is het remgeld veel lager voor een consultatie bij een huisarts dan bij een specialist.

Uiteraard is de financiële toegankelijkheid zeer belangrijk. Daarvoor bestaat het systeem van de verplichte verzekering, het OMNIO-statuut, de maximumfactuur en ook de sociale derde-betalersregeling die wij hebben geïnstalleerd.

De terugbetaling van remgeld zit in de aanvullende verzekeringen van sommige ziekenfondsen en die worden niet betaald door de overheid maar door hun ledenbijdragen.

In het regeerakkoord hebben wij opgenomen dat er zich ook in deze aanvullende verzekeringen een hervorming opdringt. Wij willen dat die terugbetalingen in de aanvullende verzekering meer *evidence-based* zijn, maar ook dat ze geen aanvullende voordelen geven die in strijd zijn met algemene beleidsprincipes, zoals het remgeld.

We zijn in gesprek met de ziekenfondsen om ook een meerjarenkader te ontwikkelen. De inhoud, de praktijk en de wedloop tussen de ziekenfondsen zijn, wat deze aanvullende verzekering betreft, daarin zeker meegenomen. We willen ook daar naar een wetenschappelijk gefundeerde toegevoegde waarde voor de aanvullende verzekering evolueren. Dat moeten we natuurlijk met z'n allen tegelijk doen. U ziet immers dat zij met elkaar in een wedloop gaan.

assurances complémentaires de plusieurs mutualités pour des consultations d'enfants chez un généraliste ou spécialiste. Certaines mutualités limitent cette possibilité à 6 ans, d'autres l'offrent jusqu'à 18 ans.

Je ne suis pas favorable à ces remboursements. Le ticket modérateur a été instauré pour décourager la surconsommation de soins et pour encourager les patients à opter pour les soins les plus adaptés. Ainsi, le ticket modérateur est nettement plus avantageux pour une consultation chez un généraliste que pour une visite chez un spécialiste.

Certes l'accessibilité financière est cruciale, mais elle est garantie par le régime de l'assurance obligatoire, le statut OMNIO, le maximum à facturer et le régime du tiers payant social récemment instauré.

Les assurances complémentaires de certaines mutualités incluent le remboursement du ticket modérateur. Ce remboursement n'est pas financé par l'État, mais par les cotisations des affiliés. L'accord de gouvernement souligne la nécessité de réformer également ce système. À nos yeux, ces remboursements doivent reposer sur des prestations médicales de nature scientifique mais ils ne doivent pas non plus donner des avantages complémentaires contraires à certains principes politiques généraux tels que le ticket modérateur.

Nous négocions la mise en place d'un cadre pluriannuel avec les mutualités et la surenchère à laquelle elles se livrent en matière d'assurance complémentaire sera très certainement évoquée. Dans ce domaine également, notre objectif est de créer une valeur ajoutée scientifiquement étayée. Il est essentiel que nous agissions à l'unisson.

09.03 Jan Vercammen (N-VA): Dank u voor uw duidelijk antwoord, mevrouw de minister.

Als N-VA onderstrepen wij ons engagement bij het optimaliseren en het betaalbaar houden van onze ziekteverzekering en onze sociale zekerheid. Responsabilisering zit in het DNA van onze partij. In budgettair moeilijke tijden kijken we met bezorgdheid naar het debat over de ontkoppeling van de levensstijl en de terugbetaling van dure medicijnen.

We dragen allemaal een verantwoordelijkheid in het betaalbaar houden van onze sociale zekerheid, zowel de zorgverstrekkers zoals ziekenfondsen, verpleegkundigen en artsen, als zij die de zorg nodig hebben, de patiënten. Ook de patiënt is een verantwoordelijkheidsmuur. Niet waar, N-VA-fractie?

09.03 Jan Vercammen (N-VA): La N-VA insiste sur son engagement à participer à l'optimisation et à la pérennisation du financement de l'assurance maladie et de la sécurité sociale. En ces temps de disette budgétaire, nous sommes inquiets de l'évolution du débat sur le lien établi ou non entre le mode de vie et le remboursement de médicaments coûteux. Prestataires de soins ou patients, nous avons tous une part de responsabilité dans les efforts à fournir pour garantir le financement du régime de la sécurité sociale.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

10 Vraag van de heer Dirk Janssens aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de Levensschool" (nr. P1012)

10 Question de M. Dirk Janssens à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "la Levensschool" (n° P1012)

10.01 Dirk Janssens (Open Vld): Mevrouw de minister, op 6 februari wijdde *De Morgen* een artikel aan De Levensschool, een opleidingscentrum bekend voor zijn alternatieve manieren van opleiding. Er zijn twee trajecten bekend, voedingsdeskundige en gezondheidsdeskundige, die – dit moet duidelijk gezegd worden – buiten de *evidence-based medicine* vallen.

Men maakt er onder meer kennis met wat men de nieuwe Germaanse geneeskunde noemt, een therapie die erop gebaseerd is dat men, wat kankertherapieën betreft, uitdrukkelijk afstand moet nemen van de gewone dokters en artsen, wat volgens mij levensgevaarlijk is. Het gaat echter nog verder, want de bedenker van die therapieën, Ryke Geerd Hamer, is ondertussen zowel in Duitsland als in Frankrijk in aanraking gekomen met het gerecht, door de noodlottige gevolgen van die therapieën.

Ik heb ook begrepen dat De Levensschool erkend zou zijn door de Vlaamse Gemeenschap en zelfs recht zou hebben op opleidingscheques en op die manier op een onrechtstreekse overheidsfinanciering. Voor u primeert *evidence-based medicine* op alternatieven, die dikwijls neigen naar kwakzalverij. Vandaag heb ik vernomen dat de Provinciale Geneeskundige Commissie daaromtrent een klacht heeft ingediend. Daarover wil ik u drie zeer concrete vragen stellen.

Ten eerste, bent u reeds op de hoogte van die klacht?

Ten tweede, zijn er aanwijzingen dat De Levensschool aanzet tot onwettige uitoefening van de geneeskunde?

Ten derde, voorziet u in bijkomende acties of maatregelen?

10.01 Dirk Janssens (Open Vld): La Levenschool (école de vie) est un centre de formation qui doit sa renommée à la formation alternative aux métiers de diététicien et d'expert de la santé qui y est dispensée. Le hic, c'est que cette formation ne relève pas du champ de la médecine scientifique. On s'y familiarise notamment avec la médecine nouvelle germanique, une thérapie présentant un risque léthal car basée sur le fait que dans le domaine des thérapies anticancérogènes, le patient doit renoncer à consulter les médecins lambdas. Son inventeur a eu maille à partir avec la justice en Allemagne et en France, en raison des conséquences funestes qu'ont eues ces thérapies.

La Levensschool serait reconnue par la Communauté flamande et donnerait même droit à des chèques formation et, donc, à un financement public indirect. La Commission médicale provinciale a déposé une plainte.

Pour la ministre, la médecine

scientifique doit avoir la primauté. Est-elle, dès lors, informée de l'affaire Levensschool? Certains indices tendent-ils à prouver que la Levensschool incite à un exercice illégal de la médecine? Compte-t-elle prendre des mesures supplémentaires?

10.02 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer Janssens, ik heb een aantal dagen gelezen via de media ook kennisgenomen van praktijken in De Levensschool. Volgens het artikel ging het over opleidingen die ondersteund worden door opleidingscheques. Dat aspect valt binnen de bevoegdheid van Vlaams minister Muyters.

Ik heb onmiddellijk aan mijn administratie, de FOD Volksgezondheid, de opdracht gegeven het dossier te laten analyseren door de Provinciale Geneeskundige Commissie, om na te gaan of er zich in De Levensschool praktijken voordoen waarover wij vanuit volksgezondheidsoogpunt ongerust moeten zijn en of wij eventueel moeten optreden.

Inmiddels heeft de Provinciale Geneeskundige Commissie haar analyse afgerond. Er is inderdaad vastgesteld dat sommige personen van De Levensschool een beroep uitoefenen in het kader van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen. Anderzijds zijn ook personen betrokken die geen gezondheidsberoep uitoefenen.

De Provinciale Geneeskundige Commissie is van mening dat er sprake is van onwettige uitoefening van de geneeskunde. U hebt aldus een antwoord op uw tweede vraag.

Die commissie functioneert volledig autonoom en heeft na de analyse zelf beslist bij het parket een klacht in te dienen.

Mijn diensten zijn ermee belast na te gaan welke bijkomende maatregelen zich opdringen ten aanzien van de personen die onder de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen vallen.

Ik heb mijn collega Muyters ook een brief gestuurd, waarin ik hem op de hoogte breng van het feit dat mijn diensten ernstige problemen zien bij de werking van De Levensschool. Ik heb hem gevraagd om binnen zijn bevoegdheid, zijnde de ondersteunende opleidingscheques, daartegen de nodige acties te ondernemen. Hij zal daar zeker toe bereid zijn.

10.03 **Dirk Janssens** (Open Vld): Mevrouw de minister van Volksgezondheid, ik kan u alleen maar danken voor de nauwkeurige opvolging van de zaak.

U blijft ook duidelijk aangeven dat *evidence-based medicine* primeert op kwakzalverij.

Ik heb begrepen dat Vlaams parlementslid Brusseel vandaag minister Muyters een paar vragen over de subsidiëring van dergelijk onderwijs zal stellen. Het kan niet dat overheidsgeld wordt aangewend voor

10.02 **Maggie De Block**, ministre: Il y a une dizaine de jours, j'ai été informée, grâce aux médias, des pratiques auxquelles se livrent les enseignants à la Levensschool. Il était question dans l'article concerné de formations financées par des chèques formation, lesquels sont de la compétence du ministre flamand Muyters.

La Commission médicale provinciale, à laquelle j'ai immédiatement demandé d'analyser le dossier, a conclu qu'il s'agissait effectivement d'exercice illégal de la médecine dans le cas de la Levensschool. Cette commission, qui agit en toute autonomie, a déposé une plainte au parquet. Mes services examineront quelles mesures supplémentaires seront nécessaires.

J'ai également demandé par courrier au ministre flamand, M. Muyters, d'entreprendre des démarches dans le cadre de ses compétences. Je songe en l'occurrence aux chèques-formation.

10.03 **Dirk Janssens** (Open Vld): Je remercie la ministre pour le suivi attentif qu'elle réserve à ce dossier. La députée flamande, Mme Brusseel, posera également une question sur ce sujet au ministre Muyters. Les deniers publics ne peuvent pas servir à financer de telles formations.

opleidingen in zulke gevaarlijke situaties.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 Vraag van de heer Peter Vanvelthoven aan de minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude, over "het BBI-dossier over Electrabel" (nr. P1013)

11 Question de M. Peter Vanvelthoven au ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale, sur "le dossier de l'ISI à propos d'Electrabel" (n° P1013)

11.01 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Mijnheer de minister, een tweetal jaar geleden heeft de BBI een onderzoek gestart naar belastingmanipulatie door Electrabel. De BBI heeft dat onderzoek gestart op basis van een eerder onderzoek van onze energiewaakhond, de energietoezichthouder CREG. De CREG had immers vastgesteld dat de Belgische dochter Electrabel maar liefst 495 miljoen euro te veel had betaald voor gasleveringen aan de Franse moedermaatschappij Suez.

Uw partijgenoot, toenmalig minister Bourgeois, was daar destijds klaar en duidelijk over. Ik citeer hem: "Als de feiten kloppen waarover *De Tijd* zaterdag bericht, dan gaat het om bedrog."

Een paar maanden geleden had ik u hierover een vraag gesteld. U wilde toen geen uitleg geven over specifieke dossiers, maar ondertussen blijkt de BBI haar onderzoek te hebben afgerond met een bericht van wijziging. De BBI is van oordeel dat Electrabel onterecht 495 miljoen van de belastbare basis heeft verschoven van België naar Frankrijk. Dat is onaanvaardbaar. De fiscus is van hetzelfde oordeel. De reactie van Electrabel vind ik eigenlijk nog erger. Electrabel legt er zich bij neer, maar wil toch niets betalen. Het bedrijf wil immers een hele berg aftrekposten uit het verleden inbrengen. Of men die aftrekken kan inbrengen of niet, verandert natuurlijk niets aan de feiten zelf.

Wat zal de BBI nu verder ondernemen in deze zaak? Het Wetboek van de inkomstenbelastingen voorziet immers niet alleen in administratieve sancties als belastingverhogingen. Het voorziet ook bij gevallen van bedrog — daarover had uw partijgenoot, minister-president Bourgeois, het — in de mogelijkheid om een strafklacht in te dienen bij het parket. Ik zou graag van u vernemen wat de verdere stappen in het dossier zullen zijn, mijnheer de minister.

11.02 **Minister Johan Van Overtveldt**: Mijnheer Vanvelthoven, u hebt er zelf al op gealludeerd, als minister van Financiën kan ik uiteraard niet in detail spreken over individuele belastingdossiers, maar geloof mij, ik heb behoorlijk wat sympathie voor uw argumentatie in dezen. Ik zal u dus toch een aantal zaken in dat verband zeggen.

U vraagt dat ik stappen onderneem inzake de sanctionering van Electrabel. U laat het uitschijnen alsof dat per definitie zomaar kan, wat echter — ik moet u ontgoochelen — niet het geval is. Ik zal u uitleggen waarom. U zegt dat er belastingverhogingen aan Electrabel kunnen worden opgelegd. Dat is inderdaad zo, u hebt voor honderd procent gelijk, en dat gebeurt ook. De BBI, die ter zake de bevoegde instantie is, heeft belastingverhogingen opgelegd aan Electrabel.

Er gelden echter ook belastingaftrekken voor ondernemingen, zoals u

11.01 **Peter Vanvelthoven** (sp.a): Il y a deux ans, l'ISI a ouvert une enquête pour manipulation fiscale par Electrabel après que la CREG a constaté le paiement excédentaire de 495 millions d'euros en livraisons de gaz à la société mère française Suez. Entre-temps, l'ISI a conclu son enquête par un avis de rectification: la Belgique a bien transféré la somme indûment à la France. La réaction d'Electrabel à ce sujet est inacceptable. L'entreprise admet les faits, mais ne paiera rien car elle peut faire valoir toute une série de postes de déduction antérieurs.

Outre des sanctions sous la forme d'accroissements d'impôts, le CIR prévoit la possibilité de déposer une plainte au pénal. Quelle sera à présent la réaction de l'ISI?

11.02 **Johan Van Overtveldt**, ministre: En ma qualité de ministre, je ne peux me prononcer sur des dossiers spécifiques, mais je suis sensible à l'argumentation de M. Vanvelthoven. Il n'est toutefois pas si simple de sanctionner Electrabel. Nous pouvons lui imposer une majoration d'impôt — c'est d'ailleurs aussi ce qu'a décidé l'ISI — mais certains abattements s'appliquent aux entreprises, comme les pertes du passé, les revenus définitivement taxés

ook al zei. Die gelden dus ook voor Electrabel. Ik denk aan de verliezen uit het verleden, aan de definitief belaste inkomsten, de DBI, en uiteraard ook aan de notionele-intrestafstrek, de aftrek voor risicokapitaal.

Dat is de wet zoals ze was toen dit dossier zijn aanvang kende. Deze principes zijn ondertussen al twintig jaar en ouder en die kan ik uiteraard niet retroactief wijzigen. Bovendien wil ik er u ook op wijzen dat deze zaak voor de BBI en mijzelf absoluut niet is afgerond. Wij zullen te gepaste tijde beslissen, in de eerste plaats de BBI, welke eventuele juridische stappen er in dit dossier nog zouden kunnen worden genomen.

11.03 Peter Vanvelthoven (sp.a): Mijnheer de minister, ik begrijp dat wij vandaag maar een voorlopige match spelen, en dat de definitieve wedstrijd op een later moment zal moeten worden gespeeld. Ik meen dat het signaal wel heel duidelijk moet zijn.

Electrabel, dat de prijs van het gas precies kent, heeft wetens en willens een systeem opgezet om belastbare winst te verschuiven van België naar Frankrijk. De BBI heeft dat nu vastgesteld. Wij kunnen niet toelaten dat het stopt bij de vaststelling dat een belastingverhoging van 10 % of meer niet van toepassing zou zijn omdat het bedrijf de winst tenietdoet met belastingaftrekken uit het verleden. Electrabel heeft die constructie precies opgezet met de bedoeling om de berg belastingaftrekken uit het verleden te laten bestaan om deze in de toekomst te kunnen gebruiken.

Voor mij is het klaar en duidelijk, mijnheer de minister, dat men wetens en willens geprobeerd heeft onze fiscale wetgeving te omzeilen. Ik gebruik op dit moment nog niet het woord "ontduiken". Hier past maar één duidelijk signaal van de regering en van de bevoegde minister, namelijk dat dergelijke zaken door de BBI naar het parket moeten worden verzonden.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Questions jointes de

- **Mme Gwenaëlle Grovonijs à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les tarifs de la SNCB" (n° P1014)**
- **M. David Geerts à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les tarifs de la SNCB" (n° P1015)**
- **M. Jef Van den Bergh à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les tarifs de la SNCB" (n° P1016)**

12 Samengevoegde vragen van

- **mevrouw Gwenaëlle Grovonijs aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de tarieven van de NMBS" (nr. P1014)**
- **de heer David Geerts aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de tarieven van de NMBS" (nr. P1015)**
- **de heer Jef Van den Bergh aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de tarieven van de NMBS" (nr. P1016)**

12.01 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Madame la ministre, il ne revient ni au personnel de la SNCB ni aux usagers du rail de payer vos mesures d'austérité, encore moins de le faire deux fois! Premièrement, la qualité du service ne cesse de décroître. En effet, des lignes sont supprimées - qu'il s'agisse du RER ou du Thalys -, le

(RDT) et les intérêts notionnels. Ces déductions sont fixées par des lois, que je ne peux pas modifier rétroactivement.

Néanmoins, ce dossier est loin d'être clôturé, pour moi comme pour l'ISI. Nous déciderons en temps opportun des démarches juridiques qu'il est possible ou qu'il convient d'entreprendre.

11.03 Peter Vanvelthoven (sp.a): En transférant une part importante de ses bénéfices de la Belgique vers la France, Electrabel a sciemment contourné la législation fiscale. L'entreprise ne connaissait que trop bien les cours du gaz. Dans ce dossier, il n'y a qu'une option possible, à savoir le dépôt d'une plainte au pénal auprès du parquet.

12.01 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Het mag niet zo zijn dat het NMBS-personeel en de reizigers tweemaal opdraaien voor uw besparingsmaatregelen, door een

temps de parcours augmente, la ponctualité diminue, le nombre de cheminots est réduit. Deuxièmement, l'usager paie plus cher pour plus de médiocrité! (*Brouhaha*)

mindere kwaliteit van de dienstverlening én door een stijging van de tarieven!

Le président: Laissez parler Mme Grovonius.

12.02 Gwenaëlle Grovonius (PS): Madame la ministre, vous ne comprenez pas toujours très bien les chiffres. De même, parfois, vous ne comprenez pas les marchés publics.

En ce qui concerne la liberté tarifaire, il s'agit seulement d'une question de bon sens. On ne peut pas demander aux gens de débourser plus pour obtenir moins.

Au lieu de nous prendre pour des poires, voire pour des cons, veuillez nous dire que ce que j'ai lu ce matin dans la presse – à savoir, l'idée d'une liberté tarifaire – ne sera pas suivi d'effet! Madame la ministre, je vous invite à vous remettre sur les rails rapidement avant d'envoyer droit dans le mur ce convoi que vous êtes censée mener!

12.03 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, mevrouw de minister, deze morgen hebben we een voorproefje gekregen van de nieuwe beheersovereenkomst. Die behelst eigenlijk het afschaffen van stations, het afschaffen van lijnen, verbindingen en loketten, het afschaffen van vroege en late treinen, het afschaffen van een treinbegeleider en van dienstverlening, maar wel duurdere tickets. Eigenlijk blijft dat zeer trouw aan het adagium van de regering: meer betalen voor minder dienstverlening. Wat mij vooral stoort, is dat de gewone werknemers en de studenten dit zullen moeten betalen. Zij die geen alternatieven hebben dan 's morgens en 's avonds de treinen te gebruiken, zullen in dat voorstel de rekening moeten betalen: minstens 4 % en eigenlijk zonder enige einddatum. Begrijpe wie kan.

Wij hebben hier al meermaals gesteld dat ons land wereldkampioen is inzake het aantal files. Vorig jaar hebben wij uitvoerig in de Kamer het klimaatdebat gevoerd, over de gevolgen van de opwarming van de aarde en over de maatregelen die moeten worden genomen. Dat dreigt vergeten te worden. Welke visie hebt u als bevoegd minister? Welke visie heeft deze regering inzake mobiliteit?

Nog iets wat mij verwondert. Twee weken geleden stond ik hier met vragen over het verhogen van de tarieven tijdens de spits. U hebt toen duidelijk gesteld: "Laten wij vandaag dus duidelijk zijn, laten wij de geruchten de kop indrukken: er werd nooit gepland om de prijzen van de abonnementen tijdens de spitsuren te verhogen. Ik ben daar dan ook tegenstander van. Ik deel dus het advies van de vakbonden en van de werkgevers dat via de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven werd verleend." Moet ik het dan zo interpreteren dat u tegen het duurder maken van prijzen tijdens de spits bent, maar voorstander van het duurder maken tout court?

12.02 Gwenaëlle Grovonius (PS): De mensen zouden minder waar krijgen voor meer geld: dat staat haaks op het gezond verstand.

Zal die tariefvrijheid doorgevoerd worden? U moet uw beleid weer op het spoor zetten, anders dreigt de trein die u zou moeten besturen, uit de bocht te vliegen!

12.03 David Geerts (sp.a): La presse de ce jour nous a fourni un avant-goût du nouveau contrat de gestion de la SNCB. Il y est surtout question de suppressions: suppressions de gares, de lignes, de liaisons et de guichets. De plus, les billets de train seront plus chers. Voilà qui correspond parfaitement à la maxime du gouvernement: payer davantage, pour moins de services. Et ce seront surtout les simples travailleurs et les étudiants qui en font les frais.

Notre pays est le champion du monde des embouteillages. Tout porte à croire que le débat que nous avons consacré l'an dernier au climat, ici à la Chambre, est déjà oublié. Quelle est en réalité la vision de ce gouvernement en matière de mobilité?

Voici deux semaines, la ministre indiquait très clairement qu'aucun projet ne visait à augmenter le prix des abonnements aux heures de pointe. Faut-il en déduire que la ministre s'oppose à l'augmentation des tarifs aux heures de pointe, mais non des tarifs en général?

12.04 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in alle rust: de NMBS staat voor gigantische uitdagingen om haar rol als ruggengraat van ons openbaarvervoersysteem ten volle te kunnen opnemen in een land

12.04 Jef Van den Bergh (CD&V): La SNCB reçoit une grande part des deniers publics, à savoir 435 euros par an et par

dat kreunt onder de files. De NMBS krijgt daar heel wat belastingmiddelen voor: 435 euro per persoon, per belastingbetaler per jaar, dat is niet niks. We mogen dan ook wel wat verwachten van de NMBS. Die verwachtingen worden neergeschreven in het beheerscontract. Aan dat beheerscontract wordt ondertussen al enige weken, of misschien zelfs enige maanden, gewerkt. Deze morgen viel daarover in de pers een en ander te lezen.

Wat merken we? Er wordt ruim ingegaan op een aantal vragen die de heer Cornu al herhaaldelijk gelanceerd heeft. Er is sprake van een grotere tarifaire vrijheid. We hebben nooit precies geweten wat dat betekent. Nu hebben we het kunnen lezen. Men wil ook een grotere vrijheid op het vlak van loketten, stations, haltes enzovoort.

Als de berichtgeving in de kranten klopt, dan staat daar echter weinig tegenover. Wat staat daar tegenover? Wat kan de overheid of de reiziger verwachten van de NMBS voor die vrijheid, voor die ruime middelen? Mevrouw de minister, ik meen dat de teksten op dat punt voorlopig tekortschieten, tenminste als we de verslaggeving mogen geloven.

We zouden hierover lang kunnen discussiëren, maar ik zal mij beperken tot vier concrete vragen.

Ten eerste, wat is het statuut van het document waarvan we deze morgen kennis hebben kunnen nemen via de krant? Heeft dat al enige betekenis? Is dat een richtinggevende tekst voor de beheersovereenkomst?

Ten tweede, wat is de timing voor die beheersovereenkomst? Ik lees in dezelfde krant dat u aankondigt dat de beslissingen voor de lente zullen worden genomen. De lente begint in principe op 21 maart. Ik weet niet precies wanneer de meteorologische lente begint. Kunt u hier al een kalender voor geven?

Ten derde, de tariefvrijheid. We lezen niets meer over een kortingskaart voor gezinnen. We lezen wel over tariefverhogingen voor woon-werkabonnementen, 4 % per jaar boven op de index. Is dit de weg die we opgaan? Ik meen dat dit nefast is voor het woon-werkverkeer en voor de *modal split* die eindelijk de goede richting uitgaat.

Tot slot, werd hierover al overleg gepleegd met het raadgevend comité? Zal dit nog gebeuren in de komende weken?

12.05 Jacqueline Galant, ministre: Monsieur le président, chers collègues, je déplore que le travail mené depuis des mois sur les différents dossiers qui ont trait à la mobilité fasse, une fois de plus, l'objet de fuites. Il s'agit ici en l'occurrence d'un document de travail émanant de la SNCB, dans le cadre de discussions sur le contrat de gestion.

Ces fuites récurrentes dans la presse n'apportent pas la sérénité requise pour aborder ces questions, surtout désinforment plus qu'elles n'informent et attisent les passions.

La version qui est entre les mains des journalistes n'est évidemment pas un document définitif mais bien la base d'un travail entre

contribuable. Nous sommes dès lors en droit d'attendre une contrepartie. Or, à en croire la presse de ce matin, le nouveau contrat de gestion de la SNCB répond largement aux demandes de M. Cornu, qui réclame une plus grande liberté tarifaire et une plus grande marge de manœuvre en matière de maintien des guichets, des gares et des points d'arrêt, etc. Mais quelle contrepartie est proposée aux voyageurs? Pas grand-chose, semble-t-il.

Quel est le statut du texte sur lequel se sont basés les journalistes? Dans quelle mesure ce texte est-il censé orienter le contrat de gestion définitif? D'ici à quand la version définitive sera-t-elle disponible? Les abonnements pour les déplacements entre le domicile et le lieu de travail augmenteraient de 4 % en plus de l'indexation. Est-ce la voie dans laquelle nous nous engagerons? Cela me paraît néfaste pour la répartition modale en matière de déplacements entre le domicile et le lieu de travail, qui évolue pourtant favorablement. Une concertation a-t-elle déjà été organisée avec le Comité consultatif des voyageurs ferroviaires?

12.05 Minister Jacqueline Galant: Ik betreur dat nieuwe lek. Dat zorgt meer voor onrust en desinformatie dan wat anders.

Het betreft een voorlopig NMBS-werkdocument over het beheerscontract, zonder enige politieke goedkeuring. De lopende besprekingen vormen slechts de eerste stap voor het sluiten van het beheerscontract, dat betrekking heeft op de tarieven, maar

techniciens. Il n'a reçu aucune validation politique à ce jour. Les discussions qui ont cours, pour le moment, ne sont que la première étape de la finalisation du contrat de gestion, contrat qui porte sur de nombreux aspects autres que la tarification: la propriété dans les trains, la ponctualité, le nombre de places assises dans les trains, l'attractivité du train, le wifi dans les trains, l'ambition en termes d'offre et le maintien du réseau.

Par définition, un contrat de gestion établit des règles équilibrées qui régissent les relations entre chaque entreprise publique et l'État actionnaire.

Het overhedsbedrijf formuleert voorstellen die daarna wel of niet door de regering worden gevalideerd.

Deze laatste etappe moet nog worden gestart. De gesprekken binnen de interkabinettenwerkgroep zijn nog niet begonnen. Het is duidelijk dat deze zullen plaatsvinden binnen het kader dat door het regeerakkoord is gevormd.

ook op de propere staat van de treinen, de stiptheid, het aantal zitplaatsen, de aantrekkelijkheid van het spoorvervoer, wifi, een ambitieus treinaanbod en het behoud van het spoorwegnet.

L'entreprise publique formule des propositions qui seront ensuite validées ou pas par le gouvernement. Cette dernière étape n'a pas encore été amorcée. Le groupe de travail intercabines n'a pas encore entamé les discussions qui se dérouleront dans les limites du cadre fixé par l'accord de gouvernement.

12.06 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Madame la ministre, je regrette l'aspect de votre réponse qui laisse imaginer qu'il s'agit encore d'un document de travail. J'aurais aimé entendre qu'en tant que ministre de la Mobilité, vous preniez des engagements clairs et fournissez des garanties et des balises nettes. Vous auriez dû nous dire qu'il n'y aura pas de déconnexion entre les tarifs et les éléments en lien avec la qualité du service, qu'il n'y aura pas de déconnexion entre le tarif et la ponctualité, qu'il n'y aura pas d'augmentation des tarifs pour les jeunes, les étudiants, les seniors et les familles.

J'aurais aussi aimé entendre que les parlementaires auraient, comme la loi le prévoit, leur mot à dire sur ce qui est en train d'être discuté et décidé aujourd'hui.

12.06 Gwenaëlle Grovonijs (PS): Ik had graag duidelijke verbintenissen en garanties gehad. Ik had u graag horen verklaren dat de tarieven niet zouden losgekoppeld worden van de kwaliteit van de dienstverlening, dat er geen tariefverhoging zou worden doorgevoerd voor de jongeren, de studenten, de senioren en de gezinnen.

Ik had u ook graag horen zeggen dat de parlementsleden ook een stem in het kapittel zouden hebben.

12.07 David Geerts (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Als ik rond dit spreekgestoelte dezelfde rondjes zou draaien als u in uw antwoord, zou ik heel rare moves moeten maken. U maakt immers een heel grote bocht om te komen tot het niet beantwoorden van mijn vraag.

Twee weken geleden heb ik u in het kader van het advies van de CRB heel concreet gevraagd hoe het met de tarieven zit. U hebt toen duidelijk gezegd dat het voor u absoluut niet kan dat die tarieven worden verhoogd.

Vandaag hoor ik dat helemaal niet meer. U spreekt over wifi op de treinen. Ik vind dat belangrijk, maar er moeten dan nog wel treinen zijn.

12.07 David Geerts (sp.a): La ministre se contorsionne pour ne pas devoir répondre. Il y a deux semaines, elle a répondu à ma question sur les tarifs en affirmant qu'il n'y aurait pas d'augmentation. Aujourd'hui, c'est une autre chanson. Elle évoque l'initiative judicieuse du wifi dans les trains, mais encore faut-il qu'il y ait encore des trains.

12.08 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw

12.08 Jef Van den Bergh

de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw verduidelijking, vooral wat het statuut betreft van het document waarvan wij kennis hebben kunnen nemen.

Dat is belangrijk, zeker met betrekking tot de tarieven. De huidige beheersovereenkomst dateert van 2008 en werd nog onderhandeld door minister Vervotte. Zij heeft toen een koppeling gemaakt tussen de kwaliteit van de dienstverlening en de tariefstructuur. Dat is heel belangrijk, want daardoor zijn de tarieven de voorbije jaren vrij goed onder controle gebleven.

(CD&V): Dans le contrat de gestion actuel, les tarifs sont liés à la qualité des services. Nous ne pouvons accepter que le nouveau contrat de gestion serve à compenser les hausses tarifaires non réalisées dans le passé. Nous voulons que le nouveau contrat entraîne un surcroît de qualité pour davantage de voyageurs.

Wij kunnen niet aanvaarden dat in een nieuwe beheersovereenkomst een inhaalbeweging zou worden gemaakt om de tariefverhogingen, die niet werden doorgevoerd omwille van die koppeling aan de kwaliteit, nu in een-twee-drie door te voeren.

Mevrouw de minister, wij rekenen op u om ervoor te zorgen dat de beheersovereenkomst die er komt, zal zorgen voor een betere kwaliteit voor meer reizigers.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Einde van de mondelinge vragen.

[13] Agenda

[13] Ordre du jour

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 17 februari 2016, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven:

- het wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, nrs 1584/1 tot 8;
- het wetsvoorstel (mevrouw Sonja Becq, de heren Gautier Calomne, Gilles Foret en Philippe Goffin, mevrouw Kristien Van Vaerenbergh, de heer Raf Terwingen, mevrouw Carina Van Cauter en de heer Egbert Lachaert) tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de gerechtelijke stage betreft, nr. 1632/1. Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 17 février 2016, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:
  - le projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance, n° 1584/1 à 8;
  - la proposition de loi (Mme Sonja Becq, MM. Gautier Calomne, Gilles Foret et Philippe Goffin, Mme Kristien Van Vaerenbergh, M. Raf Terwingen, Mme Carina Van Cauter et M. Egbert Lachaert) modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le stage judiciaire, n° 1632/1.

Mevrouw Goedele Uyttersprot zal mondeling verslag uitbrengen.
Mme Goedele Uyttersprot fera rapport oral.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (Non)
Il en sera ainsi.

Ontwerpen en voorstellen

Projets et propositions

[14] Wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht (1442/1-7)

[14] Projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et diverses dispositions de droit pénal social (1442/1-7)

Algemene besprekking
Discussion générale

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

14.01 Egbert Lachaert, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal kort weergeven hoe de besprekking van het wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en verscheidene bepalingen van sociaal strafrecht is verlopen.

In zijn inleidende uiteenzetting licht de vice-eersteminister en minister van Werk, Kris Peeters, toe dat de tekst onder andere de actualisering beoogt van de inbreukomschrijvingen en de sancties betreffende de preventie van de psychosociale belasting op het werk. Psychosociale belasting op het werk omvat onder meer stress, geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk.

Daarna legt de minister van Justitie, de heer Koen Geens, in zijn inleidende uiteenzetting de inhoud van andere onderdelen van het wetsontwerp inzake het Sociaal Strafwetboek uit. Waar nodig worden een aantal technische correcties uitgevoerd in verband met strafrechtelijke bepalingen, die reeds in andere wetgevende teksten terug te vinden waren. Ook is er sprake van coördinatie met andere bepalingen die al in het Sociaal Strafwetboek zijn opgenomen en die moeten worden gecorrigeerd wegens incongruenties in de tekst zelf.

De minister wijst erop dat het Sociaal Strafwetboek en onderhavig wetsontwerp een lange geschiedenis hebben. De voorbereidingen voor het wetsontwerp zijn eigenlijk al in de vorige legislatuur gestart. Het vormt het sluitstuk van het Sociaal Strafwetboek in ons land. Inmiddels heeft het Sociaal Strafwetboek volgens de minister op het terrein zijn nut kunnen aantonen.

Tot slot volgt de inleidende uiteenzetting van de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, Privacy en Noordzee, de heer Bart Tommelein. Op zijn beurt onderstreept hij het belang van het Sociaal Strafwetboek in de strijd tegen de sociale fraude. Voor hem vormt de voorgestelde tekst ook het sluitstuk voor de handhavingsketen in het vervolgings- en sanctioneringsbeleid waarbij administraties en Justitie een belangrijke rol spelen. Het Sociaal Strafwetboek is voor alle actoren, inspecteurs en arbeidsauditeurs betrokken bij de strijd tegen de sociale fraude, het dagelijkse werkinstrument.

Tijdens de algemene besprekking geeft collega Christian Brotcorne namens zijn fractie aan het onontbeerlijk wetsontwerp te zullen steunen. Hij heeft wel een vraag over artikel 189 van het Sociaal Strafwetboek, waarop in de latere besprekkingen nog wordt teruggekomen.

Ook collega Stefaan Van Hecke geeft te kennen het wetsontwerp te zullen steunen en herinnert eraan dat het Sociaal Strafwetboek vier jaar geleden in werking is getreden. De wet van 6 juni 2010 zal pas in het voorjaar van 2016 aan een grondige evaluatie onderworpen worden. De minister heeft hiervoor een vierledige opdracht

14.01 Egbert Lachaert, rapporteur: En commission, les différents membres du gouvernement compétents ont tout d'abord présenté un exposé introductif. Le ministre de l'Emploi a expliqué que l'actualisation des infractions et des sanctions a trait en réalité à la prévention de la charge psychosociale au travail. Le ministre de la Justice a pour sa part indiqué la nécessité de procéder à diverses corrections techniques. Il a en outre souligné que ce projet de loi constitue le dernier chapitre de l'élaboration du Code pénal social, mis en chantier sous la précédente législature. De son côté, le secrétaire d'État en charge de la lutte contre la fraude sociale a souligné l'importance du Code pénal social dans la lutte contre la fraude sociale. C'est un instrument nécessaire pour organiser l'application de la réglementation, les poursuites et les sanctions en cas d'infractions.

Pendant la discussion générale, M. Brotcorne a indiqué au nom de son groupe qu'il allait voter ce projet de loi indispensable. Il a posé une question sur l'article 189. M. Van Hecke a également affirmé qu'il soutenait ce projet de loi, tout en regrettant qu'une évaluation ne soit prévue que six ans après l'entrée en vigueur du Code pénal social. Mme Becq a évoqué le travail titanique qui a précédé l'élaboration du Code et a déclaré qu'elle espérait qu'il pourrait rendre plus aisée et plus efficace l'application de la législation sociale. J'ai moi-même annoncé que notre groupe soutiendrait le projet et ai également posé une question sur l'article 189. Mme De Coninck a également apporté son

uitgeschreven. De heer Van Hecke betreurt het late tijdstip van de evaluatie. De resultaten hadden immers in het voorliggend wetsontwerp kunnen worden opgenomen.

Collega Sonja Becq stipt aan dat aan de opmaak van het Sociaal Strafwetboek destijds een titanenwerk voorafgegaan is. Zij hoopt dat het wetboek een eenvoudigere en efficiëntere toepassing van de sociale regelgeving heeft teweeggebracht.

Namens de Open Vld-fractie kondig ik aan dat onze fractie het wetsontwerp zal steunen. Op mijn vraag over artikel 189 van het Sociaal Strafwetboek antwoordt de minister van Justitie later in de besprekking.

Collega Monica De Coninck wijst namens sp.a op de voorbereiding, die aan de totstandkoming van het Sociaal Strafwetboek voorafgegaan is, reeds in de vorige legislatuur. De codificatie beoogt de transparantie en de efficiëntie te bevorderen. Net zoals de vorige sprekers is zij van oordeel dat een evaluatie zich opdringt. De sp.a-fractie zal het voorliggend wetsontwerp steunen.

Tot slot beklemtoont collega Sophie De Wit namens de N-VA het belang van de opmaak van het Sociaal Strafwetboek, dat de structuur van het Strafwetboek volgt, wat de duidelijkheid ten goede komt.

Na de algemene besprekking is er de repliek van de minister van Justitie, Koen Geens. Daarna volgt de artikelsgewijze besprekking, de besprekking en de stemming van een aantal amendementen waarbij nog verdere duiding nodig was. Uiteindelijk wordt het wetsontwerp in de commissie unaniem goedgekeurd. Tot zover mijn verslag.

14.02 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, wij wensen alsnog een amendement in te dienen en te verdedigen.

Het amendement, waarvan u de schriftelijke versie hebt gekregen, heeft tot doel ervoor te zorgen dat de sanctionering – in de wetgeving is immers een zekere responsabilisering opgenomen, ook van de werknemers die in illegale situaties functioneren en sancties kunnen oplopen – niet van toepassing is op illegaal verblijvende onderdanen van derde landen die tegen de werkgever een klacht hebben ingediend.

Wij vragen dat omdat de niet-aangifte van tewerkstelling vaak onder druk van de werkgever gebeurt. Daarbij is er een grote schemerzone van, zoals hier in de wetgeving staat, wetens en willens uitvoeren van niet-aangegeven arbeid. Dat geldt a fortiori voor slachtoffers van mensenhandel, waarvoor in hoofdstuk 4 van de wet van 11 februari 2013 net een facilitering van klachten tegen malafide werkgevers is opgenomen.

Indien er voor de betrokkenen geen rechtszekerheid is en het indienen van een klacht hen niet immuniseert, zal die onzekerheid een ontraden effect hebben. Veel mensen die het slachtoffer van een dergelijke situatie zijn, zullen geen klachten meer durven indienen.

14.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter,

soutien à ce texte, même si elle a insisté sur la nécessité d'une évaluation plus rapide. Enfin, Mme De Wit a à son tour souligné l'importance du Code pénal social.

Après une réplique du ministre de la Justice, la discussion par article et l'examen de plusieurs amendements, le projet de loi a été adopté à l'unanimité en commission.

14.02 Monica De Coninck (sp.a): Nous voudrions encore présenter un amendement visant à ne pas appliquer le système de sanction des travailleurs aux travailleurs en séjour illégal qui déposent une plainte contre leur employeur. Il arrive en effet souvent que l'employeur exerce des pressions pour que le travail ne soit pas déclaré. Il s'agit a fortiori des victimes de la traite des êtres humains, ces dernières étant précisément encouragées par la loi du 11 février 2013 à déposer une plainte contre des employeurs malhonnêtes. Elles n'oseront plus déposer de plainte si elles encourent également une sanction en déposant cette plainte.

14.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-

mijnheer de staatssecretaris, mijnheer de minister, collega's, wij hebben in de commissie de besprekking grondig kunnen voeren.

Over het algemeen stelt het ontwerp weinig problemen omdat het om een aanpassing en aanvulling van de wet gaat. Sinds de goedkeuring van de wet en de inwerkingtreding ervan in 2011 is immers nieuwe wetgeving goedgekeurd die nog in het Sociaal Strafwetboek moest worden geïntegreerd.

Ik heb in de commissie ook verwezen naar de heel lange periode die sinds de opmaak van de tekst, de advisering en de uiteindelijke indiening is verstreken, waardoor na de verleende adviezen nog diverse wetswijzigingen zijn doorgevoerd, die nadien ook in de tekst zijn geïntegreerd. Ik zal daarop echter niet meer terugkomen.

Wanneer wij het over de tekst hebben, is het heel belangrijk vast te stellen dat de wet sinds 2011 bestaat. Het is dan ook heel belangrijk om een grondige evaluatie te maken.

Wat er gebeurd is in 2010 en met de inwerkingtreding in 2011, is natuurlijk wel historisch. Er is tien jaar aan gewerkt om te proberen alle sociale wetgeving te integreren in één grote tekst, om het werk op het terrein gemakkelijker te maken voor de sociale inspectiediensten, voor de arbeidsauditoraten, voor de arbeidsrechtbanken en dergelijke meer. Dat is een heel goede zaak geweest en wij hebben die oefening ook altijd ondersteund.

Vandaar dat het ook belangrijk is, als er nu enkele wijzigingen aangebracht worden, om ook een grondige evaluatie te maken. Die evaluatie kan bijvoorbeeld gaan over de hiërarchie van de sancties, want het was nieuw om met vier niveaus te werken, en over de efficiëntie van de maatregelen. Ook kunnen we ons afvragen of het Sociaal Strafwetboek een meer afschrikend effect heeft dan voorgaande wetgeving, die via wetten houdende diverse bepalingen werd ingevoerd. Worden de processen-verbaal van de sociale inspectie effectief opgevolgd en wordt er gesancioneererd? Is daarin een vooruitgang te merken ten opzichte van de situatie van voor het Sociaal Strafwetboek? Werkt een en ander vandaag sneller en efficiënter?

Dergelijke vragen lijken mij belangrijk te zijn voor een evaluatie. De minister had ook aangekondigd dat er een evaluatie zou plaatsvinden in het voorjaar. Die evaluatie zouden we beter gemaakt hebben alvorens de nu voorliggende wijzigingen door te voeren. Maar goed, als er een grondige evaluatie gebeurt, dan vinden wij dat een goede zaak. Ik hoop dat de elementen die ik nu aangegeven heb, mee het voorwerp kunnen uitmaken van een grondige evaluatie. In het algemeen denk ik dat wij de meer complexe wetgeving regelmatig grondig moeten evalueren.

Collega's, er heeft eigenlijk slechts over een aantal artikelen een discussie plaatsgevonden. Een van die bediscussieerde artikelen maakt het voorwerp uit van amendement nr. 10, dat wij hebben ingediend voor de plenaire vergadering, voortbouwend op de vraag die ik tijdens de besprekking heb gesteld. Het ging toen om artikel 31 en nu om artikel 32 van de tekst. Het gaat over de wijzigingen in verband met de niet-aangegeven arbeid, in de volksmond het zwartwerk.

Groen): De manière générale, peu de problèmes sont survenus durant la discussion détaillée en commission puisqu'il s'agit d'adapter et de compléter la loi de 2011. Depuis l'entrée en vigueur de cette loi, une nouvelle législation devant être intégrée au Code pénal social a en effet été adoptée.

La loi de 2011 revêtait évidemment un caractère historique parce qu'elle regroupait l'ensemble de la législation sociale dans une loi unique, ce qui a facilité le travail sur le terrain. Nous avons d'ailleurs toujours soutenu cette démarche. C'est pourquoi il est important, à présent que des modifications y sont apportées, de soumettre aussi cette loi à une évaluation en profondeur, par exemple en ce qui concerne la hiérarchie des sanctions et l'efficacité des mesures. Nous aurions préféré qu'il soit procédé à cette évaluation avant l'adoption de ce projet, mais le ministre a annoncé qu'elle aurait lieu au printemps 2016.

Il n'a été discuté que de certains articles. Notre amendement n°10 concerne le travail au noir. Aujourd'hui, le travail au noir est toujours punissable dans le chef de l'employeur mais, dans le chef du travailleur, il ne l'est que pour autant que ce dernier perçoive aussi une allocation. L'avant-projet de loi élargissait la sanction à tous les travailleurs qui travaillent au noir en plus de leur travail régulier. Ce critère disparaît même du projet de loi qui vient d'être déposé et toute personne qui travaille au noir peut dès lors être sanctionnée.

Il n'y a rien à objecter au principe en tant que tel, mais les personnes les plus vulnérables, déjà souvent victimes d'employeurs indélicats et de trafiquants d'être humains, risquent d'être incriminées. Cette situation pourrait avoir des effets

Voor alle duidelijkheid, vandaag is zwartwerk of niet-aangegeven arbeid altijd strafbaar voor de werkgever, maar voor de werknemer of voor diegene die de arbeid verricht enkel wanneer hij ook een uitkering geniet. Dat is misschien niet algemeen bekend. Welnu, het voorontwerp dat ingediend werd, voorziet in een uitbreiding tot personen die reguliere arbeid verrichten, als werknemer, ambtenaar of zelfstandige, en die daarnaast in het zwart bijklossen. Ook zij worden strafbaar. Dat is logisch en daarmee hebben wij geen enkel probleem.

In het wetsontwerp dat uiteindelijk in de Kamer werd ingediend, zien we dat er nog een stap verder wordt gezet. Het criterium dat iemand al reguliere arbeid verricht, valt weg, waardoor iedereen die in een ondergeschikt verband wetens en willens niet-aangegeven arbeid verricht – zo wordt dat omschreven –, ook gestraft kan worden. Ik moet zeggen dat dit in eerste instantie misschien wel logisch klinkt, maar ik heb daarover toch vragen gesteld in de commissie.

Wij gaan nu de meest zwakke mensen voor hun verantwoordelijkheid stellen, vervolgen en zij kunnen dan ook gestraft worden.

Dit kan een pervers effect hebben. Wat kan dit als gevolg hebben? Er zijn echte malafide werkgevers. Mensen kunnen echt het slachtoffer van mensenhandel zijn. Zij worden ingezet voor 2 of 3 euro per uur, maar zij hebben geen OCMW-ondersteuning, geen werkloosheidsondersteuning, geen ziekenkas, geen reguliere arbeid, geen inkomen. Goed, zij werken in het zwart en het mag niet, maar zij zijn het slachtoffer van malafide praktijken en mensenhandel. In de strijd tegen illegale praktijken is het belangrijk dat deze mensen ook een klacht kunnen indienen, dat ze kunnen worden gehoord, dat ze aangifte kunnen doen om net die strijd tegen de malafide structuren te kunnen aanpakken.

Wat is het risico vandaag? Stel, iemand wordt overtuigd om een klacht in te dienen en vraagt of hij zelf zal worden gestraft. Dan kunnen wij vandaag zeggen: neen, u zult niet worden gestraft. Dat is voor degene die de aangifte doet vaak heel belangrijk om die stap te zetten. Het is ook een heel belangrijk element in de opbouw van het dossier. Als deze tekst wordt goedgekeurd en men wil iemand overtuigen om toch een klacht in te dienen of een aangifte te doen, en die persoon vraagt of hij zelf zal worden gestraft, dan zal men moeten antwoorden: ja, u kunt worden gestraft. Het risico is dan dat die aangifte niet zal gebeuren.

Dat is het risico van de uitbreiding van de strafbaarstelling naar die heel kwetsbare groep. Het kan dus een pervers effect hebben.

Dan moet men een afweging maken. Ofwel zorgen wij ervoor dat wij nog enkele mensen meer kunnen bestraffen, mensen die geen enkele uitkering en geen inkomen hebben en het slachtoffer van mensenhandel zijn. Wij zullen er dan misschien enkele tientallen per jaar kunnen bestraffen, hen een geldboete opleggen die ze niet kunnen betalen, met als pervers gevolg dat ze minder bereid zullen zijn om een aangifte te doen. Er zullen dus minder dossiers zijn om te strijden tegen de echte malafide praktijken. Dat is de afweging die wij moeten maken.

Als wij die afweging moeten maken, gaan wij voor een zo hard

pervers. En effet, ces personnes, craignant d'être sanctionnées, risquent de renoncer à déposer une plainte.

Le gouvernement choisit de sanctionner quelques dizaines de personnes de plus chaque année pour travail au noir, mais dans le même temps, le nombre de dossiers ouverts à charge de vrais exploiteurs véreux diminuera. Mon groupe politique opte en tout cas en faveur d'une lutte impitoyable contre les employeurs véreux qui abusent de la situation de personnes en détresse. Nous ne comprenons donc pas pourquoi l'avant-projet de loi a été adapté dans ce sens et notre amendement tend à corriger cet égarement.

mogelijke strijd tegen de malafide organisaties en werkgevers die misbruik maken van de zwakte van mensen en hen uitbuiten. Daarom vragen wij om niet zover te gaan.

De oorspronkelijke tekst van het voorontwerp was een goede tekst. Ik begrijp niet waarom men tussen het voorontwerp en de laatste tekst van het ontwerp nog een stap verder is gegaan. Met welke doelstelling heeft men dat gedaan, gelet op het pervers effect dat dit kan genereren?

Daarom stellen wij in ons amendement voor om terug te keren naar de tekst van het voorontwerp.

Op die manier kan de strijd tegen de zware sociale fraude en vooral tegen diegenen die ze organiseren en misbruik maken van de zwakke situatie van mensen in nood, prioritair worden aangepakt. Men viseert dan niet de mensen die daarvan eigenlijk het slachtoffer zijn.

14.04 Staatssecretaris Bart Tommelein: Mijnheer de voorzitter, ik wil even terugkomen op de twee amendementen die worden ingediend, enerzijds door de sp.a en anderzijds door Groen-Ecolo.

Wij kunnen voortaan ook zwartwerkers die geen uitkering hebben, bestraffen. Dankzij de aanpassing van het Sociaal Strafwetboek kan iedereen die zwartwerk, worden bestraft. Wij zaten in de zeer eigenaardige situatie waarin enkel werkgevers en mensen die een uitkering krijgen, een sanctie kunnen oplopen, terwijl mensen die werknemer zijn of ergens anders een job hebben, geen sanctie kunnen krijgen bij zwartwerk.

Dat betekende in het verleden dat werkgevers vaak zware boetes kregen voor zwartwerk en dat uitkeringstrekkers vaak hun uitkering verloren of ten onrechte ontvangen uitkeringen moesten terugbetalen.

Ik refereer ook aan het begin van de legislatuur. In mijn beleidsnota heb ik toen duidelijk gesteld dat sociale fraude een misdrijf is en dat misdrijven moeten kunnen worden bestraft. Het heeft geen enkele zin om een misdrijf vast te stellen en er dan achteraf niets mee te doen. De redenering dat iedereen gelijk is voor de wet en iedereen strafbaar moet zijn voor een gelijkaardige situatie, moet hier dan ook gelden. Het kan niet dat voor de ene iets wel strafbaar is en voor de andere niet.

Het wordt stilaan tijd dat iedereen in onze samenleving besef dat zwartwerk een misdrijf is. Sommige mensen proberen mij aan te praten dat een beetje zwartwerken goed is voor de economie, maar dat is niet zo. Een beetje zwartwerken is niet goed, net zomin als helemaal in het zwart werken. Laten we nu eindelijk eens die ballon volledig doorprikkken.

Wie zwartwerk, bouwt immers geen sociale rechten op. Wie zwartwerk, kan geen uitkering krijgen als hij werkloos wordt. Wie zwartwerk en ziek wordt, is niet verzekerd. Als er iets misgaat op de werkvloer, dan heeft de zwartwerker geen enkel recht, ook niet als het bedrijf waar hij in het zwart wordt tewerkgesteld eventueel failliet gaat. Zwartwerk is dus niet oké.

Flitscontroles en boetes voor andere vormen van misdrijven, zoals

14.04 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Nous avons mis fin à cette situation étrange dans laquelle les employeurs et les travailleurs bénéficiant d'une allocation pouvaient être sanctionnés pour du travail au noir tandis que les autres catégories ne risquaient rien. Dans ma note de politique générale, j'affirme clairement que la fraude sociale est une infraction et toute infraction doit pouvoir être sanctionnée. Par ailleurs, tous les citoyens se trouvant dans la même situation doivent être égaux devant la loi.

Il est temps que chacun comprenne dans notre société que le travail au noir est une infraction. Un peu de travail au noir est aussi peu acceptable qu'une activité complète non déclarée. Ces emplois ne permettent en effet pas de constituer des droits et de plus, le travailleur au noir n'est pas assuré et ne peut pas bénéficier d'allocations. Je ne comprends pas qu'une partie de la population accepte les contrôles de vitesse mais rejette l'idée de sanctions pour le travail au noir.

En permettant aux personnes séjournant illégalement sur notre territoire de bénéficier d'une exemption de peine pour le travail au noir, nous enverrions donc un signal totalement erroné. Le Code pénal social est clair: les sanctions

verkeersovertredingen, vinden wij heel normaal, maar als het over controles en boetes op zwartwerk gaat, dan stel ik vast dat een deel van de bevolking en van de politiek altijd steigert. Ik begrijp dat niet.

Ik kom terug op de voorstellen in het amendement. Ik begrijp niet waarom er een vrijstelling zou moeten zijn voor mensen die illegaal op ons grondgebied verblijven.

Ik begrijp niet hoe wij de bevolking kunnen uitleggen dat zwartwerk verkeerd is, maar dat het wel zou mogen voor mensen die hier illegaal verblijven. Het Sociaal Strafwetboek is duidelijk: de daarin vastgelegde straffen kunnen worden opgelegd. De kwestie is niet dat zij zullen worden opgelegd, zij kunnen worden opgelegd, en er is sprake van straffen van niveau 1 met een maximum van 600 euro.

Beste collega's, indien er sprake is van uitbuiting, mensonterende omstandigheden of mensenhandel, dan kan de straf uiteraard opgeschorst worden, dat is de logica zelve. Dat was gisteren zo, dat is vandaag zo en dat blijft morgen zo. Ik wil iedereen er trouwens aan herinneren dat wij onlangs bezoek hebben gekregen van een internationale organisatie, en dat wij internationaal geroemd worden om onze aanpak van mensenhandel. Onze sociale inspectie en onze diensten zijn internationaal een voorbeeld van hoe de mensenhandel kan worden aangepakt en hoe men met die mensen omgaat. Wij zijn daar internationaal voor gerenommeerd en worden ervoor geroemd.

Ik vind niet dat er een vrijstelling moet zijn voor mensen die illegaal op het grondgebied verblijven. Dat is een dubbele miskenning, want illegaal op het grondgebied verblijven mag op zich al niet; daarbovenop zeggen dat zij die illegaal op het grondgebied verblijven de enigen zijn die geen sanctie kunnen krijgen, en de rest wel, vind ik eerlijk gezegd een zware anomalie.

Ik ben de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude. Ik moet zwartwerk bestrijden. Ik bestrijd ook sociale dumping, en het bestrijden van sociale dumping betekent bij uitstek het aanpakken van mensen die uitgebuit worden, die hier in mensonterende omstandigheden verblijven. Deze regering heeft daar zelfs een prioriteit van gemaakt.

Als wij nu het signaal geven dat wij dat maar half doen, en dat wij mensen die hier uitgebuit worden een speciale classificatie geven, dan geven wij volgens mij een totaal verkeerd signaal. Ik weiger dat signaal te geven.

Ik wil herhalen dat het niet noodzakelijk de betrokkenen zelf moet zijn die de klacht indient. Ik heb in de voorbije maanden spitsroeden moeten lopen bij de oprichting van het meldpunt voor sociale fraude. Op dit moment kan dat meldpunt de klachten die binnenkomen op een structurele manier verwerken.

Wij hebben aangekondigd dat op dit moment privépersonen een klacht kunnen indienen. Het kan nu ook voor ondernemingen.

Binnenkort wordt het meldpunt ook uitgebreid met een knop voor organisaties, meer bepaald voor vakbonden en consumentenorganisaties, maar ook voor mensenrechtenorganisaties. Zij zullen op die manier klachten kunnen

sont possibles, mais pas obligatoires. En cas d'exploitation, de circonstances dégradantes ou de traite d'êtres humains, la sanction pourra toujours être suspendue comme c'était le cas auparavant. Par ailleurs, notre approche du trafic d'êtres humains est saluée sur la scène internationale. En tant que secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale, je dois m'attaquer au travail au noir, mais aussi au dumping social, qui concerne par excellence des personnes exploitées.

Par ailleurs, il n'est pas nécessaire que la personne concernée porte personnellement plainte. Les particuliers et les entreprises ont déjà la possibilité de porter plainte auprès du point de contact pour la fraude sociale. Ce sera également prochainement le cas d'organisations telles que les syndicats, les associations de consommateurs et les organisations de défense des droits de l'homme. Il n'y a donc aucune raison d'exempter une certaine catégorie de personnes.

Je ne suis pas disposé à revenir à l'ancienne proposition, comme l'a suggéré M. Van Hecke. En effet, elle ne prévoit aucune sanction pour le travail au noir de personnes n'ayant pas le statut de travailleur, comme les étudiants, les chômeurs et les femmes au foyer.

indienen. Als wij in al die zaken voorzien, dan vind ik dat er geen enkele reden is om de strijd tegen zwartwerk op te voeren en tezelfdertijd het signaal te geven dat wij dat voor een bepaalde categorie van mensen, met name voor mensen die illegaal op dit grondgebied verblijven, niet zullen doen en hen zullen vrijstellen van eventuele sancties.

Terugkeren naar het oude voorstel, zoals de heer Van Hecke aanbrengt, betekent ook dat alle mensen die geen werknemer zijn, zoals studenten, werklozen en huisvrouwen, en in het zwart werken, geen sanctie kunnen krijgen. Ik ben daar niet toe bereid.

Als wij het duidelijke signaal willen geven dat zwartwerk in onze samenleving niet kan, dan moet dat ook voor iedereen gelden.

14.05 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb het gevoel dat u zich aan het verzetten bent tegen zaken waar niemand tegen is.

Wij zijn bereid naar u te luisteren. Ik zou graag hebben dat u ook naar ons luistert.

In de commissie hebben wij een discussie gehad. Uit het verslag blijkt dat er een unaniem akkoord was. Doen alsof de oppositie zich tegen een onderzoek naar sociale fraude verzet, is dus niet aan de orde. Dat mensen moeten worden bestraft, was voor ons geen enkel probleem. Dat wij internationaal een voorbeeld zijn, is best mogelijk. Dat is de verdienste van nogal wat opeenvolgende verantwoordelijken. Onze bekommernis is internationaal een voorbeeld te blijven. Dat u tegen fraude en sociale dumping vecht, is heel goed; dat deed de vorige regering ook.

Ik hoop dat u zich met evenveel energie zult inzetten tegen fiscale fraude en dat u ook daarvoor initiatieven zult nemen en databanken aan elkaar zult koppelen. De knop voor mensenrechtenorganisaties op uw klinktelefoon is ook geen probleem.

Indien het gaat om slachtoffers van mensenhandel die een klacht indienen, vragen wij alleen dat zij niet kunnen worden beboet. In uw repliek zegt u dat het evident is dat zij een vrijstelling zullen krijgen. U zegt dat hier. U hebt het zo-even gezegd. Als dat zo evident is, schrijf het dan ook in de wet. Dat is toch geen onredelijke vraag? Slachtoffers van mensenhandel, bijvoorbeeld vrouwen die zich hier moeten prostitueren... Ja? Het kan dus.

14.06 Staatssecretaris Bart Tommelein: Mevrouw De Coninck, ten eerste, ik heb nooit gezegd dat u tegen de bestrijding van sociale fraude bent. Ik weet niet waar u dat haalt.

Ten tweede, ik heb hier evenmin gezegd dat mijn voorgangers de sociale fraude niet hebben bestreden. Wie mij een beetje kent, weet dat ik op verschillende fora mijn voorgangers die sociale fraude hebben bestreden telkens heb geroemd om de inspanningen die ze hebben geleverd. Mevrouw Kitir weet dat. Dat geldt voor de heer Crombez, het geldt voor de heer Devlies en het geldt ook voor de heer Vanvelthoven. U moet dus niet doen alsof ik de pluim op mijn hoed wil steken dat ik de enige ben in de geschiedenis van België die de sociale fraude bestrijdt.

14.05 Monica De Coninck (sp.a): En commission, nous étions parvenus à un accord unanime. Il est donc erroné de prétendre que l'opposition est opposée à une enquête en matière de fraude sociale. Il peut être positif de faire figure d'exemple au niveau international. Notre préoccupation est de le rester. Par ailleurs, le gouvernement précédent luttait également contre la fraude et le dumping social.

Nous demandons simplement que les victimes de la traite d'êtres humains qui déposent une plainte soient exemptées de toute sanction. Selon le secrétaire d'État, elles peuvent bénéficier d'une exemption de peine. Pourquoi dans ce cas ne pas l'avoir mentionné explicitement dans le texte?

14.06 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Mme De Coninck parle de victimes de trafiquants d'êtres humains, mais cela ne figure pas dans l'amendement. Celui-ci indique: toute personne qui travaille au noir doit être sanctionnée, à l'exception des personnes en séjour illégal. Or je refuse de faire passer un message de ce type.

Mevrouw De Conick, u moet uw amendement maar eens herlezen. U spreekt hier over slachtoffers van mensenhandel. Ik zie dat nergens in uw amendement staan. U stelt heel duidelijk in uw amendement dat iedereen die zwartwerk doet een sanctie moet kunnen krijgen, met uitzondering van de mensen die illegaal verblijven in dit land. Mevrouw De Coninck, ik zeg u dat ik de bevolking niet het signaal wil geven dat iedereen een sanctie kan oplopen met uitzondering van de mensen die hier illegaal verblijven. Ik weiger om dat signaal te geven.

14.07 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer Tommelein, u bent wel een stukje vergeten. Het gaat om de hier illegaal verblijvende onderdanen van derde landen die een klacht hebben ingediend. Het gaat enkel om die groep. Als ik de geest van de wet op de mensenhandel een beetje ken, dan is er heel lang en duidelijk over gediscussieerd dat we de zwaksten moesten beschermen tegen sanctivering omdat men anders het omgekeerde effect zou krijgen, namelijk dat ze geen klacht meer zouden durven indienen.

Dan geraakt men nergens.

14.08 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, dit is een dovemansgesprek. In alle redelijkheid, ik denk dat wij allemaal hetzelfde willen, alleen mag het niet op papier staan en dat vind ik jammer.

Mijnheer de staatssecretaris, wij hebben daarover rustig gediscussieerd. Ik heb in de commissie vragen gesteld over artikel 31, maar u was niet aanwezig. Nu komt u wel een hele uitleg geven. U was er om het artikel voor te stellen en om te communiceren met de pers, maar op het moment dat over de teksten werd gediscussieerd, was u niet aanwezig. Het zou u sieren om in de toekomst wel aanwezig te zijn, zodat het debat in de commissie kan worden gevoerd.

Voor alle duidelijkheid, niemand van ons pleit hier voor zwartwerk en ik verdedig evenmin zwartwerk. U moet mij of iemand anders zulke woorden niet in de mond leggen. Wat ik heb gezegd, is dat deze maatregel een averechts effect kan hebben. U zegt dat u wil strijden tegen zwartwerk en tegen die organisaties. Ik vind dat ook belangrijk. De vraag is wat de meest efficiënte manier is om die strijd te voeren. Door iets te ver te gaan, krijgt men een averechts effect. Dat is wat ik wou zeggen.

Mijnheer Tommelein, u zegt dat men niet verplicht is om te vervolgen, maar dat het kan. Wat staat er in de wet? "Met een sanctie van niveau 1 wordt bestraft eenieder die..." Zonder uitzondering. Het parket kan wel beslissen om niet te vervolgen, maar het gaat hier niet om het parket. Het gaat over niveau 1, dus administratief. "Wordt gestraft eenieder die..." Dat is iedereen. Zullen uw diensten blij zijn wanneer zij misschien enkele tientallen illegalen een boete kunnen geven, boetes die betrokkenen niet zullen betalen? Het gevolg zal zijn dat u minder goed gestoffeerde dossiers zult hebben om de illegale circuits aan te pakken. Dat is de consequentie.

Wij hebben dit amendement ingediend om terug te keren naar het oorspronkelijke voorstel. Wij zullen ook het amendement van sp.a steunen, want dat is het doel.

14.07 Monica De Coninck (sp.a): En vertu de l'esprit de la loi sur le trafic des êtres humains, les plus faibles doivent être exemptés de sanction, faute de quoi, ils n'oseront plus porter plainte.

14.08 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Il siérait au secrétaire d'État d'être présent en commission à l'avenir, de sorte que les débats puissent y être menés.

Nul ne plaide évidemment pour le travail au noir. J'ai seulement dit que la mesure en question pouvait produire l'effet inverse. Si le texte est adopté tel qu'il est formulé pour l'instant, il revient en réalité à faire un cadeau aux organisations frauduleuses. Le secrétaire d'État sait que les plaintes seront effectivement beaucoup moins nombreuses dans ce cas.

Nous avons présenté cet amendement pour en revenir à l'avant-projet de loi de départ. Nous soutenons aussi l'amendement du sp.a.

Le secrétaire d'État ne doit pas torpiller notre amendement puisque ce dernier se fonde sur la première version de son propre texte. Utilisons notre raison pour examiner et adopter les amendements. La lutte contre les circuits illégaux et les pratiques malhonnêtes sera ainsi plus efficace qu'avec la proposition qui est aujourd'hui sur la table.

In de wetgeving inzake mensenhandel is ook voorzien in uitzonderingen en in een speciaal beschermingsstatuut voor de slachtoffers van mensenhandel. U zou u daarop moeten baseren om uw strijd efficiënt te kunnen voeren tegen wie misbruik maakt van die mensen.

Mijnheer de staatssecretaris, als de tekst wordt goedgekeurd zoals hij nu is geformuleerd, geeft u malafide organisaties eigenlijk een cadeau. U weet dat er veel minder klachten zullen komen. Zelfs al is er een uitbreiding omdat de organisaties het mogen doen, als het erop aankomt om bewijsmateriaal voor te leggen, hebt u getuigenissen nodig en verklaringen van mensen die daar hebben gewerkt en die kunnen uitleggen hoe het eraan toeging.

Ik zou dus willen vragen om één van die twee amendementen te steunen. U zegt dat ons amendement niet ver genoeg gaat, mijnheer de staatssecretaris. Wij stellen slechts voor om terug te keren naar het voorontwerp, dat is dus uw tekst. En als u zegt dat ons amendement onvolledig is — denk aan de studenten, aan de huisvrouwen — dan betekent dit dat u daaraan zelf ook niet gedacht hebt toen u het voorontwerp indiende. Nu moet u niet zeggen dat ons amendement onvolledig is, want ik val terug op uw eerste tekst. U zegt dat die tekst kaduuk is, maar het is wel uw tekst!

Laten wij in alle redelijkheid eens goed over deze kwestie nadenken, de amendementen bestuderen en ze goedkeuren. Het enige effect zal zijn dat de strijd tegen de illegale circuits en de malafide praktijken efficiënter zal worden gevoerd dan met het voorstel dat vandaag op tafel ligt.

14.09 Staatssecretaris Bart Tommelein: Mijnheer Van Hecke, u doet net alsof de uitbuiting alleen kan gebeuren ten aanzien van personen die illegaal op het grondgebied verblijven. Zwartwerk is in onze samenleving zeer wijd verspreid. Het is niet altijd, zoals bepaalde personen willen doen uitschijnen, de werkgever die vragende partij is voor zwartwerk. Het is in heel wat gevallen omwille van een aantal andere factoren dat werknemers zelf de keuze maken en van hun werkgever eisen in het zwart te worden vergoed. Wie met twee benen in de samenleving staat, weet dat perfect, mijnheer Van Hecke.

Als u de uitbuiting van mensen wilt herleiden tot enkel die mensen die hier illegaal op het grondgebied verblijven, dan verengt u wel de problematiek van het zwartwerk. De groep van personen die hier wel legaal verblijven en gedwongen worden om zwart te werken of daar zelf voor kiezen, is nog veel groter dan de groep illegale mensen op ons grondgebied. Met andere woorden, u wilt uitzonderingen maken, terwijl ik de strijd tegen zwartwerk wil opvoeren, precies wegens de sociale uitbuiting, wegens de asociale situatie waarin betrokkenen dan moeten werken. Dat zwartwerk moet er uit en wij moeten een zeer duidelijk signaal geven dat niemand, maar dan ook niemand in deze maatschappij het recht heeft op zwartwerk. Eén bepaalde groep daar nu uithalen voor wie het wel zou mogen, is volgens mij geen goed signaal.

14.10 Minister Koen Geens: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou naar aanleiding van deze discussie nog even een woordje Latijn willen spreken, zoals dat tegenwoordig gebruikelijk is. *Fortiter in re, suaviter in modo*. Omdat ik weet dat de heer Van Hecke een hekel

14.09 Bart Tommelein, secrétaire d'État: Réduire l'exploitation des êtres humains aux seules personnes en séjour illégal, comme semble le vouloir M. Van Hecke, revient à considérer le problème du travail au noir sous un angle trop étroit. Nous devons au contraire envoyer un signal très clair, à savoir que personne, dans notre société, ne doit travailler au noir.

14.10 Koen Geens, ministre: Faisons un peu de latin: *fortiter in re, suaviter in modo*. Ce qui signifie que si l'on est strict sur le

heeft aan Latijn zal ik het vertalen. Het wil zeggen dat men streng is in de principes, maar soepel in de toepassing ervan. Ik meen dat ook collega Tommelein dit daarnet heeft gezegd.

Ik zal samen met de minister van Werk en de staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude en Privacy aan de procureurs-generaal vragen om voor de specifieke categorie waarover het hier gaat, namelijk personen die het slachtoffer zijn van mensenhandel, een vervolgingsrichtlijn uit te vaardigen die dit Latijns principe in de praktijk omzet. Wij zijn uiteraard allemaal tegen zwartwerk, maar het moet voor deze specifieke groep van personen mogelijk blijven om duidelijk te maken dat zij het slachtoffer zijn. Dan is onder omstandigheden een aangifte onvermijdelijk. Ik wilde dit graag toevoegen aan de *fortiter in re* van collega Tommelein. Ik keur uiteraard zijn stellingname goed, maar u weet collega's, eens tjeef, altijd tjeef— *suaviter in modo!*

plan des principes, il faut faire preuve de souplesse au niveau de leur application. Avec les ministres de l'Emploi, du respect de la Vie privée et de la Lutte contre la fraude sociale, je promulguerai une directive en matière de poursuites qui mettra en pratique cet adage latin pour les victimes de la traite des êtres humains, et ce afin de compléter le *fortiter in re* de mon collègue Tommelein. J'approuve évidemment sa prise de position mais comme vous le savez: calotin un jour, calotin toujours, et c'est pourquoi je dis: *suaviter in modo!*

[14.11] Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik heb de indruk dat de staatssecretaris het een beetje verkeerd begrijpt. Iedereen hier is tegen zwartwerk en iedereen vindt dat wij daartegen moeten optreden. Dat is het principe en de finaliteit. Men moet zich echter afvragen hoe men er in de specifieke gevallen van mensensmokkel en illegale tewerkstelling voor kan zorgen dat de meest kwetsbare werknemers een klacht indienen. Alleen op die manier kan men ook de finaliteit realiseren.

Uw collega heeft het over de bestrafting. Ik meen dat de vraag echter vooral is hoe die mensen kunnen worden gestimuleerd om een klacht in te dienen, zodat malafide werkgevers in beeld worden gebracht en ook effectief worden aangepakt. Op die manier kan de finaliteit, waarover iedereen het hier eens is, worden gerealiseerd.

Ik vraag gewoon om vanuit dat perspectief te denken. Wij als oppositie proberen ook vanuit uw perspectief na te denken en te handelen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**1442/6**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1442/6**)

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en houdende diverse bepalingen van sociaal strafrecht".

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et portant des dispositions diverses de droit pénal social".

Het wetsontwerp telt 100 artikelen.
Le projet de loi compte 100 articles.

* * * * *

Ingediende amendementen:

Amendements déposés:

Art. 32

- 10 - Stefaan Van Hecke cs (1442/7)
- 11 - Monica De Coninck (1442/7)

* * * * *

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Aangehouden: de stemming over de amendementen en artikel 32.

Réservé: le vote sur les amendements et l'article 32.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 31 en 33 tot 100.

Adoptés article par article: les articles 1 à 31 et 33 à 100.

* * * * *

15 Wetsontwerp houdende instemming met het Avenant tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot wijziging van de Overeenkomst van 28 augustus 1978 tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gedaan te Brussel op 10 april 2014 (1574/1-3)

15 Projet de loi portant assentiment à l'Avenant entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse modifiant la Convention du 28 août 1978 entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, fait à Bruxelles le 10 avril 2014 (1574/1-3)

Algemene bespreking

Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

De heer Vandenput, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

15.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Ik klim op het spreekgestoelte, omdat ik nogmaals zal proberen te voorkomen dat wij een grote kans op succes inzake fraudebestrijding zouden missen. Laat ik het even verduidelijken. De teksten die we vandaag goedkeuren, zijn al lang onderhandeld. De ondertekening dateert, als ik me niet vergis, van maart of april 2014. Niet lang na de installatie van de nieuwe regering ben ik begonnen met de minister van Financiën te vragen waar de tekst bleef. Het gaat over een korte tekst. Het kon niet moeilijk zijn om daarvoor een korte memorie van toelichting te schrijven.

Maar de tekst bleef uit, wat de achterdocht enkel deed groeien. Het leek erop dat de regering bewust temporiseerde, omdat zij het zwart geld dat in Zwitserland zit, liever zou regulariseren via de aangekondigde regularisatie.

Die regularisatie is er vandaag nog steeds niet. De meerderheid staat

15.01 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Je m'efforce en intervenant à cette tribune, d'éviter que notre pays ne passe à côté d'une occasion exceptionnelle dans le cadre de la politique de lutte contre la fraude. Les textes que nous allons approuver aujourd'hui ne sont pas neufs, mais ils sont restés tellement longtemps dans les tiroirs, que l'on aurait pu croire qu'il s'agissait d'un oubli délibéré. Il semblait que le gouvernement préfère régulariser les capitaux placés illégalement en Suisse par le biais de la régularisation

voor een moeilijke begrotingscontrole in maart. Welnu, hier is geld te vinden, collega's. De tekst die we straks mee zullen goedkeuren als voorbeeld van constructieve oppositie, geeft de Belgische fiscus de gelegenheid om de Zwitserse fiscus te vragen om het Zwitserse bankgeheim op te heffen en de informatie te bezorgen aan de Belgische fiscus, zodat we iets kunnen doen aan de fiscale fraude.

We hebben het er zopas uitgebreid over gehad en we zijn het er unaniem over eens dat we de sociale fraude moeten bestrijden. Welnu, collega's van de meerderheid, u krijgt de kans om te bewijzen dat u evenveel werk wilt maken van de bestrijding van de fiscale fraude.

Wat is het probleem? Ten eerste is uw regularisatie nog niet rond. Ten tweede stelt de tekst, die we straks zullen goedkeuren, in zijn laatste bepaling dat het verdrag in werking treedt op 1 januari van het jaar volgend op de goedkeuring. Concreet betekent het dat het verdrag pas vanaf 1 januari 2017 zal kunnen worden toegepast.

Ik heb er in de commissie al op aangedrongen om een en ander te versnellen en te verbeteren, maar ik werd in mijn vraag niet gevuld door de leden van de meerderheid.

Ik heb mij nu echter nader ingelicht. Mevrouw de staatssecretaris, er bestaat een methode of procedure, waarbij België zich tot de andere verdragsluitende staat richt, zijnde Zwitserland, en vraagt of er eensgezindheid kan zijn over een verklaring van voorlopige toepassing. Een verklaring van voorlopige toepassing betekent dat vanaf het moment waarop die verklaring in het *Belgisch Staatsblad* is gepubliceerd, het verdrag kan worden toegepast. Geen enkele advocaat van de ene of de andere fraudeur kan zich dan beroepen op het feit dat het verdrag pas op 1 januari 2017 in werking treedt. Met een dergelijke verklaring van voorlopige toepassing is de tekst na publicatie van de verklaring in het *Belgisch Staatsblad* tegenstelbaar *erga omnes*, om ook eens een Latijns woord te gebruiken.

Collega's, ik nodig u uit, om, wanneer u straks de tijd hebt, even naar de leeszaal te gaan en *Le Monde* in te kijken. Een collega heeft de tekst bij zich. In *Le Monde* staat vandaag een artikel over een klokkenluider die informatie heeft gegeven over de manier waarop een grote Zwitserse bank, UBS, te werk gaat.

De betrokken vertelt dat die Zwitserse bank – u mag er echter zeker van zijn dat alle andere Zwitserse banken ook op deze manier handelen – per land, onder meer in Frankrijk, zoals in het artikel staat, en in België, in contact staan met belangenbehartigers van Zwitserse banken, van grote kapitalen en grote fortuinen die in Zwitserland zijn geparkeerd. Die informatie is bijzonder nuttig voor onze Belgische fiscus.

Mevrouw de staatssecretaris, mijn vraag aan u is dus de volgende.

Betreurt u het ook dat wij tot 1 januari 2017 moeten wachten, vooraleer wij van voorliggend verdrag gebruik kunnen maken? Is de huidige regering bereid de stap te zetten in de richting van Zwitserland, om te proberen van Zwitserland een verklaring van voorlopige toepassing te verkrijgen?

annoncée. La majorité avait donc tout intérêt à ne pas détruire ce texte.

La régularisation se fait attendre, mais la bonne nouvelle est que ce texte va permettre de récolter de l'argent. Il donne en effet la possibilité à l'administration fiscale belge de demander à l'administration suisse de lever le secret bancaire et de transmettre des informations concernant des clients belges. La majorité a donc l'opportunité de démontrer qu'elle entend lutter contre la fraude fiscale avec la même ardeur que celle qu'elle déploie pour lutter contre la fraude sociale.

Le texte stipule que la convention entre en vigueur le 1er janvier de l'année qui suit son adoption. J'ai déjà insisté en commission pour faire accélérer ce processus et il existe une procédure à cet effet. La Belgique peut s'adresser à la Suisse et demander si un consensus est possible concernant une déclaration d'application à titre provisoire. La convention peut être appliquée après la publication de cette déclaration au *Moniteur belge*. Les fraudeurs ne pourront alors plus se prévaloir du fait que la convention n'entre en vigueur que le 1er janvier 2017.

Le secrétaire d'État est-il disposé à demander à la Suisse une déclaration d'application à titre provisoire? Il pourrait ainsi, avant les discussions budgétaires laborieuses qui se tiendront en mars, trouver des moyens financiers qui ne proviendront pas de la catégorie des revenus les plus faibles.

Onze fractie dringt daar sterk op aan.

Ik heb er al op gewezen dat mijn voorstel een voorbeeld van constructieve oppositie is. U moet op zoek naar geld, om uw begroting sluitend te maken en uw begrotingstraject te kunnen realiseren. Met ons voorstel kunt u geld vinden dat u niet bij middeninkomens of lage inkomens hoeft te zoeken. Het is een middel om op een min of meer sociaal aanvaardbare manier een deel van een oplossing te bieden aan een begrotingsprobleem, waarvoor u zelf verantwoordelijk bent en dat u zelf hebt gecreëerd.

15.02 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je ne reviendrai pas sur tout ce qui a déjà été dit en commission, mais je soulignerai deux nouveaux éléments.

Tout d'abord, nous soutenons la demande et la suggestion de notre estimé collègue Van der Maelen en faveur d'un échange épistolaire entre la Belgique et la Suisse pour appliquer plus rapidement l'accord sur l'échange de données fiscales à terme. Cela permettrait de travailler, entre autres, sur le cas d'UBS. Nous savons en effet désormais – comme le précise *Le Monde* d'aujourd'hui – que des contribuables belges disposent de comptes en Suisse. Il s'agirait donc pour la Belgique de demander leur identité au fisc helvétique afin de régulariser cette situation, l'objectif étant de mettre en branle la justice pour punir ces contribuables qui ont éludé l'impôt dans notre pays.

Ensuite, la raison pour laquelle le groupe Ecolo-Groen va s'abstenir aujourd'hui n'est évidemment pas motivée par une quelconque opposition à la lutte contre la fraude fiscale, mais par le fait que cette convention promeut un système d'échange de données qui n'est pas automatique. Or le modèle de l'OCDE, qui va justement entrer en vigueur en 2017, prévoit un échange spontané. Par conséquent, il est dommage de se doter d'un outil imparfait, alors que, dès l'année prochaine, la possibilité nous sera offerte par l'OCDE de recourir à un tel échange avec la Suisse.

Nous considérons qu'il s'agit d'un pas dans la bonne direction, mais qui reste insuffisant. C'est la raison de notre abstention.

15.03 Marco Van Hees (PTB-GO!): Monsieur le président, comme le collègue Hellings, j'estime que cette convention va *grosso modo* dans le bon sens, mais certains points posent problème. J'en retiendrai deux.

Premièrement, je pense également à la non-automaticité de l'échange de renseignements. En effet, on lit dans l'exposé des motifs: "Bien que l'avenant permette d'échanger des renseignements fiscaux de manière automatique ou spontanée, la Suisse a clairement indiqué, lors des négociations de mai 2013, qu'elle entend, en pratique, limiter l'échange de renseignements à l'échange sur demande." Je me demande dans quelle mesure on ne fait pas ainsi allégeance aux banquiers suisses.

Deuxièmement, ce texte prévoit d'empêcher ce qu'il nomme "la pêche aux renseignements". Il s'agit, en l'occurrence, de demandes d'informations fiscales qui seraient trop générales et pas assez précises. C'est assez inquiétant dans le sens où, en décembre dernier, les Pays-Bas ont obtenu de la Suisse un énorme volume de

15.02 Benoit Hellings (Ecolo-Groen): Wij steunen het verzoek om Zwitserland schriftelijk te benaderen teneinde de tenuitvoerlegging van die overeenkomst te versnellen, zodat we onder andere de UBS-zaak kunnen regelen. We moeten de identiteit van de Belgische belastingbetalers met Zwitserse bankrekeningen achterhalen, hun situatie reguleren en degenen die in België belasting ontdoken hebben, bestraffen.

De Ecolo-Groenfractie onthoudt zich vandaag van stemming, omdat deze overeenkomst een systeem voor niet-automatische gegevensuitwisseling behelst. Het OESO-verdragsmodel dat in 2017 in werking zal treden, voorziet evenwel in een automatische gegevensuitwisseling. Wat heeft het voor zin om met een onvolmaakt instrument te werken?

15.03 Marco Van Hees (PTB-GO!): Deze overeenkomst is een stap in de goede richting, maar het niet-automatische karakter van de gegevensuitwisseling vinden wij ook niet opportuun. Voorts wordt het op grond van die tekst onmogelijk om specifiek naar inlichtingen te 'hengelen'. Te algemene verzoeken om fiscale gegevens zouden niet worden beantwoord. In december vorig jaar verkreeg Nederland evenwel informatie van Zwitserland zonder een precies verzoek. Als de Belgische tekst wordt toegepast, zou zo een verzoek op niets uitlopen, wat nadelige gevolgen zou hebben.

données fiscales relatives à des clients néerlandais d'UBS, qui ont ainsi pu être taxés. La requête des Pays-Bas était extrêmement vague. C'est pourquoi, si l'on applique le texte en question qui refuse la pêche aux informations, il est possible que la Belgique n'introduise pas une telle demande.

Il serait fort dommageable de se priver de cette manière d'obtenir des informations capitales sur de grands fraudeurs qui ont "planqué" leur argent dans les banques suisses. C'est pourquoi nous estimons que ce texte est loin d'être optimal en matière de lutte contre la grande fraude fiscale.

Le président: D'autres membres souhaitent-ils prendre la parole? (*Non*)

Mevrouw Sleurs, u hebt het woord.

15.04 Staatssecretaris Elke Sleurs: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Van der Maele, zoals u weet, is de bestrijding van de fiscale fraude een heel belangrijk gegeven voor deze regering.

Ik heb akte genomen van uw mooi verwoorde opmerking over de verklaring van voorlopige toepassing. Met veel plezier zal ik uw opmerking aan de collega's in de regering overbrengen. Dan kan worden nagegaan of voor die optie al dan niet geopteerd kan worden. Zelf was ik niet aanwezig bij de besprekingen in de commissie. Ik zie wel dat u uw huiswerk gemaakt hebt en dat dit vondsten heeft opgeleverd. Daarvan neem ik akte. Een verklaring van voorlopige toepassing is een mooie verklaring, denk ik. Ik zal dat dan ook met plezier doorgeven aan de collega's die verantwoordelijk zijn voor dat wetsontwerp en voor die internationale akten, zodat dat verder besproken kan worden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene besprekking is gesloten.
La discussion générale est close.

Besprekking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**1574/1**)
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1574/1**)

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

15.04 Elke Sleurs, secrétaire d'État: La lutte contre la fraude fiscale constitue une priorité du gouvernement. J'ai pris bonne note de la possibilité de demander à la Suisse une déclaration d'application provisoire. Je me ferai un plaisir de transmettre cet élément à mes collègues responsables de ce projet de loi.

[16] Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg inzake de integratie van de veiliging van het luchtruim tegen dreigingen die uitgaan van niet-militaire luchtvaartuigen (renegades), gedaan te 's-Gravenhage op 4 maart 2015 (1575/1-3)

[16] Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique, le Royaume des Pays-Bas et le Grand-duché de Luxembourg concernant l'intégration de la sécurité aérienne en vue de répondre aux menaces posées par des aéronefs non militaires (renegade), fait à La Haye le 4 mars 2015 (1575/1-3)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

16.01 Sébastien Pirlot, rapporteur: Monsieur le président, comme son titre l'indique, ce projet d'assentiment concerne la question de l'intégration de la sécurité aérienne en vue de répondre aux menaces causées par des aéronefs non militaires.

Votre serviteur s'est réjoui du présent projet qui s'inscrit dans le cadre de la construction d'une Europe de la défense. Le présent accord a, en effet, pour objectif d'assurer conjointement et en alternance la mission de police aérienne au-dessus du territoire du Benelux, mais également de l'Allemagne, de la France et peut-être d'autres États membres à l'avenir.

Je me suis toutefois enquis de précisions quant au mécanisme décisionnel, à savoir qui prend la décision d'abattre un avion civil dans les conditions prévues par le traité. L'accord précise, par ailleurs, que des accords techniques spécifiques peuvent être conclus ainsi qu'en ce qui concerne l'utilisation de la force par des aéronefs assignés.

De tels accords techniques sont-ils en cours d'élaboration? J'aimerais également savoir à quel stade se trouvent les négociations avec la France et l'Allemagne et plaider pour que les accords qui en résulteraient contiennent les mêmes modalités afin d'éviter d'avoir des processus décisionnels différents.

M. De Vriendt s'est réjoui du fait que le présent projet de loi constitue un exemple positif de coopération en matière de défense, tout comme notre collègue Tim Vandenput.

M. le ministre a apporté toutes les précisions techniques que nous souhaitions. J'en termine ainsi avec mon rapport pour m'exprimer au nom du groupe PS.

Monsieur le président, je rappelle que l'Europe de la défense doit passer par de telles mises en commun bien encadrées.

Le projet qui nous est soumis aujourd'hui est très important. Il est loin d'être anecdotique sur le plan politique, juridique et diplomatique, et plus fondamentalement en termes de souveraineté de nos États.

Ce projet recouvre un sujet d'une extrême gravité. Il organise la prise d'une décision terriblement délicate. Nous le soutiendrons. Mais il était indispensable que nous puissions obtenir des précisions en commission sur certains points ou certains silences du traité.

16.01 Sébastien Pirlot, rapporteur: Zelf drukte ik mijn vreugde uit over dit wetsontwerp, als onderdeel van de totstandbrenging van een Europa van de Defensie. Dit Akkoord behelst dat België, Nederland en Luxemburg gezamenlijk en om de beurt aan luchtvaartpolitie doen boven het Benelux-grondgebied, maar ook boven Duitsland en Frankrijk, en in de toekomst misschien boven andere lidstaten.

Ik wenste echter meer duidelijkheid over het besluitvormingsmechanisme: wie neemt de beslissing om een burgervliegtuig neer te halen onder de in het akkoord aangegeven voorwaarden?

Ook wilde ik weten of de specifieke technische akkoorden waarin het akkoord voorziet, worden voorbereid en hoe het staat met de onderhandelingen met Frankrijk en Duitsland. Ik pleitte ervoor dat de daaruit voortvloeiende overeenkomsten dezelfde nadere voorwaarden zouden bevatten.

De heren De Vriendt en Vandeput drukten hun tevredenheid over dit wetsontwerp, dat een positief voorbeeld van samenwerking inzake defensie is.

De minister verstrekte de gevraagde technische verduidelijkingen.

Mon groupe a toujours soutenu et il continuera à le faire, toutes les initiatives qui permettent d'avancer vers une véritable Europe de la défense, comme nos nombreuses initiatives en la matière le démontrent. La mise en commun des espaces aériens et les accords dits Renegade en font partie, tout comme la recherche de synergies en matière de formation des militaires, d'opérations dans le cadre européen ou la recherche de retours économiques, industriels et universitaires dans les importants marchés annoncés par le gouvernement.

Je ne doute pas un instant vous avoir passionnés et je mérite bien vos applaudissements. (*Applaudissements*)

Namens de PS herinner ik eraan dat het Europa van de defensie dankzij dergelijke gemeenschappelijke raamwerken tot stand moet gebracht worden. Dit is een zeer belangrijk ontwerp op politiek, juridisch en diplomatiek vlak, en eveneens voor de soevereniteit van de landen. Wij zullen het steunen, maar het is absoluut noodzakelijk dat wij daarover meer toelichtingen verkrijgen in de commissie.

Mijn fractie heeft initiatieven die het Europa van de defensie moeten bevorderen, zoals het gemeenschappelijke gebruik van het luchtruim, de "Renegade-akkoorden", de samenwerkingsverbanden inzake opleidingen en de Europese operaties, altijd aangemoedigd.

Le président: Bien sûr, monsieur Pirlot. Merci pour le rapport.

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**1575/1**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1575/1**)

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

17 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Volksrepubliek China inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken, gedaan te Brussel op 31 maart 2014 (1595/1-3)

17 Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République populaire de Chine sur l'entraide judiciaire en matière pénale, faite à Bruxelles le 31 mars 2014 (1595/1-3)

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

17.01 Sarah Claerhout, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijss naar het schriftelijk verslag. **17.01** Sarah Claerhout, rapporteur: Je me réfère au rapport écrit.

De **voorzitter**: Vraagt iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**1595/1**)
Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1595/1**)

Het wetsontwerp telt 2 artikelen.
Le projet de loi compte 2 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

18 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatie-sector wat de administratieve boetes betreft (1002/1-4)
18 Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les amendes administratives, la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges (1002/1-4)

Voorstel ingediend door:
Proposition déposée par:
Roel Deseyn, Jef Van den Bergh.

Algemene bespreking
Discussion générale

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

M. Laurent Devin, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

18.01 Roel Deseyn (CD&V): Mijnheer de voorzitter, belangrijk in dit voorstel is dat wij hiermee een echt telecombeleid kunnen laten **18.01** Roel Deseyn (CD&V): Cette proposition nous permettra

voeren. In een telecomland zijn er veel regels, maar wat heeft men aan veel regels als men ze niet kan laten uitvoeren, als de administratieve boetes die door het BIPT kunnen worden opgelegd een onvoldoende afschrikwekkend effect hebben?

Met dit voorstel zal het bedrag tot een miljoen euro worden opgetrokken. Dat is 5 % van de omzet. Als het om natuurlijke personen gaat, gaat het om 5 000 euro.

Dat is heel belangrijk. U weet hoe telecomspelers zich de voorbije jaren hebben georganiseerd, eventueel via neven- of dochterbedrijven, om precies met kleinere omzetten grotere boetes te vermijden. Dat zal in de toekomst niet meer mogelijk zijn, want voor een miljoen euro doet men wel een inspanning.

Waarover gaat het concreet? Wanneer een spectrumruimte wordt toegekend, zal men die moeten gebruiken. Verplichte meldingen op de factuur moeten worden nageleefd. Er zijn tal van regels in de telecomwet die de consumenten ten goede moeten komen. Met dit wetsvoorstel zijn wij de partner van de consument.

Het zal onze markt hopelijk ook wat openbreken, wat zou moeten leiden tot meer performante producten en meer gezonde concurrentie in de sector. Dat wou ik toch nog even onderstrepen.

de mener désormais une politique digne de ce nom en matière de télécommunications. À quoi bon disposer de multiples règles au royaume des télécoms si l'on ne peut les mettre en œuvre? Ainsi, les amendes administratives que peut infliger l'IBPT doivent être suffisamment dissuasives. Elles pourront désormais s'élever à 1 million d'euros ou 5% du chiffre d'affaires. Elles seront plafonnées à 5 000 euros pour les personnes physiques. Ces dernières années, les acteurs du secteur des télécoms ont fait en sorte, le cas échéant par le biais de leurs filiales ou de sociétés connexes, d'éviter des amendes plus salées en affichant un chiffre d'affaires réduit. À l'avenir, elles ne pourront plus recourir à cette parade.

Par ailleurs, tout espace du spectre hertzien attribué devra être utilisé. Les mentions obligatoires sur la facture devront être respectées. Un grand nombre de règles de la loi Télécom bénéficieront aux consommateurs. Cette proposition de loi fait de nous l'allié des consommateurs.

Espérons qu'elle permettra également d'ouvrir le marché. Cette ouverture devrait à son tour conduire à de meilleurs produits et une concurrence plus saine dans le secteur.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen

Discussion des articles

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**1002/4**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1002/4**)

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.
La proposition de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

*De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.*

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[19] Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer van 16 maart 1968 wat betreft het rijden tijdens de periode waarin de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs werd verlengd (616/1-7)

[19] Proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la conduite durant la période de prolongation du retrait immédiat du permis de conduire (616/1-7)

Voorstel ingediend door:

Proposition déposée par:

Jef Van den Bergh, Sabien Lahaye-Battheu, Daphné Dumery, Emmanuel Burton, Gilles Foret, Jean-Jacques Flahaux.

Algemene besprekking

Discussion générale

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Mevrouw Nele Lijnen, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

19.01 Jef Van den Bergh (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik geef even een toelichting bij het voorliggend wetsvoorstel.

Er zijn nog geen definitieve cijfers, maar volgens de Verkeersveiligheidsbarometer vielen er in 2015 755 verkeersdoden op onze Belgische wegen, meer dan twee doden per dag. De dalende tendens van de afgelopen jaren is daarmee gekeerd. Dat mogen wij niet laten gebeuren. Wij moeten daaruit afleiden dat wij moeten blijven werken aan een betere verkeersveiligheid en aan onder andere een betere verkeersreglementering en betere verkeerswetten. Alles wat binnen onze mogelijkheden ligt, moeten wij aangrijpen om het aantal verkeersdoden naar beneden te krijgen.

Zoals algemeen bekend, is 90 % van alle verkeersongevallen te wijten aan menselijke fouten. Dat kan onoplettendheid zijn, maar al te vaak gaat het ook om alcohol en drugs achter het stuur en overdreven snelheid. Het gedrag en de mentaliteit van een groep probleemchauffeurs laten nog altijd te wensen over. Bij die groep zijn ook vluchtmisdrijf en het rijden ondanks een rijverbod een reëel probleem.

Net bij zware verkeersovertredingen is het instrument van de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs door de procureur of de gerechtelijke politie een bijzonder belangrijk gegeven. Dat doet hij om de bestuurder even van de weg te houden tijdens de dagen na de feiten. Via de politierechtbank kan de periode van vijftien dagen worden verlengd tot maximaal drie maanden. Een definitieve sanctie voor de overtreding, eventueel een rijverbod, komt dan later aan de orde wanneer er een uitspraak van de politierechtbank is.

19.01 Jef Van den Bergh (CD&V): Il ressort des chiffres provisoires du baromètre de la sécurité routière que 755 personnes ont été tuées sur les routes en Belgique en 2015. Force est donc de constater que la tendance à la baisse des dernières années s'est hélas inversée. Cette situation est évidemment inacceptable. Nous devons continuer de tout mettre en œuvre pour améliorer la sécurité routière et la réglementation en la matière, de sorte que le nombre de tués sur les routes diminue de nouveau.

Nonante pour cent des accidents de la route sont dus à des erreurs humaines: l'inattention est parfois en cause mais aussi, et beaucoup plus souvent, la consommation d'alcool et de stupéfiants et/ou une vitesse excessive. Le comportement et la mentalité de certains conducteurs à risque laissent toujours largement à désirer. Les délits de fuite et la conduite malgré un retrait de permis constituent de

Een verbazende vaststelling is echter dat door een vergetelheid in de wetgeving geen straffen zijn bepaald voor het rijden tijdens de periode van verlengde intrekking tot maximaal drie maanden. Dat willen wij met het voorliggend wetsvoorstel rechtzetten. Wij voorzien voor het rijden tijdens de periode waarin de onmiddellijke intrekking werd verlengd, in dezelfde straffen als voor het rijden tijdens de eerste vijftien dagen van de onmiddellijke trekking.

Dat is een logische beslissing, meen ik.

Ook niet onbelangrijk, voortaan verbieden wij een bestuurder van wie het rijbewijs onmiddelijk werd ingetrokken, een leerling-chauffeur te begeleiden bij diens scholing. Tot nu toe was dat niet bepaald.

Onderhavig wetsvoorstel heeft tot doel de bestuurders die zware overtredingen begaan of een zwaar ongeval veroorzaken, op een gepaste manier te bestraffen, en hen als zij die bestraffing niet opvolgen ook daarvoor te straffen. Misschien is het een kleine stap, maar elke kleine stap kan helpen om onze wegen veiliger te maken en om te komen tot minder verkeersdoden.

Ik dank de collega's van de commissie voor de Infrastructuur, omdat zij zich unaniem achter het voorstel hebben geschaard. Ik hoop straks op een gelijkaardige stemming in de plenaire vergadering te kunnen rekenen.

réels problèmes dans ce groupe de conducteurs.

Le retrait immédiat du permis de conduire par le procureur du roi ou par la police judiciaire constitue un élément crucial précisément dans le cadre de ces infractions graves au Code de la route. Il s'agit d'empêcher le conducteur concerné d'accéder à la circulation pendant les jours qui suivent les faits. La période de retrait du permis de conduire peut être prolongée de quinze jours à trois mois maximum par le biais du tribunal de police.

En raison d'une lacune dans la législation, aucune peine ne pouvait être appliquée aux conducteurs durant la prolongation du retrait immédiat du permis de conduire jusqu'à trois mois maximum. La présente proposition de loi comble cette lacune. Dorénavant, la conduite pendant la période durant laquelle le retrait immédiat a été prolongé sera passible des mêmes peines que celles qui sont applicables à la conduite pendant les quinze premiers jours du retrait immédiat. De plus, il sera désormais interdit au conducteur dont le permis aura été retiré immédiatement d'accompagner un apprenti conducteur dans le cadre de son apprentissage à la conduite.

La présente proposition de loi vise à appliquer une sanction adéquate aux conducteurs qui commettent des infractions graves ou provoquent un accident grave et vise en outre à sanctionner également les conducteurs qui se soustraient à la sanction dont ils ont fait l'objet. Il ne s'agit peut-être que d'un petit pas mais chaque petit pas peut contribuer à rendre nos routes plus sûres et à nous éviter de devoir déplorer la mort d'automobilistes.

J'espère que l'adoption unanime de cette proposition de loi en commission sera suivie

aujourd'hui d'un vote identique en plénière.

19.02 Marcel Cheron (Ecolo-Groen): Monsieur le président, nous allons appuyer ce texte, de manière à ce que M. Van den Bergh ne soit pas déçu à deux reprises aujourd'hui. En effet, il a déjà mal au cœur en ce qui concerne les tarifs de la SNCB. Son cœur saigne! Pour ce qui est de ce texte, nous le soutiendrons.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

De algemene bespreking is gesloten.
La discussion générale est close.

Bespreking van de artikelen **Discussion des articles**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**616/7**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**616/7**)

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.
La proposition de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

20 Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op verzekeringen- of herverzekeringsondernemingen (1584/1-8)
20 Projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance (1584/1-8)

Algemene bespreking **Discussion générale**

De algemene bespreking is geopend.
La discussion générale est ouverte.

20.01 Griet Smaers, rapporteur: Collega's, geachte minister, het voorliggend wetsontwerp bestaat uit drie dikke mappen. Het werd twee weken geleden in de commissie voor het Bedrijfsleven op bijna twee uur tijd toegelicht en behandeld. Voor een ontwerp van die omvang is dat redelijk snel.

Het wetsontwerp voorziet in de omzetting van de prudentiële bepalingen van de Solvency II-richtlijn, of Solvabiliteit II-richtlijn, van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en de uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf. Met die richtlijn worden, als gevolg van de financiële crisis en de Europese regels voor de bankensector, nieuwe

20.01 Griet Smaers, rapporteur: Ce projet de loi a été commenté et examiné pendant près de deux heures la semaine dernière en commission de l'Économie.

*(Mme Smaers cite le rapport écrit.
Le Compte rendu analytique renvoie à ce rapport: document n° 1584/006)*

regels ingevoerd ter versterking van de solvabiliteit van en het toezicht op de verzekeringsondernemingen.

Het huidige solvabiliteitsstelsel werd op een aantal punten bekritiseerd. Zo werd onder meer onvoldoende rekening gehouden met de werkelijke risico's waaraan de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen worden blootgesteld. Het ontbrak dat stelsel ook aan de nodige harmonisatie van de regels inzake technische voorzieningen, waardoor er een concurrentieverstoring was tussen ondernemingen die in verschillende lidstaten gevestigd zijn. U weet dat dat ook tijdens de bankencrisis een van de elementen was waardoor er effectief meer toezicht nodig was. Ook in de verzekeringssector is dat nu het geval. Die harmonisatie ontbrak op het vlak van *governance* en het toezicht op de groepen van verzekeringsondernemingen, meer bepaald in de samenwerking tussen nationale autoriteiten.

Het doel van het verscherpt toezicht op de groepen van verzekeringsondernemingen is de consumenten beter te beschermen, door hun de zekerheid te verschaffen dat elke onderneming haar verplichtingen zal nakomen, en zo het vertrouwen in de verzekeringssector te handhaven.

Daarnaast wordt ook een maximale harmonisatie beoogd op Europees niveau, wat de competitiviteit van de ondernemingen zal versterken. Door de omzetting van die Europese richtlijn zal zowel de toezichthouder als de onderneming zelf een beter beeld hebben van de risico's en zullen deze beter kunnen aansluiten bij de werkelijkheid.

Minister Peeters heeft bij zijn toelichting van het wetsontwerp in de commissie aan de hand van een duidelijke PowerPoint een aantal specifieke technische vragen geformuleerd. Hij formuleerde dus zelf de vragen en gaf dan enkele antwoorden om de techniciteit van het ontwerp en de materie beter te kunnen duiden. Minister Peeters liet in die toelichting blijken dat in de nationale omzetting van de richtlijn effectief al een aantal aanpassingen, specifieke nationale aanpassingen vanuit onze Belgische context, werden meegenomen. Er was dus geen volledige overname van de richtlijn. Wij hebben effectief aanpassingen kunnen doen. Zo is er onder meer veel belang gehecht aan het proportionaliteitsbeginsel. Voor de kleine ondernemingen werd een regeling inzake toezicht en *governance* uitgewerkt die meer in verhouding staat tot de omvang van de onderneming. Zo zal een risicocomité bijvoorbeeld geen verplichting zijn voor iedere verzekeringsonderneming op dezelfde manier. Daar zal dus een fragmentatie mogelijk zijn.

Bij de algemene besprekking van het wetsontwerp benadrukte de N-VA-fractie dat de regering niet aan *gold-plating* heeft gedaan, wat zeer positief is. Ook het vertalen van de proportionaliteit is een positief punt, aldus de N-VA-fractie. Zij was wel van oordeel dat het risico op meer concentratie van de marktspelers wordt verhoogd. Daarom is waakzaamheid voor verschraling in het verzekeringslandschap, wat de ondernemingen zelf betreft, geboden. Ten slotte merkte de N-VA op dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen garanties verstrekt door de federale overheid en garanties verstrekt door de regionale overheid. Volgens de N-VA is dat een aberratie.

Namens de CD&V-fractie benadrukte ik zelf tevreden te zijn dat er

rekening wordt gehouden met de kleinere ondernemingen en dat hiervoor in een specifieke regelgeving is voorzien. Alle verplichtingen inzake toezicht en *governance* worden dus niet zomaar voor alle ondernemingen omgezet. Er zijn verschillen mogelijk tussen de ondernemingen. Tevens benadrukken wij dat de minister rekening heeft gehouden met een beperking van de lasten. Hiervoor werd de omvang van de onderneming in aanmerking genomen.

De MR-fractie drukte haar steun uit voor het ontwerp, een vertaling van de lessen die werden getrokken uit de financiële crisis van 2008.

Vanuit de oppositie nam ook de PS-fractie het woord om haar steun voor het wetsontwerp uit te drukken. Het ontwerp komt immers een betere bescherming van de consumenten ten goede, aldus de PS.

Na de algemene besprekking van het wetsontwerp werden vanuit de meerderheid nog twee amendementen ingediend.

Na de volledige behandeling werden zowel het wetsontwerp als de twee meerderheidsamendementen unaniem aangenomen.

De **voorzitter**: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un encore demande-t-il la parole? (Non)

De algemene besprekking is gesloten.
La discussion générale est close.

Besprekking van de artikelen **Discussion des articles**

Het wetsontwerp werd door de commissie gesplitst met toepassing van artikel 72.2, lid 2, van het Reglement.

Le projet de loi a été scindé par la commission en application de l'article 72.2, alinéa 2, du Règlement.

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1584/7 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**1584/7**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1584/7 (matière visée à l'article 74 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1584/7**)

Het wetsontwerp telt 759 artikelen.
Le projet de loi compte 759 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 à 759 worden artikel per artikel aangenomen, alsmede de bijlagen I tot V.
Les articles 1 à 759 sont adoptés article par article, ainsi que les annexes I à V.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 1584/8 (aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet). De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**1584/8**)

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 1584/8 (matière visée à l'article 78 de la Constitution). Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1584/8**)

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen wat bepaalde versnelde beroepsprocedures bij de Raad van State betreft".

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance en ce qui concerne certaines procédures accélérées de recours auprès du Conseil d'État".

Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Le projet de loi compte 5 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.

Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

[21] Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de gerechtelijke stage betreft (1632/1-4)

[21] Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le stage judiciaire (1632/1-4)

Voorstel ingediend door:

Proposition déposée par:

Sonja Becq, Gautier Calomne, Gilles Foret, Philippe Goffin, Kristien Van Vaerenbergh, Raf Terwingen, Carina Van Cauter, Egbert Lachaert.

Algemene besprekking

Discussion générale

De algemene besprekking is geopend.

La discussion générale est ouverte.

Van dit voorstel wordt een mondeling verslag uitgebracht door mevrouw Uyttersprot.

[21.01] Goedele Uyttersprot, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal het kort houden. Dit wetsvoorstel werd afgelopen dinsdag besproken in de commissie voor de Justitie. Mevrouw Becq is hoofdindiner van dit wetsvoorstel en zij heeft in de commissie dan ook het doel toegelicht, namelijk het mogelijk maken dat de gerechtelijke stage voortaan drie keer met zes maanden kan worden verlengd. Op dit ogenblik kan dat slechts tweemaal. Vandaag zijn er, als gevolg van een gebrek aan openstaande plaatsen, negen gerechtelijke stagiairs bij het openbaar ministerie wier stage tweemaal werd verlengd. Die verlenging loopt af op 21 maart 2016. Om te vermijden dat die tweede verlenging afloopt zonder dat zij kunnen worden benoemd, is het aangewezen om een derde verlenging mogelijk te maken. In het andere geval dreigen zij immers hun kans op benoeming mis te lopen.

Bij de besprekking heeft de heer Brotcorne gevraagd of er genoeg vacante plaatsen zijn opdat de stagiairs kunnen worden benoemd. Minister Geens heeft daarop bevestigend geantwoord.

Vervolgens werd het geheel van het wetsvoorstel eenparig aangenomen.

[21.01] Goedele Uyttersprot, rapporteur: La proposition de loi à l'examen, dont l'auteur principal est Mme Becq, a été discutée mardi dernier en commission de la Justice. Elle tend à permettre désormais la prolongation du stage judiciaire de trois fois six mois. Actuellement, le stage ne peut être prolongé que deux fois. En l'absence de postes vacants, neuf stagiaires judiciaires travaillent actuellement auprès du ministère public. La deuxième prolongation de leur stage s'achève le 21 mars 2016. Sans possibilité d'une troisième prolongation, ils risquent de voir leur chance d'être nommés remise en question. La présente proposition de loi vise à résoudre ce problème.

La proposition de loi a été adoptée
à l'unanimité en commission.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

De algemene besprekking is gesloten.
La discussion générale est close.

Besprekking van de artikelen
Discussion des articles

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**1632/1**)

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**1632/1**)

Het wetsvoorstel telt 3 artikelen.
La proposition de loi compte 3 articles.

Er werden geen amendementen ingediend.
Aucun amendement n'a été déposé.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.
Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.
La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

22 Inoverwegningneming van voorstellen
22 Prise en considération de propositions

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegningneming is gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)
Il en sera ainsi.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 17 februari 2016, stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de heren Dirk Janssens en Vincent Van Quickenborne en mevrouw Ine Somers) tot wijziging van de wet van 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook, teneinde een rookverbod in te voeren in gesloten personenvoertuigen in de aanwezigheid van kinderen jonger dan 16 jaar, nr. 1633/1;

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

- het wetsvoorstel (mevrouw Karine Lalieux, de heer Alain Mathot en de dames Özlem Özen en Fabienne

Winckel) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, teneinde cultureel mecenaat te bevorderen, nr. 1650/1;

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

- het wetsvoorstel (de heren Georges Gilkinet en Kristof Calvo, mevrouw Meyrem Almaci, de heren Jean-Marc Nollet en Wouter De Vriendt, mevrouw Muriel Gerkens en de heren Stefaan Van Hecke en Gilles Vanden Burre) ter verbetering van de fiscale transparantie, door de grote ondernemingen te verplichten over te gaan tot reporting over elk land afzonderlijk, nr. 1654/1.

Verzonden naar de commissie voor Handels- en Economisch Recht

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 17 février 2016, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (MM. Dirk Janssens et Vincent Van Quickenborne et Mme Ine Somers) modifiant la loi du 22 décembre 2009 instaurant une réglementation générale relative à l'interdiction de fumer dans les lieux fermés accessibles au public et à la protection des travailleurs contre la fumée du tabac, en vue d'instaurer l'interdiction de fumer dans les voitures couvertes en présence d'enfants âgés de moins de 16 ans, n° 1633/1;

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

- la proposition de loi (Mme Karine Lalieux, M. Alain Mathot et Mmes Özlem Özen et Fabienne Winckel) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 et le Code de la taxe sur la valeur ajoutée, visant à encourager le mécénat culturel, n° 1650/1;

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

- la proposition de loi (MM. Georges Gilkinet et Kristof Calvo, Mme Meyrem Almaci, MM. Jean-Marc Nollet et Wouter De Vriendt, Mme Muriel Gerkens et MM. Stefaan Van Hecke et Gilles Vanden Burre) visant à améliorer la transparence fiscale en créant une obligation de reporting pays par pays pour les grandes sociétés, n° 1654/1.

Renvoi à la commission de Droit commercial et économique

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

23 Urgentieverzoeken vanwege de regering

23 Demandes d'urgence de la part du gouvernement

De regering heeft de spoedbehandeling gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp betreffende het verzamelen en het bewaren van de gegevens in de sector van de elektronische communicatie, nr. 1567/1.

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi relatif à la collecte et à la conservation des données dans le secteur des communications électroniques, n° 1567/1.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

J'espère qu'il y a une motivation de la part du gouvernement.

23.01 Staatssecretaris **Elke Sleurs**: Mijnheer de voorzitter, minister Geens heeft gevraagd om het urgentieverzoek in te trekken.

23.01 **Elke Sleurs**, secrétaire d'État: Le ministre Geens retire sa demande d'urgence.

De **voorzitter**: Het urgentieverzoek wordt ingetrokken.

De regering heeft eveneens de spoedbehandeling gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot wijziging van de benaming van de Rijksdienst voor Pensioenen in Federale Pensioendienst, tot integratie van de bevoegdheden en het personeel van de Pensioendienst voor de Overheidssector, van de opdrachten "Pensioenen" van de lokale en provinciale sectoren van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels en van HR Rail en tot overname van

de gemeenschappelijke sociale dienst van de Dienst voor de Bijzondere socialezekerheidsstelsels, nr. 1651/1.

Le gouvernement a également demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi portant modification de la dénomination de l'Office national des Pensions en Service fédéral des Pensions, portant intégration des attributions et du personnel du Service des Pensions du Secteur public, des missions "Pensions" des secteurs locaux et provinciaux de l'Office des régimes particuliers de sécurité sociale et de HR Rail et portant reprise du Service social collectif de l'Office des régimes particuliers de sécurité sociale, n° 1651/1.

Ik stel u voor om ons over deze vraag uit te spreken.

Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

Je donne la parole au ministre des Pensions pour une motivation.

23.02 Daniel Bacquelaine, ministre: Monsieur le président, chers collègues, personne ne m'ayant demandé de retirer l'urgence, je vais la défendre.

Il est ici question du projet de fusion de l'Office national des Pensions (ONP) et du Service des Pensions du Secteur Public (SdPSP), autrement dit du secteur des pensions des travailleurs salariés et du secteur des pensions du secteur public.

Le projet est porté par les deux administrations qui ont prévu un agenda extrêmement précis. La fusion doit intervenir le 1er avril 2016. Je souhaite m'assurer que ladite fusion pourra bien intervenir à cette date et que la loi pourra paraître au *Moniteur belge* avant le 31 mars prochain.

Il s'agit d'un processus qui demande une intégration progressive des deux services à des dates très précises. Je souhaite donc que l'on puisse travailler dans l'urgence sur ce dossier.

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer de minister. Collega's, ik stel voor dat wij ons uitspreken op de gebruikelijke wijze bij zitten en opstaan over deze urgentie.

*De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.
L'urgence est adoptée par assis et levé.*

Naamstemmingen

Votes nominatifs

24 Motions déposées en conclusion des interpellations de:

- M. Marcel Cheron sur "le fonds RER et le possible arrêt du chantier RER wallon" (n° 109)
- Mme Catherine Fonck sur "le RER" (n° 112)
- M. Olivier Maingain sur "l'insuffisance du fonds RER et ses conséquences au niveau de la finalisation des travaux sur les lignes 124 et 161" (n° 113)

24 Moties ingediend tot besluit van de interpellaties van:

- de heer Marcel Cheron over "het GEN-fonds en het mogelijk opschorten van de GEN-werkzaamheden in Wallonië" (nr. 109)
- mevrouw Catherine Fonck over "het GEN" (nr. 112)
- de heer Olivier Maingain over "de ontoereikende financiële middelen van het GEN-fonds en de gevolgen ervan voor de verdere afwerking van de lijnen 124 en 161" (nr. 113)

Ces interpellations ont été développées en réunion publique de la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques du 2 février 2016.

Deze interpellaties werden gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Infrastructuur,

het Verkeer en de Overheidsbedrijven van 2 februari 2016.

Quatre motions ont été déposées (MOT n° 109/1):

- une première motion de recommandation a été déposée par M. Olivier Maingain;
- une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Marcel Cheron et Stefaan Van Hecke
- une troisième motion de recommandation a été déposée par Mme Catherine Fonck;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Inez De Coninck et par MM. Emmanuel Burton et Jef Van den Bergh.

Vier moties werden ingediend (MOT nr. 109/1):

- een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Olivier Maingain;
- een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Marcel Cheron en Stefaan Van Hecke;
- een derde motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Catherine Fonck;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Inez De Coninck en door de heren Emmanuel Burton en Jef Van den Bergh.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

24.01 **Marcel Cheron** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, on m'a dit qu'il y avait eu quelques soucis d'interprétation de la ministre Galant sur la question du RER autour de Bruxelles. Mme Galant a eu l'occasion, dans un premier temps, de dire qu'on ne l'avait pas bien comprise. Nous avons essayé de comprendre sa propre interprétation de sa première intervention.

Pour que les choses soient totalement claires, j'ai essayé de mettre par écrit la nécessité, pour ces deux lignes, la 161 et la 124, d'une décision de mise à quatre voies pourachever le RER dans le bon sens du mot "achever". J'ai même demandé à mon collègue Stefaan Van Hecke de cosigner avec moi ce texte qui me paraît limpide. Il y est dit que le réseau express régional (RER) autour de Bruxelles est une véritable priorité pour la mobilité dans notre pays. J'invite non seulement les groupes de l'opposition qui ont déjà eu l'intelligence de soutenir ce projet, mais aussi les groupes de la majorité, à nous rejoindre sur ce point. Voilà quelque chose de positif et de concret.

Je sais que M. Miller nous est déjà acquis; je le vois dans son sourire. Je sais que l'ensemble du MR du Brabant wallon me soutient. J'espère que l'ensemble des autres groupes nous soutiendra dans cette prise de position claire.

24.02 **Catherine Fonck** (cdH): Monsieur le président, en droite ligne avec ce que M. Cheron vient de dire, j'ai cru comprendre, chers collègues du MR, qu'un débat s'était tenu hier dans une autre assemblée. Manifestement, le MR wallon était favorable et avait clairement déclaré la nécessité de concrétiser pleinement le RER, en implémentant les quatre voies sur les lignes en direction d'Ottignies et de Nivelles.

Sans doute prétendrez-vous qu'il n'est nul besoin de voter la motion, puisque de toute façon, la ministre, après avoir dit tout et son contraire, s'est engagée au niveau du Parlement. Mais, chers collègues du MR, la ministre a simplement dit qu'elle "souhaitait", ce qui est un peu léger. Il me semble donc important, au-delà de l'ensemble des groupes qui soutiendront ces motions de

24.01 **Marcel Cheron** (Ecolo-Groen): Voor alle duidelijkheid heb ik op schrift gesteld dat het voor de voltooiing van het GEN noodzakelijk is dat er beslist wordt om de lijnen 161 en 124 op vier sporen te brengen. In die tekst wordt gesteld dat het GEN een prioriteit is voor de mobiliteit in ons land. Ik verzoek de meerderheidsfracties om zich daarbij aan te sluiten. Ik weet dat de Waals-Brabantse afdeling van de MR mij daarin steunt.

24.02 **Catherine Fonck** (cdH): Ik meen begrepen te hebben dat de Waalse MR gisteren in een andere assemblée te kennen zou hebben gegeven dat het GEN volledig moet worden tot stand gebracht, met vier sporen op de lijnen naar Ottignies en Nijvel. De minister heeft enkel een wens uitgedrukt, en dat is wat magertjes.

Het steunen van de eenvoudige motie zou een zwaktebod zijn. De MR krijgt nu de gelegenheid om

recommandation, que le MR soit aussi attentif à soutenir l'implémentation réelle des quatre voies pour ce RER, en le faisant et en le montrant aujourd'hui.

Ne pas soutenir les motions de recommandation et vouloir tout simplement soutenir la motion pure et simple serait un aveu de faiblesse de la part du MR. C'est donc l'occasion pour le MR de poser des actes en phase avec ses paroles à droite et à gauche. J'attends donc, monsieur le président, que le MR fasse preuve de cohérence.

24.03 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le président, Mme Galant n'a pas été mal comprise. Elle n'a pas eu des versions changeantes. En réalité, elle avait bien dit que pour le gouvernement, le RER n'aurait plus la même priorité et ne serait plus le même projet que ce qui a toujours été défendu jusqu'à présent. Quand elle s'est exprimée, elle a bien parlé au nom de tout le gouvernement et pas uniquement en son nom propre.

D'ailleurs, à voir certaines réactions au sein du MR, ce qui lui était reproché, c'était de ne pas avoir assez bien dissimulé la véritable intention d'abandonner le RER.

Je ne ferai plus d'appel désespéré au MR. On l'a encore vu dans le dossier du Thalys wallon. Ils avaient annoncé qu'ils allaient soutenir une motion au Parlement wallon pour exiger le retour du Thalys sur la dorsale wallonne. On a vu ce qu'il en était, en définitive. Les parlementaires MR se sont abstenus, signe de faiblesse évident alors qu'au Parlement wallon, ils sont dans l'opposition. En l'occurrence, il leur aurait été aisément de soutenir la majorité.

Donc, compter encore sur le MR, c'est perdre son temps. Par contre, compter sur la mobilisation des citoyens et notamment des usagers du rail – ce que nous avons fait, comme d'autres –, je crois que c'est la meilleure façon de contraindre les politiques à enfin respecter des engagements fondamentaux.

24.04 Emmanuel Burton (MR): Monsieur le président, chers collègues, je voudrais m'exprimer en réaction à ce qui a été dit la semaine dernière.

Comme mes collègues, je crois avoir été très attentif. La ministre a rappelé que c'est en avril 2003 que l'État fédéral et les Régions entérinaient une convention visant à mettre en œuvre le programme du RER de et vers Bruxelles. L'ambition de l'époque était que l'offre RER soit pleinement opérationnelle au plus tard en 2012.

Fin 2014, lorsque la ministre a pris ses fonctions, elle a constaté que plus de 2 milliards d'euros avaient été dépensés et qu'aucune offre suburbaine n'était commercialisée, ni communiquée. Elle a également constaté que le fonds RER serait épuisé aux alentours de 2019-2020, avant la réalisation de l'intégralité des travaux définis.

Monsieur le président, j'aimerais terminer mon intervention en rappelant qu'au regard de son rapport, le gouvernement fédéral a fait de l'offre suburbaine une priorité. C'est écrit noir sur blanc. Cela a également été rappelé par le premier ministre en séance plénière.

L'accord de gouvernement prévoit donc bien la finalisation des

zijn steun te verlenen aan de reële uitbouw van het net en de daad bij het woord te voegen.

24.03 Olivier Maingain (DéFI): Mevrouw Galant is niet verkeerd begrepen geweest. Voor de regering is het GEN geen prioriteit meer.

Ik zal geen beroep meer doen op de MR. In het dossier van de Waalse Thalys hadden zij hun steun beloofd maar zij hebben zich onthouden.

Wij moeten rekenen op de mobilisatie van de burgers op de politiek verantwoordelijken te verplichten hun verbintenis na te komen.

24.04 Emmanuel Burton (MR): In april 2003 hebben de federale Staat en de Gewesten een overeenkomst goedgekeurd die voorziet in de indiensttreding van het GEN rondom Brussel tegen 2012. Eind 2014, toen de minister aangetreden is, heeft zij vastgesteld dat meer dan twee miljard euro werden uitgegeven, dat geen enkel voorstedelijk aanbod noch medegedeeld, noch vastgesteld werd en dat het GEN-fonds in 2019-2020 uitgeput zou zijn alvorens de werken zouden afgerond zijn.

De federale regering heeft van het voorstedelijk aanbod een prioriteit gemaakt. Het regeerakkoord voorziet in de uitvoering van alle werken binnen de vooropgestelde

travaux dans les délais impartis. Contrairement au précédent ministre, sur la base de ce constat, la ministre a décidé de lancer une véritable offre tout en assurant la fin des travaux, ce dans un délai raisonnable et malgré le fonds RER hérité du gouvernement précédent. La ministre s'est engagée à déposer prochainement sur la table du gouvernement un dossier complet, à la fois technique et financier, précisant un calendrier réaliste de tous les travaux des lignes 161 et 124 ainsi que les besoins de financement y afférents.

termijnen.

De minister heeft zich ertoe verbonden de regering eerstdaags een volledig technisch en financieel dossier voor te leggen met een kalender van de werkzaamheden voor de lijnen 161 en 124.

24.05 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, deux milliards d'euros ont été investis par les gouvernements précédents pour des travaux RER. Je pense notamment au tunnel Josaphat. Cela montre qu'ils ont tous alimenté le fonds RER et que c'est le gouvernement actuel qui ne l'a plus approvisionné à sa juste hauteur. Quant on impose deux à trois milliards d'économies à la SNCB, il est évident qu'un tel fonds n'est plus alimenté.

Ensuite, requalifier une offre ne revient pas à dire qu'il en existe une meilleure. Parler de "suburbain" au lieu de "RER", c'est recourir à un élément de langage et pratiquer une opération de communication. Cela ne constitue pas une offre pour les navetteurs. Les francophones le savent suffisamment.

Qu'a fait la ministre? Elle les a tous abandonnés, qu'ils soient wallons ou bruxellois. Ces derniers sont, au demeurant, laissés à une mobilité chaotique – et vous le savez également. C'est totalement inacceptable.

J'attends le plan, mais je n'y crois plus. J'interpelleraï en conséquence le premier ministre la semaine prochaine. En effet, avouez que l'on a tendance à ne plus croire Mme Galant, qui dit tout et son contraire à deux jours de distance!

De voorzitter: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)		
Ja	81	Oui
Nee	57	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	138	Total

Monsieur Foret, vous avez voté pour?

24.06 Gilles Foret (MR): Je me suis trompé, monsieur le président, j'ai voté à la place de ma collègue qui n'est pas là. Par souci d'intégrité, je voulais vous le signaler.

24.06 Gilles Foret (MR): Ik heb me vergist, ik heb gestemd in de plaats van een collega die afwezig is.

Le président: J'en prends note, monsieur Foret.

(M. Gilles Foret a voté à la place de Mme Stéphanie Thoron)

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, les motions de recommandation sont caduques. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervallen de moties van aanbeveling.

25 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Catherine Fonck sur "la disponibilité d'iode en cas d'accident nucléaire" (n° 107)

25 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Catherine Fonck over "de beschikbaarheid van jodiumtabletten bij een kernongeval" (nr. 107)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique du 3 février 2016.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt van 3 februari 2016.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 107/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Catherine Fonck;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Daphné Dumery.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 107/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Catherine Fonck;
- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Daphné Dumery.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 2)		
Ja	81	Oui
Nee	56	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	137	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

26 Aangehouden amendementen en artikel van het wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en houdende diverse bepalingen van sociaal strafrecht (nieuw opschrift) (1442/1-7)

26 Amendements et article réservés du projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et portant des dispositions diverses de droit pénal social (nouvel intitulé) (1442/1-7)

Stemming over amendement nr. 10 van Stefaan Van Hecke cs op artikel 32. (1442/7)

Vote sur l'amendement n° 10 de Stefaan Van Hecke cs à l'article 32. (1442/7)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	35	Oui
Nee	83	Non
Onthoudingen	19	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 11 van Monica De Coninck op artikel 32. (**1442/7**)
Vote sur l'amendement n° 11 de Monica De Coninck à l'article 32. (**1442/7**)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	44	Oui
Nee	82	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 32 aangenomen.
En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 32 est adopté.

Mme Schepmans a voté contre.

27 Geheel van het wetsontwerp tot aanvulling en wijziging van het Sociaal Strafwetboek en houdende diverse bepalingen van sociaal strafrecht (nieuw opschrift) (1442/6)

27 Ensemble du projet de loi complétant et modifiant le Code pénal social et portant des dispositions diverses de droit pénal social (nouvel intitulé) (1442/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	124	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (**1442/8**)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (**1442/8**)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

28 Wetsontwerp houdende instemming met het Avenant tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot wijziging van de Overeenkomst van 28 augustus 1978 tussen het Koninkrijk België en de Zwitserse Bondsstaat tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gedaan te Brussel op 10 april 2014 (1574/1)

28 Projet de loi portant assentiment à l'Avenant entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse modifiant la Convention du 28 août 1978 entre le Royaume de Belgique et la Confédération suisse en vue d'éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, fait à Bruxelles le 10 avril 2014 (1574/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
		Oui
Ja	123	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1574/4)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (1574/4)

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

29 Wetsontwerp houdende instemming met het Akkoord tussen het Koninkrijk België, het Koninkrijk der Nederlanden en het Groothertogdom Luxemburg inzake de integratie van de beveiliging van het luchtruim tegen dreigingen die uitgaan van niet-militaire luchtvaartuigen (renegades), gedaan te 's-Gravenhage op 4 maart 2015 (1575/1)

29 Projet de loi portant assentiment à l'Accord entre le Royaume de Belgique, le Royaume des Pays-Bas et le Grand-duché de Luxembourg concernant l'intégration de la sécurité aérienne en vue de répondre aux menaces posées par des aéronefs non militaires (renegade), fait à La Haye le 4 mars 2015 (1575/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
		Oui
Ja	136	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1575/4)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (1575/4)

30 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Volksrepubliek China inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken, gedaan te Brussel op 31 maart 2014 (1595/1)

30 Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République populaire de Chine sur l'entraide judiciaire en matière pénale, faite à Bruxelles le 31 mars 2014 (1595/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
		Oui
Ja	125	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1595/4)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (1595/4)

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

[31] Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatie-sector wat de administratieve boetes betreft (1002/4)

[31] Proposition de loi modifiant, en ce qui concerne les amendes administratives, la loi du 17 janvier 2003 relative au statut du régulateur des secteurs des postes et télécommunications belges (1002/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
		Oui
Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	2	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1002/5)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet à la sanction royale. (1002/5)

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

[32] Wetsvoorstel tot wijziging van de wet betreffende de politie over het wegverkeer van 16 maart 1968 wat betreft het rijden tijdens de periode waarin de onmiddellijke intrekking van het rijbewijs werd verlengd (616/7)

[32] Proposition de loi modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en ce qui concerne la conduite durant la période de prolongation du retrait immédiat du permis de conduire (616/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 10)		
Ja	137	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	137	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (616/8)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet à la sanction royale. (616/8)

33 Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (1584/7)
33 Projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance (1584/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 11)		
Ja	132	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	4	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1584/9)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (1584/9)

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

34 Wetsontwerp op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen wat bepaalde versnelde beroepsprocedures bij de Raad van State betreft (nieuw opschrift) (1584/8)

34 Projet de loi relatif au statut et au contrôle des entreprises d'assurance ou de réassurance en ce qui concerne certaines procédures accélérées de recours auprès du Conseil d'Etat (nouvel intitulé) (1584/8)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	136	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (1661/1)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (1661/1)

35 Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de gerechtelijke stage betreft (1632/1)
35 Proposition de loi modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne le stage judiciaire (1632/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)		
Ja	136	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	136	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (1632/5)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet à la sanction royale. (1632/5)

36 Goedkeuring van de agenda

36 Adoption de l'ordre du jour

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van donderdag 25 februari 2016.

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance du jeudi 25 février 2016.

Geen bezwaar? (Nee) De agenda is goedgekeurd.

Pas d'observation? (Non) L'ordre du jour est approuvé.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 25 février 2016 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 25 februari 2016 om 14.15 uur.

La séance est levée à 17.47 heures.

De vergadering wordt gesloten om 17.47 uur.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 54 PLEN 098 bijlage.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 54 PLEN 098 annexe.

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	057	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Monica, Dedry Anne, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewinter Filip, Di Rupo Elio, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovonijs Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Pirlot Sébastien, Poncelet Isabelle, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Thoron Stéphanie, Top Alain, Vande Lanotte Johan, Vanden Burre Gilles, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Winckel Fabienne

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	081	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van

Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	056	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Monica, Dedry Anne, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewinter Filip, Di Rupo Elio, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovoni Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Pirlot Sébastien, Poncelet Isabelle, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Top Alain, Vande Lanotte Johan, Vanden Burre Gilles, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Winckel Fabienne

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	035	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Calvo Kristof, Carcaci Aldo, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dedry Anne, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Demeyer Willy, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Frédéric André, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovoni Gwenaëlle, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Kir Emir, Lalieux Karine, Massin Eric, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pirlot Sébastien, Senesael Daniel, Thiébaut Eric, Vanden Burre Gilles, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Winckel Fabienne

Non	083	Nee
-----	-----	-----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Abstentions	019	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bonte Hans, Brotcorne Christian, Dallemagne Georges, De Coninck Monica, de Lamotte Michel, Delpérée Francis, Fonck Catherine, Geerts David, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Maingain Olivier, Pehlivan Fatma, Poncelet Isabelle, Temmerman Karin, Top Alain, Vande Lanotte Johan, Van der Maelen Dirk, Vanheste

Ann, Vanvelthoven Peter

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	044	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bonte Hans, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, De Coninck Monica, Dedry Anne, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Demeyer Willy, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Di Rupo Elio, Frédéric André, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grovonijs Gwenaëlle, Hellings Benoit, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Lalieux Karine, Massin Eric, Mathot Alain, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pehlivan Fatma, Pirlot Sébastien, Senesael Daniel, Temmerman Karin, Thiébaut Eric, Top Alain, Vande Lanotte Johan, Vanden Burre Gilles, Van der Maelen Dirk, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Vanvelthoven Peter, Winckel Fabienne

Non	082	Nee
-----	-----	-----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Bogaert Hendrik, Bracke Siegfried, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, De Coninck Inez, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Foret Gilles, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lijnen Nele, Luykx Peter, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Raskin Wouter, Scourneau Vincent, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van de Velde Robert, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuj Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Abstentions	011	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Brotcorne Christian, Carcaci Aldo, Dallemagne Georges, de Lamotte Michel, Delpérée Francis, Fonck Catherine, Hedebouw Raoul, Maingain Olivier, Poncelet Isabelle, Schepmans Françoise, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	124	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin,

Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Onkelinx Laurette, Özlen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Tervingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vandendput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Dedry Anne, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Nollet Jean-Marc, Vanden Burre Gilles, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	123	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemand Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonius Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Kattrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Onkelinx Laurette, Özlen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Tervingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vandendput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Dedry Anne, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Hedebouw Raoul, Hellings Benoit, Nollet Jean-Marc, Vanden Burre Gilles, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	136	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	125	Ja
-----	-----	----

Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemagne Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Onkelinx Laurette, Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin

Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	012	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Calvo Kristof, Cheron Marcel, Dedry Anne, De Vriendt Wouter, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Hellings Benoit, Nollet Jean-Marc, Pas Barbara, Vanden Burre Gilles, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	134	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomme Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	002	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Hedebouw Raoul, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	137	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomme Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vandendriessche Burre Gilles, Vandendriessche Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	132	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomme Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vandendriessche Burre Gilles, Vandendriessche Tim, Van der Maelen Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompu Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	004	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Dewinter Filip, Hedebouw Raoul, Pas Barbara, Van Hees Marco

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	136	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleur Caroline, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özgen Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Vande Lanotte Johan, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandenput Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	136	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Becq Sonja, Beke Wouter, Bellens Rita, Ben Hamou Nawal, Blanchart Philippe, Bogaert Hendrik, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter,

Calomne Gautier, Calvo Kristof, Capoen An, Carcaci Aldo, Cassart-Mailleux Caroline, Ceysens Patricia, Cheron Marcel, Claerhout Sarah, Crusnière Stéphane, Daerden Frédéric, Dallemande Georges, De Coninck Inez, De Coninck Monica, de Coster-Bauchau Sybille, Dedecker Peter, Dedry Anne, Degroote Koenraad, de Lamotte Michel, Delannois Paul-Olivier, Delizée Jean-Marc, Delpérée Francis, Demeyer Willy, Demir Zuhal, Demon Franky, De Roover Peter, Deseyn Roel, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wever Bart, Dewinter Filip, De Wit Sophie, D'Haese Christoph, Dierick Leen, Di Rupo Elio, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Flahaux Jean-Jacques, Fonck Catherine, Foret Gilles, Frédéric André, Friart Benoît, Gabriëls Katja, Gantois Rita, Geerts David, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Grovonijs Gwenaëlle, Gustin Luc, Hedebouw Raoul, Heeren Veerle, Hellings Benoit, Hufkens Renate, Jadin Katrin, Janssen Werner, Janssens Dirk, Jiroflée Karin, Kir Emir, Kitir Meryame, Klaps Johan, Lachaert Egbert, Lahaye-Battheu Sabien, Lalieux Karine, Lijnen Nele, Luykx Peter, Maingain Olivier, Massin Eric, Mathot Alain, Metsu Koen, Miller Richard, Muylle Nathalie, Nollet Jean-Marc, Onkelinx Laurette, Özlem, Pas Barbara, Pehlivan Fatma, Piedboeuf Benoît, Pirlot Sébastien, Pivin Philippe, Poncelet Isabelle, Raskin Wouter, Schepmans Françoise, Scourneau Vincent, Senesael Daniel, Smaers Griet, Smeyers Sarah, Somers Ine, Spooren Jan, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Top Alain, Uyttersprot Goedele, Van Biesen Luk, Van Camp Yoleen, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vanden Burre Gilles, Vandendriessche Tim, Van der Maele Dirk, Van de Velde Robert, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanheste Ann, Van Hoof Els, Van Mechelen Dirk, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Rompuy Eric, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vercammen Jan, Verherstraeten Servais, Vermeulen Brecht, Vuye Hendrik, Wilrycx Frank, Winckel Fabienne, Wollants Bert, Wouters Veerle, Yüksel Veli

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------